ABC Certified
THE MOST INFLUENTIAL & WIDELY ACCLAIMED SINDHI DAILY OF PAKISTAN
ھڪ ئي وقت ڪراچي ۽ حيدرآباد مان شايع ٿيندڙ قديم سنڌي اخبار
THE DAILY IBRAT Hyderabad
روزاني عبرت
حيدرآباد
Regd: NO-2430-B
69 YEAR 1958 - 2026
Hyd: Ph: 2728703-4, 2728571-2, Fax: 2781879, 2784300 - Isld Ph: 2823277
Karachi Ph: 2272030-7 - 4538862-3 - Fax: 2272038-9 - 4543839 - 2639492- Lahore: Ph: 5854047-8
سال (95) آچر 08 نومبر 2026ع 27 جمادي الاول 1448ھ صفحا 6 - ملھہ 30 وپيہ شمارو (85)
website: www.dailyibrat.com Email: ibrat@yahoo.com, ibratmarketing@yahoo.com
Sunday 8th November 2026

سرڪاري ملازمن جي سينارٽي پبلڪ سروس ڪميشن جي سفارش نہ پر مقرري جي تاريخ سان طئي ٿيندي؛ سپريم ڪورٽ

چيف جسٽس يحيٰي آفريدي ۽ جسٽس شڪيل احمد تي ٻڌل سپريم ڪورٽ جي 2 رڪني بينچ فيصلو ڏنو رڳو ڪميشن پاران اڳواٽ سفارش ڪرڻ سان سينارٽي جو حق حاصل نٿو ٿئي؛ ريمارڪس

خيبرپختونخواھ ۾ صوبائي مئنيجمينٽ سروس (پي ايم ايس) آفيسرن جي سينارٽي پبلڪ سروس ڪميشن جي سفارش جي تاريخ بدران مسلسل باقاعده مقرري جي تاريخ سان طئي ڪئي ويندي

درخواستگذارن سروس ٽربيونل ۾ عمومي طور تي بنيادي ۽ سمري ۾ ديرجو الزام. تہ لڳايو هو پر پي ايس او خلاف رڳو مداخلت يا مقرري ۾ دير جو ذميوار هجڻ جو الزام باقاعده طور تي لاڳو نہ ڪيو هو

سپريم ڪورٽ ۾ پھريون پيرو ڪنهن مخصوص آفيسر خلاف نئون حقيقتن تي ٻڌل الزام پيش نٿو ڪري سگھجي، جنهن لاءِ باقاعده ثبوت ۽ حقيقتن جي جاچ جي ضرورت هوندي آهي

مقرري ۾ انتظامي مداخلت ثابت ٿئي ها تہ هن دير جا سينارٽي تي اثرن جو جائزو وٺي سگھجي ها پر موجوده ڪيس ۾ اهڙو ڪو بہ ثبوت پيش نہ ڪيو ويو؛ سپريم ڪورٽ جا جاري ڪيل فيصلي ۾ ريمارڪس

اسلام آباد (اي پي پي) سپريم ڪورٽ فيصلو ڏنو آهي تہ خيبرپختونخواھ ۾ صوبائي مئنيجمينٽ سروس (پي ايم ايس) آفيسرن جي سينارٽي پبلڪ سروس ڪميشن جي سفارش جي تاريخ بدران مسلسل باقاعده مقرري جي تاريخ سان طئي ڪئي ويندي رڳو ڪميشن پاران اڳواٽ سفارش ڪرڻ سان سينارٽي جو حق حاصل نٿو ٿئي. چيف جسٽس يحيٰي آفريدي ۽
بقايا نمبر 28 ڏسو صفحو 2

اسٽيفن ملر وائيٽ هائوس جو نئون چيف آف اسٽاف مقرر

تبديلي وچ مدي وارين چونڊن ۾ ريپبلڪن پارٽي کي شڪست بعد سامھون آئي

واشنگٽن (اي پي پي) آمريڪي صدر ڊونلڊ ٽرمپ اعلان ڪيو آهي تہ اسٽيفن ملر 9 نومبر تي وائيٽ هائوس جي نئي چيف آف
بقايا نمبر 29 ڏسو صفحو 2

گڏيل قومن جي امن مشنز کي بجيٽ ۾ ڪٽوتين بدران سڌارن ذريعي مضبوط بڻايو وڃي؛ پاڪستان

گڏيل قومن جو امن مشنز عالمي امن ۽ سلامتي برقرار رکڻ جو ضروري، موثر ۽ گھٽ لاڳت وارو ذريعو آهي

پاڪستان گڏيل قومن جي امن مشنز ۾ ڊگھي عرصي کان اهم ڪردار ادا ڪري رهيو آهي ۽ ميزبان بہ آهي

امن مشنز جي ڪارڪردگي ۽ خرچن ۾ بچت جي قدمن سان ان جي صلاحيتن کي مضبوط هئڻ گھرجي؛ حيدر شاھ

گڏيل قومون (اي پي پي) پاڪستان گڏيل قومن جي امن مشنز کي درپيش سياسي، انتظامي ۽ مالي دٻاءَ جي تناظر ۾ واضح ڪيو آهي تہ عالمي امن ۽ سلامتي جي اهم ۽ گھٽ لاڳت واري موثر نظام کي
بقايا نمبر 30 ڏسو صفحو 2

وفاقي گھرو وزير محسن نقوي ۽ مملڪتي وزير طلال چوڌري سان سوڊان جي گھرو وزير ليفٽيننٽ جنرل بابڪر سمره مصطفيٰ علي ملاقات ڪندي

ڏياري انڌيري مٿان روشني ۽ نااميدي مٿان اميد جي فتح جو ڏڻ آهي؛ آصفہ ڀٽو

هندو برادري جو ورثو سنڌ جي سڃاڻپ ۽ پاڪستان جي قومي زندگيءَ جو اٽوٽ حصو آهي

منهنجي دعا آهي تہ ڏياري جون روشنيون هر گھر لاءِ امن، خوشي ۽ خوشحالي جو پيغام کڻي اچن

اسلام آباد (اي پي پي) خاتون اول بي بي آصفہ ڀٽو زرداري ڏياريءَ جي پرمسرت موقعي تي پاڪستان ۽ سڄي دنيا ۾ رهندڙ هندو برادري کي دلي مبارڪون ڏيندي چيو آهي تہ هندو برادري جو ورثو
بقايا نمبر 31 ڏسو صفحو 2

ٽينٽ پيگنگ پاڪستان جي روايتي راند ۽ ثقافتي سڃاڻپ آهي؛ عطاءُ الله تارڙ

عورت نيزه بازن جي مهارت عالمي سطح تي مثبت پيغام آهي؛ وفاقي وزير اطلاعات

وزيراعظم جو ڌيان ان ڳالھ تي آهي تہ ملڪ ۾ اهڙن پروگرامن کي منعقد ڪرڻ کي وڌايو وڃي

اهڙين سرگرمين کي همٿ ڏيڻ ۽ فنڪارن جي سرپرستي ڪرڻ سان پاڪستان ترقي ڪندو

اسلام آباد (اي پي پي) سڌ سماءَ واري وفاقي وزير عطاءُ الله تارڙ چيو آهي تہ وزيراعظم شهباز شريف جي ويزن ۽ فيلڊ مارشل سيد عاصم منير جي ڪوشش سان پاڪستان سفارتي ۽ معاشي محاذ تي نئين
بقايا نمبر 32 ڏسو صفحو 2

گورنر فيصل ڪريم ڪنڊي سان چيني سيڙپڪارن جي وفد جي ملاقات

چيني سيڙپڪار اڪنامڪ زونز مان ڀرپور فائدو حاصل ڪري سگھن ٿا؛ گورنر

ملاقات دوران پيپلز پارٽي جو صوبائي اسيمبلي جي ميمبر ارباب زرڪ بہ موجود هو

پشاور (اي پي پي) خيبرپختونخوا جي گورنر فيصل ڪريم ڪنڊي سان چيني سيڙپڪارن جي هڪ وفد گورنر هائوس پشاور ۾ ملاقات ڪئي. خيبر پختونخوا جي گورنر جي پريس سيڪريٽري جي آفيس
بقايا نمبر 33 ڏسو صفحو 2

ڀارت ۾ مسلمانن خلاف ڏاڍ؛ آسام ۾ وڌيڪ 750 خاندان بي دخل

مودي حڪومت ڌوبري ۾ مسلمانن خلاف ظلم جون سمورون حدون پار ڪري ڇڏيون

مسلمانن جي گھرن ۽ عبادت گاهن کي تباھ ڪرڻ لاءِ 60 کان وڌيڪ بلڊوزر ۽ پوليس نفري مقرر

نئين دهلي (اي پي پي) بي جي پي جي اقتدار هيٺ ڀارتي حڪومت آسام رياست جي ضلعي ڌوبري ۾ مسلمانن خلاف ظلم جون سمورون حدون پار ڪري ڇڏيون ڪشمير ميڊيا سروسز مطابق ڀارتي ميڊيا
بقايا نمبر 34 ڏسو صفحو 2

نائب وزيراعظم اسحاق ڊار جي حضرت داتا گنج بخش جي مزار تي حاضري

نائب وزيراعظم کي زائرين جي سهولت، اجھ وچ منظم بڻائڻ ۽ مزار جي سيڪيورٽي بابت بريفنگ

لاهور (اي پي پي) نائب وزيراعظم ۽ پرڏيهي وزير سينيٽر محمد اسحاق ڊار چنچر تي عظيم صوفي بزرگ حضرت داتا گنج
بقايا نمبر 35 ڏسو صفحو 2

لاهور: پرڏيهي وزير سينيٽر محمد اسحاق ڊار صوفي بزرگ حضرت داتا گنج بخش جي مزار تي حاضري ڀري رهيو آهي

سوئي ناردرن گئس پائيپ لائينز لميٽيڊ جي ٽيڪس کان اڳ منافعي ۾ گذريل مالي سال دوران 42 سيڪڙو اضافو

اسلام آباد (اي پي پي) سوئي ناردرن گئس پائيپ لائينز لميٽيڊ جي ٽيڪس کان اڳ منافعي ۾ گذريل مالي سال دوران 42 سيڪڙو جو اضافو ٿيو ۽ ان دوران ڪمپني کي 34.656 ارب رپين جو ٽيڪس کان اڳ منافعو حاصل ٿيو آهي ڪمپني ماليياتي انگن اکرن مطابق مالي سال 25-2024ع دوران ايس اين جي پي ايل کي
بقايا نمبر 36 ڏسو صفحو 2

ايندڙ 24 ڪلاڪن دوران ملڪ جي اڪثر علائقن ۾ موسم خشڪ رهندي

اسلام آباد (اي پي پي) موسميات کاتي اڳڪٿي ڪئي آهي تہ ايندڙ 24 ڪلاڪن دوران ملڪ جي اڪثر علائقن ۾ موسم خشڪ رهندي، جڏهن تہ اترئين علائقن ۾ صبح ۽ رات جي وقت ۾ موسم ٿڌي رهڻ جو امڪان آهي. موسميات کاتي مطابق موجوده صورتحال کي نظر ۾ رکندي ملڪ جي اڪثر علائقن ۾ هوائون هلي رهيون
بقايا نمبر 37 ڏسو صفحو 2

ايف آءِ اي اينٽي هيومن ٽريفڪنگ سرڪل راولپنڊي جي ڪارروائي، پولينڊ ورڪ ويزا فراڊ ۾ ملوث جوابدار گرفتار

اسلام آباد (اي پي پي) ايف آءِ اي اينٽي هيومن ٽريفڪنگ سرڪل راولپنڊي ڪارروائي ڪندي پولينڊ ورڪ ويزا فراڊ ۾ ملوث جوابدار وجاهت حيدر کي گرفتار ڪري ورتو. چنچر ڏينهن فيڊرل انويسٽيگيشن ايجنسي (ايف آءِ اي) اسلام آباد زون طرفان جاري بيان مطابق جوابدار تي مبينہ طور تي پولينڊ جو ورڪ ويزا ڏيارڻ جي بهاني شهري کان 12 لک 2 هزار رپيا وصول ڪيا ۽ فراڊ ڪيو هو. الزام آهي تہ جوابدار ... رپين جي جزي رقم ...
بقايا نمبر 38 ڏسو صفحو 2

سنڌ حڪومت ٿرپارڪر کي ڏڪار سٽيل قرار ڏئي ڇڏيو، ضلعي ۾ 90 سيڪڙو فصل تباھ ٿي ويا آهن؛ وڏو وزير

ضلعي جي سٺ ئي تعلقن ۾ غير مساوي برساتن سبب پوکيل فصلن جو 85 کان 90 سيڪڙو حصو تباھ يا بيڪار ٿي ويو آهي، رڳو 10 کان 15 سيڪڙو فصل بچي سگھيا آهن

وزيراعليٰ هائوس ۾ اجلاس دوران فصلن جي وڏي پيماني تي تباهي ۽ ٿرواسين جي معاشي ڏکيائين کي نظر ۾ رکندي ٿر کي ڏڪار متاثر قرار ڏيڻ جو فيصلو ڪيو ويو

پاڻيءَ جي کوٽ سبب پريشان ٿرواسين کي پيئڻ جو صاف پاڻي فراهم ڪرڻ لاءِ سمورن غيرفعال آر او پلانٽس جي هنگامي بنيادن تي مرمت ۽ بحاليءَ جو حڪم ڏنو ويو آهي

نئون کوٽ کان مٺي تائين پيئڻ جي پاڻيءَ جي خاص لائين وڇائڻ جو جائزو ورتو ويو، فني ترڙي انتظامي گھرجون ترجيحي بنيادن تي پوريون ڪرڻ جي هدايت

مارويئڙن جي روزگار جو وڏو سهارو بڻيل چوپائي مال کي بک ۽ اڃ کان بچائڻ لاءِ چاري جا هنگامي انتظام ڪرڻ ۽ لمدادي سرگرمين لاءِ سمورن لاڳاپيل کاتن وچ ۾ اثرائتو رابطو ڪرڻ جو حڪم

ڏڪار متاثر ڪنهن بہ ڳوٺ ۽ برادريءَ کي اڪيلو نہ ڇڏيو وڃي، پاڻي، ضروري شين ۽ امداد جي فراهميءَ کي يقيني بڻايو وڃي، صوبائي حڪومت ٿر جي ماڻهن سان گڏ بيٺل آهي؛ مراد علي شاھ

ڪراچي (رپورٽ:سجيد عباسي/ راهب گاهو) سنڌ جي وڏي وزير سيد مراد علي شاھ موجوده ڏڪار واري صورتحال ۽ فصلن جي سخت نقصانن جو تفصيلي جائزو وٺڻ کانپوءِ ٿرپارڪر کي ڏڪار متاثر ضلعو قرار ڏيڻ جو فيصلو ڪيو آهي هن لاڳاپيل کاتن کي فوري طور تي امدادي ڪم شروع ڪرڻ ۽ متاثر آباديءَ لاءِ پيئڻ جي پاڻي ۽ ضروري شين جي فراهمي کي يقيني بڻائڻ
بقايا نمبر 1 ڏسو صفحو 2

اسلام آباد: منظور ٿيل ايل پي جي نيلامي ڪميٽي جو اجلاس ٿي رهيو آهي

جمهوريہ ڪانگو ۾ تشدد سبب 30 شهري مارجي ويا

گھرن کي باھ ڏئي ساڙيو ۽ هڪ طبي مرڪز کي تباھ ڪيو ويو

ويا کي مٿهن ڏينڊ ڏيمن کي علائقي ۾ پنهنجون سرگرميون معطل ڪرڻيون پيون

گڏيل قومون (اي پي پي) جمهوريہ ڪانگو جي اوڀر ۾ تشدد جي واقعن ۾ گھٽ ۾ گھٽ 30 شهري مارجي ويا جڏهن تہ گھرن
بقايا نمبر 9 ڏسو صفحو 2

وزيراعظم جون پاڪستان ۾ رهندڙ هندو برادري کي ڏياريءَ جون مبارڪون

پاڪستان جي هندو برادري اسان جي قومي سڃاڻپ جو هڪ قيمتي حصو آهي؛ وزيراعظم

ملڪ جو آئين اقليتن جي مذهبي ۽ شهري حقن جي تحفظ جي خاطري ڪرائي ٿو

اسلام آباد (اي پي پي) وزيراعظم محمد شهباز شريف سڄي دنيا خاص ڪري پاڪستان ۾ رهندڙ هندو برادري کي ڏياريءَ
بقايا نمبر 10 ڏسو صفحو 2

قانون کاتي جي ملازمن کي طبي سهولتن لاءِ ڊاڪٽر عيسيٰ ليبارٽري ۾ معاهدو ٿي ويو

معاهدي تحت کاتي جي آفيسرن، ملازمن ۽ سندن ڪفالت هيٺ گھر ڀاتين کي خاص رعايتون ملنديون

سهڪار تحت طبي ڪئمپون، صحت آگاهي پروگرام ۽ بيمارين کان بچاءَ لاءِ قدم پڻ کنيا ويندا

ڪراچي (بيورو رپورٽ) سنڌ جي گھرو، قانون، پارلياماني معاملن ۽ ڪرمنل پراسيڪيوشن واري وزير ضياءَ الحسن لنجار
بقايا نمبر 11 ڏسو صفحو 2

چيف سيڪريٽري پاران بس اڏن، ريلوي اسٽيشنن ۽ بين ٽرانزٽ پوائنٽن تي ٽيمون مقرر ڪرڻ جو حڪم

ڪراچي (بيورو رپورٽ) سنڌ جي چيف سيڪريٽري آصف حيدر شاھ هدايت ڪئي آهي تہ صوبي جي داخلي ۽ خارجي رستن تي پوليو کان بچاءَ جي ويڪسين جا انتظام وڌيڪ سخت ڪيا وڃن ۽ بس اڏن، ريلوي اسٽيشنن ترڙي بين ٽرانزٽ پوائنٽن تي پوليو ٽيمون مقرر ڪيون وڃن. جيئن
بقايا نمبر 12 ڏسو صفحو 2

پاڪستان جي پرڏيهي ناڻي جي ذخيرن ۾ هڪ هفتي دوران 110 ملين ڊالر جو رڪارڊ اضافو

اسلام آباد (اي پي پي) پاڪستان جي پرڏيهي ناڻي جي مجموعي ذخيرن ۾ هڪ هفتي دوران 110 ملين ڊالر جو اضافو ٿيو آهي جنهن کان پوءِ ملڪ جي پرڏيهي
بقايا نمبر 3 ڏسو صفحو 2

صدر مملڪت آصف زرداري جون هندو برادري کي ڏياري جون واڌايون

مذهبي اقليتن جي حقن جو تحفظ اسان سڀني جي گڏيل ذميواري آهي؛ صدر

يقيني بڻائڻو پوندو تہ هر شهري آزاديءَ طور تي پنهنجي مذهب تي عمل ڪري سگھي

هندو برادري جا خاندان ڏيئا ٻاري جشن ملهائيندا تہ منهنجون نيڪ خواهشون گڏ

اسلام آباد (اي پي پي) صدر مملڪت آصف علي زرداري ڏياريءَ جي مبارڪ موقعي تي پاڪستان ۽ سڄي دنيا جي هندو برادريءَ کي دل جي گھراين سان مبارڪون ڏيندي چيو آهي تہ پاڪستان جي
بقايا نمبر 2 ڏسو صفحو 2

نيپرا بجلي مهانگي ڪري ڇڏي، نوان اگھہ ڪي اليڪٽرڪ واهپيدارن تي بہ لاڳو

سيپٽمبر 2026ع جي فيول پرائس ايڊجسٽمينٽ تحت بجلي 2 رپيا 37 پيسا في يونٽ مهانگي

نوان اگھہ نومبر جي بلن ۾ لاڳو ٿيندا، ماهوار ايڊجسٽمينٽ ڪي اليڪٽرڪ جي واهپيدارن تي بہ لاڳو هوندي

اسلام آباد (مانيٽرنگ ڊيسڪ) نيشنل اليڪٽرڪ پاور ريگيوليٽري اٿارٽي (نيپرا) سيپٽمبر 2026ع جي فيول پرائس ايڊجسٽمينٽ تحت بجلي 2 رپيا 37 پيسا في يونٽ مهانگي ڪري ڇڏي آهي نيپرا بجلي مهانگي ڪرڻ جو باضابطا نوٽيفڪيشن بہ جاري ڪري ڇڏيو آهي، جنهن موجب بجلي جي اگھن ۾ واڌ سيپٽمبر 2026ع جي ماهوار فيول پرائس
بقايا نمبر 4 ڏسو صفحو 2

ڪراچي ۾ ڊمپر جي ٽڪر سبب شاهين فورس جا ٻہ اهلڪار زخمي ٿيڻ جو گھرو وزير نوٽيس ورتو، رپورٽ طلب

ڪراچي (بيورو رپورٽ) سنڌ جي گھرو وزير ضياءُالحسن لنجار احسن آباد ۾ ڊمپر جي ٽڪر سبب شاهين فورس جي ٻن پوليس اهلڪارن جي زخمي ٿيڻ واري واقعي جو نوٽيس وٺندي ايس ايس پي ايسٽ کان واقعي جا تفصيل ۽ زخمي اهلڪارن جي طبي صورتحال بابت رپورٽ طلب ڪري ورتي آهي جڏهن تہ زخمي اهلڪارن کي
بقايا نمبر 6 ڏسو صفحو 2

پيراگوئي جو اڳوڻو صدر سينٽيا گوپيٽا بئنڪ جي مالي بي ضابطگين جي ڪيس ۾ گرفتار

بيونس آئرس (اي پي پي) پيرا گوئي جي اڳوڻي صدر سينٽيا گوپيٽا کي يونو بئنڪ جي مالياتي اسڪينڊل جي سلسلي ۾ پوليس گرفتار ڪري ورتو آهي جنهن جي نتيجي ۾ بئنڪ جي اٽڪل 30 لک صارفين جا اڪائونٽس منجمد ڪيا ويا هئا. پرڏيهي ميڊيا مطابق استغاثہ پاران جاري ڪيل وارنٽ تي ڪارروائي ڪندي
بقايا نمبر 7 ڏسو صفحو 2

آمريڪي منصوبي تحت مهرڳڙھ عجائب گھر جي بحاليءَ جو ڪم مڪمل

ڪراچي (بيورو رپورٽ) آمريڪي ناظم الامور نيٽلي بيڪر بلوچستان جي پارلياماني سيڪريٽري نوابزاده مير محمد زرين خان مگسي ۽ سنڌ ايڪسپلوريشن ۽ ايڊوينچر سوسائٽي (سيز) جي قيادت سان
بقايا نمبر 5 ڏسو صفحو 2

ڪوئيٽا: آمريڪي ناظم الامور نيٽلي بيڪر ۽ نوابزاده زرين مگسيءَ مهرڳڙھ عجائب گھر جي يادگاري تختيءَ جي رونمائي ڪندي

Tier	قرض کی رقم	مارک اپ ریٹ
T-1	5 لاکھ روپے تک	صفر
T-2	5 لاکھ سے 15 لاکھ روپے تک	5 فیصد
T-3	15 لاکھ سے 75 لاکھ روپے تک	7 فیصد
T-4	2 کروڑ 50 لاکھ روپے تک	8 فیصد

[redacted]

جي هدايت ڪئي. چنچر ڏينهن وزيراعليٰ هائوس ۾ هڪ اجلاس جي صدارت ڪندي وڏي وزير ٿرپارڪر جي سڀني ستن ئي تعلقن ۾ ڏڪار جهڙي صورتحال بڻيل هجڻ بابت هڪ تفصيلي بريفنگ جو جائزو ورتو. اجلاس ۾ ايم اين اي ڊاڪٽر مهيش ملاڻي، ايم پي ايز دوست محمد راهيمون، قاسم سومرو، فقير شير محمد بلالاڻي ۽ ارباب لطف الله، چيف سيڪريٽري آصف حيدر شاهه سينيئر ميمبر بورڊ آف روينيو خالد حيدر شاهه، وڏي وزير جو سيڪريٽري آصف جميل، ڪمشنر ميرپورخاص شاهمير ڀٽو ۽ ٻين شرڪت ڪئي. بريفنگ ۾ ٻڌايو ويو ته ٿرپارڪر جا سڀئي ست ئي تعلقا ڏڪار جهڙي صورتحال کي منهن ڏئي رهيا آهن جنهن ۾ پوکيل فصلن جو لڳ ڀڳ 85 کان 90 سيڪڙو يا ته تباهه ٿي چڪو آهي يا وري بيڪار ٿي ويو آهي. زراعت جي توسيع واري کاتي فصلن جي نقصان جو اندازو لڳ ڀڳ 90 سيڪڙو لڳايو آهي جڏهن ته اسسٽنٽ ڪمشنرن ۽ مختيارڪارن جي فيلڊ رپورٽن ان ڳالهه جي تصديق ڪئي آهي ته صرف 10 کان 15 سيڪڙو فصل ئي بچي سگهيا آهن. وڏي وزير ٿرپارڪر جي ماڻهن جي زراعت، چوپائي مال ۽ روزگار تي گهٽ ۽ غير مساوي برساتن جي اثرن تي سخت ڳڻتي جو اظهار ڪيو. هن چيو ته صورتحال ۾ فوري سرڪاري مداخلت جي ضرورت آهي، خاص طور تي چوپائي مال کي بچائڻ لاءِ جيڪو هن ريگستاني ضلعي جي ماڻهن جي آمدني ۽ روزگار جو هڪ وڏو ذريعو آهي. چيف سيڪريٽري آصف حيدر شاهه کي فوري ڪارروائي جي هدايت ڪندي مراد علي شاهه حڪم ڏنو ته سڀني غير فعال آر او پلانٽس جي ترجيحي بنيادن تي مرمت ۽ بحالي ڪئي وڃي. هن اختيارين کي وڌيڪ هدايت ڪئي ته پاڻي جي فراهمي جي موجوده ذريعن ۾ موجود خرابين جي نشاندهي ڪئي وڃي ۽ مقامي برادرين لاءِ پيئڻ جي پاڻي تائين بنا روڪ جي پهچ کي يقيني بڻائڻ لاءِ انهن کي مڪمل طور تي فعال ڪيو وڃي. وڏي وزير چيف سيڪريٽري کي هدايت ڪئي ته نلڪن کوٽ کان ملي تائين پاڻي جي سڀني ضروري فني ۽ انتظامي گهرجن کي ترجيحي بنيادن تي پرکيو وڃي ته جيئن علائقي ۾ پاڻي جي کوٽ جو هڪ طويل المدت حل ڳولي سگهجي. وڏي وزير چاري جي کوٽ کي منهن ڏيڻ ۽ چوپائي مال کي ڏڪار جي خراب اثرن کان بچائڻ لاءِ هنگامي انتظام ڪرڻ تي به زور ڏنو. هن لاڳاپيل کاتن کي هدايت ڪئي ته اهي پنهنجن ڪوششن ۾ تال ميل پيدا ڪن ۽ ان ڳالهه کي يقيني بڻائين ته امدادي قدم بغير ڪنهن دير جي متاثر علائقن تائين پهچن. بريفنگ ۾ ان ڳالهه کي نمايان ڪيو ويو ته سال 2026ع جي چؤماسي جي موسم دوران برساتون غير مساوي طور تي ٿيون هيون. جيتوڻيڪ ستن ئي تعلقن ۾ موسمي برساتن جو ڪل مقدار 181 کان 273 ملي ميٽر جي وچ ۾ رهيو پر سيپٽمبر جي برسات خاص طور تي تمام گهٽ هئي جيڪا صرف 1 کان 36 ملي ميٽر تائين هئي نتيجي طور فصل ۽ قدرتي گاهه پچڻ کان اڳ ئي سڪي ويا. وڏي وزير ان عزم جو ورجاءُ ڪيو ته سنڌ حڪومت هن ڏکئي وقت ۾ ٿرپارڪر جي ماڻهن سان گڏ مضبوطيءَ سان بيٺي رهندي. هن انتظاميا کي هدايت ڪئي ته اها هوشيار رهي صورتحال جي ويجهڙائي سان نگراني ڪري ۽ پڪ ڪري ته ڪا به متاثر برادري ضروري سهڪار کان محروم نه رهي. هن ان ڳالهه تي زور ڏنو ته حڪومت ڏڪار جي اثرن کي گهٽائڻ، چوپائي مال جو تحفظ ڪرڻ، پاڻي جي سهولتن کي بحال ڪرڻ ۽ ٿرپارڪر جي ماڻهن کي امداد فراهم ڪرڻ لاءِ هر ضروري قدم کڻڻ لاءِ مڪمل طور پرعزم آهي.

[redacted]

هندو برادري قومي زندگي جو لازمي حصو آهي، مذهبي اقليتن جي حقن جو تحفظ اسان سڀني جي گڏيل ذميواري آهي هن اها ڳالهه ديوالي جي موقعي تي پنهنجي پيغام ۾ چئي جيڪو 8 نومبر تي ملهايو پيو وڃي. صدر چيو ته ديوالي روشنين جو ڏڻ آهي جيڪو برائي تي نيڪي، اونداهه تي روشني ۽ مايوسي تي اميد جي فتح جي علامت طور ملهايو ويندو آهي. ان جو همدردي ۽ تجديد جو پيغام اسان کي ياد ڏياري ٿو ته اسان مان هر هڪ پيار، سمجهه، همدردي ۽ خيال ذريعي ٻين جي زندگين ۾ روشني آڻي سگهي ٿو. هن چيو ته پاڪستان جي هندو برادري اسان جي قومي زندگي جو هڪ لازمي حصو آهي. پاڪستان جي هندو برادري تعليم، صحت، ڪاروبار، عوامي خدمت، سماجي ڀلائي، فن ۽ ثقافت سميت مختلف شعبن ۾ قابل قدر خدمتون سرانجام ڏنيون آهن. صدر مملڪت انهن جي خدمتن تي خراج تحسين پيش ڪندي ان عزم کي ورجايو ته پاڪستان تي ان جي سڀني شهرين جو هڪجهڙو حق آهي. صدر مملڪت چيو ته قائداعظم محمد علي جناح اهڙي پاڪستان جو تصور پيش ڪيو هو جتي مذهب، ذات پات يا عقيدو برابر شهريت ۽ برابر حقن جي راهه ۾ رڪاوٽ نه هجي. اسان کي ان تصور جي پاسداري ڪندي يقيني بڻائڻو پوندو ته هر شهري آزاداڻي طور تي پنهنجي مذهب تي عمل ڪري سگهي، باوقار زندگي گذاري سگهي ۽ ان کي قانون تحت برابر تحفظ حاصل هجي. صدر مملڪت چيو ته سندس خيال ۾ قائداعظم جو برابر شهري هجڻ جو واعدو هڪ مقدس قومي عهد آهي. پاڪستان پيپلز پارٽي جي روايت، جنهن کي شهيد ذوالفقار علي ڀٽو ۽ شهيد محترمه بينظير ڀٽو اڳتي وڌايو بنا ڪنهن خوف يا رعايت جي هن واعدي جي تحفظ جو مطالبو ڪري ٿي ته ڪنهن به پاڪستاني کي پنهنجي مذهب جي بنياد تي پنهنجي وطن سان پنهنجي وابستگي ثابت ڪرڻ جي ضرورت نه هجڻ گهرجي. هي ملڪ انهن جو

مهانگي ڪرڻ جي درخواست ڪئي هئي جنهن جي پيٽ ۾ نيپرا 2 رپيا 37 پيسا في يونٽ واڌ جي منظوري ڏني آهي

[redacted]

گڏجي مهرڳڙهه عجائب گهر بلوچستان لاءِ آمريڪن ايمبيسيڊرز فنڊ فار ڪلچرل پرزرويشن (اي ايف سي پي) پروجيڪٽ جي ڪامياب تڪميل تي منعقد ڪيل تقريب ۾ شرڪت ڪئي. هي رٿا بلوچستان ۾ (اي ايف سي پي) تحت شروع ڪيل ٻهريون قدم آهي (سيز) ۽ ثقافت کاتي بلوچستان جي سهڪار سان مڪمل ڪيل هن منصوبي تحت قديم نيئولٿڪ (پٿر جي دور) ۽ تاريخي مهرڳڙهه تهذيب جي آثارن کي محفوظ ڪيو ويو، عجائب گهر جي ڪيوريشن کي بين الاقوامي معيارن موجب جديد بڻايو ويو عوامي آگاهيءَ ۾ وسعت لاءِ جوڳا انتظام ڪيا ويا ۽ آثارن جي ڊگهي عرصي تائين سنڀال کي يقيني بڻائڻ لاءِ مقامي ثقافتي ماهرن کي تربيت ڏني وئي. هن منصوبي جي پڄاڻيءَ سان گڏوگڏ (اي ايف سي پي) جو دائرو هاڻي پاڪستان جي چئن ئي صوبن تائين پکڙجي چڪو آهي جيڪو پاڪستان جي عظيم الشان ثقافتي ورثي جي تحفظ لاءِ آمريڪا جي دائمي عزم جي عڪاسي ڪري ٿو. تقريب کي خطاب ڪندي آمريڪي ناظم الامور نيٽلي بيڪر ٺوس نتيجن جي حاصلات ۽ ٻنهي ملڪن جي عوام وچ ۾ گڏيل اعتماد کي مضبوط ڪرڻ لاءِ آمريڪي مهارت جي ڪليدي ڪردار تي زور ڏنو. آمريڪي ناظم الامور نيٽلي بيڪر چيو: "اڄ اسان کي ان ڳالهه تي نهايت خوشي آهي ته عجائب گهرن ۽ ثقافتي ورثي جي تحفظ ۾ اعليٰ آمريڪي مهارت جي بدولت، مهرڳڙهه عجائب گهر بلوچستان ٨٠٠٠ سال قديم مهرڳڙهه تهذيب ۽ ٻين تاريخي دورن کي شاندار انداز ۾ اجاگر ڪندو. هن قسم جا منصوبا ان حقيقت جو ثبوت آهن ته آمريڪي مهارت ٺوس ۽ واضح نتيجا ڏئي ٿي—جيڪي نه صرف تاريخ کي محفوظ بڻائين ٿا پر روزگار جا موقعا پيدا ڪري مقامي برادرين کي پڻ بااختيار بڻائين ٿا. آمريڪا ۽ پاڪستان گڏيل تعاون سان هن عظيم الشان ورثي جي سنڀال ۾ حقيقي اڳڀرائي ڪري رهيا آهن" تقريب دوران آمريڪي ناظم الامور نيٽلي بيڪر، پارلياماني سيڪريٽري نوابزاده زرين مگسي ۽ پروجيڪٽ جي سرواڻن ڊاڪٽر اسماءِ ابراهيم ۽ ڊاڪٽر ڪليم الله لاشاريءَ هڪ يادگاري تختيءَ جي رونمائي ڪئي جيڪا هلندڙ مهيني ڪوئيٽا ۾ مهرڳڙهه عجائب گهر جي باضابطه ٻيهر افتتاح کان اڳ ميوزيم جي مکيه دروازي تي لڳائي ويندي

[redacted]

فوري ۽ بهترين طبي سهولتون فراهم ڪرڻ جون هدايتون پڻ جاري ڪيون آهن سنڌ جي گهرو وزير لاڳاپيل اختيارين کي هدايت ڪئي آهي ته واقعي جي سمورن پاسن جو جائزو وٺي ضروري قدم کنيا وڃن هن چيو ته پوليس اهلڪار عوام جي جان ۽ مال جي تحفظ لاءِ پنهنجا فرض سرانجام ڏين ٿا، تنهن ڪري سندن حفاظت پڻ حڪومت جي اولين ترجيح آهي ٻئي طرف ايس ايس پي ايسٽ موجب حادثي ۾ زخمي ٿيل ٻئي پوليس اهلڪار شاهين فورس سهراب گوٺ ۾ مقرر هئا جن کي طبي امداد لاءِ اسپتال منتقل ڪيو پيو وڃي. جڏهن ته حادثي ۾ ملوث ڊمپر ڊرائيور پوليس جي حراست ۾ آهي.

[redacted]

اڳوڻي صدر کي حراست ۾ ورتو ويو. استغاثه سينيٽيا گو پينا خلاف اعتماد کي نقصان پهچائڻ جي الزام ۾ ڪيس داخل ڪيو آهي ۽ ڪيس يونو بئنڪ ذريعي رقم جي گهوٽالي ۾ مبينه طور تي ملوث هجڻ جي شڪ ۾ جاچ ۾ شامل ڪيو ويو آهي. رپورٽ مطابق ان کان اڳ اڳوڻي صدر کي مواخذي جي ڪارروائي ذريعي عهدي تان هٽايو ويو هو. سندس مخالفن يونو بئنڪ سان مبينه لاڳاپن کي مفادن جي ٽڪراءَ جو بنياد قرار ڏنو هو. وڌيڪ ٻڌايو ويو آهي ته 3 نومبر تي سرڪاري بئنڪ يونو بئنڪ جو انتظام پنهنجي ڪنٽرول ۾ وٺندي ان جا اڪائونٽس منجمد ڪري ڇڏيا هئا. واضح رهي ته پيراگوئي جي مجموعي آبادي اٽڪل 70 لک آهي.

[redacted]

خان جي جنازي نماز 11 وڳي سندس اباڻي علائقي ڪسڪم ۾ ادا ڪئي ويندي. هو ڪشمير ڪائونسل جي اڳوڻي ميمبر راجه علي ذوالقرنين جو والد آهي. تازي اليڪشن ۾ هو مسلم ليگ (ن) ۾ شامل ٿيو هو.

[redacted]

کي باهه ڏئي ساڙيو ۽ هڪ طبي مرڪز کي تباهه ڪيو ويو جنهن سبب ايبولا جي وبا تي ضابطو آڻڻ جون ڪوششون به متاثر ٿيون آهن. پرڏيهي ميڊيا مطابق گڏيل قومن جي انساني معاملن جي رابطه آفيس ٻڌايو ته اتر ڪيوو جي علائقي بيني ۾ واقع ڪاٽيئني- الويا واري هنڌ ٿيل حملن ۾ مارجي ويلن ماڻهن ۾ ڪيترائي مريض به شامل آهن. مقامي ذريعن مطابق تشدد سبب ايبولا سبب متاثر مريضن سان رابطي ۾ رهندڙ ماڻهو مبينا طور تي نگراني جي مرڪز مان فرار ٿي ويا جڏهن ته وبا کي منهن ڏيندڙ ٽيمن کي علائقي ۾ پنهنجون سرگرميون معطل ڪرڻيون پيون آهن. اوچا مطابق انهن حالتن ۾ امڪاني متاثر ماڻهن جو پتو لڳائڻ ۽ وبا جي ڦهلاءَ کي روڪڻ جون ڪوششون وڌيڪ ڏکيون ٿي ويون آهن. اوچا سمورين ڌرين تي زور ڀريو ته هو شهرين جي تحفظ کي يقيني بڻائڻ عالمي انساني قانونن جو احترام ڪن ۽ امدادي ۽ طبي ڪارڪنن کي محفوظ ۽ بنا رڪاوٽ پهچ فراهم ڪن.

[redacted]

جون مبارڪون ڏيندي چيو آهي ته

ياداشت (ايم او يو) تي صحيحون ڪيون ويون آهن، جنهن جو مقصد قانون کاتي جي آفيسرن، ملازمن ۽ سندن ڪفالت هيٺ رهندڙ گهر ڀاتين کي بهتر ۽ معياري طبي سهولتون فراهم ڪرڻ آهي. ان سلسلي ۾ سيڪريٽري قانون سعيد احمد شيخ ۽ ڊاڪٽر عيسيٰ ليبارٽري جي چيف ايگزيڪيوٽو آفيسر ۽ چيئرمين پروفيسر ڊاڪٽر فرحان عيسيٰ عبدالله ايم او يو تي صحيحون ڪيون. معاهدي تحت مستحق ملازمن ۽ سندن گهر ڀاتين کي طبي خدمتن ۽ مختلف تشخيصي ٽيسٽن تي خاص رعايتون فراهم ڪيون وينديون. ان موقعي تي سيڪريٽري قانون سعيد احمد شيخ چيو ته هن معاهدي سان کاتي جي ملازمن ۽ سندن گهر ڀاتين کي معياري طبي سهولتن تائين پهچ ۾ بهتري ايندي، جڏهن ته سرڪاري ۽ خانگي شعبي وچ ۾ ادارتي سهڪار کي پڻ هٿي ملندي. هن چيو ته وزير قانون ۽ پارلياماني معاملن ضياء الحسن لنجار جي قيادت ۾ قانون کاتو پنهنجي آفيسرن، ملازمن ۽ سندن ڪٽنبن جي ڀلائي لاءِ پرعزم آهي. ڊاڪٽر فرحان عيسيٰ چيو ته هن سهڪار تحت طبي ڪئمپون، صحت بابت آگاهي پروگرام ۽ ڪارپوريٽ سماجي ذميواريءَ وارا قدم پڻ کنيا ويندا، جڏهن ته صحت بابت جاچ ۽ بيمارين کان بچاءَ لاءِ احتياطي اپائن کي هٿي ڏيڻ شراڪتداريءَ جو اهم مقصد آهي. تقريب ۾ ايڊيشنل سيڪريٽرين، ڊپٽي سيڪريٽرين، سينيئر لا آفيسرن، ڊائريڪٽر آءِ ٽي ۽ سيڪشن آفيسرن شرڪت ڪئي، جڏهن ته ڊاڪٽر عيسيٰ ليبارٽري جا ايگزيڪيوٽو، برانچ مئنيجر ۽ اسسٽنٽ برانچ مئنيجر پڻ موجود هئا.

[redacted]

تي پوليو کان بچاءَ جي ويڪسين جا انتظام وڌيڪ سخت ڪيا وڃن ۽ بس اڏن، ريلوي اسٽيشنن ٽول ۽ ٻين ٽرانزٽ پوائنٽن تي پوليو ٽيمون مقرر ڪيون وڃن جيئن ڪو به ٻار پوليو کان بچاءَ جي ڦڙن کان محروم نه رهي. چيف سيڪريٽري سنڌ ضلعي انتظاميا کي هدايت ڪئي ته ٽرانسپورٽ ڪري ايندڙ ويندڙ خاندانن جي هر ٻار کي پوليو کان بچاءَ جا ڦڙا پيارڻ يقيني بڻايا وڃن. هن چيو ته ڊپٽي ڪمشنر ٽرانزٽ پوائنٽس تي پوليو ٽيمن جي موجودگيءَ جي پاڻ نگراني ڪن ۽ مسافرن جي اچ وڃ وارن وقتن ۾ ٽيمن جي موجودگي يقيني بڻائين. آصف حيدر شاهه وڌيڪ هدايت ڪئي ته صحت، ٽرانسپورٽ ۽ ريلوي کاتن جا عملدار ٻارن جي ويڪسينيشن لاءِ پاڻ ۾ اثرائتو رابطو قائم ڪن. جڏهن ته عارضي رهائشگاهن ۾ موجود ٻارن تائين به پوليو ٽيمون پهچن. هن چيو ته ويڪسين کان محروم رهجي ويل ٻارن جي فوري نشاندهي ڪري کين پوليو کان بچاءَ جا ڦڙا پيارايا وڃن. جيئن هر ٻار کي پوليو کان محفوظ بڻائي سگهجي. اهڙيون هدايتون چيف سيڪريٽري سنڌ آصف حيدر شاهه ضلعي انتظاميا ۽ لاڳاپيل کاتن کي جاري ڪيون آهن.

[redacted]

رياست، مستحڪم جمهوريت ۽ محفوظ پاڪستان آهي. پيپلز پارٽي سياسي اختلافن باوجود قومي مفاهمت ۽ جمهوري استحڪام تي يقين رکي ٿي. هن چيو ته چيئرمين بلاول ڀٽو زرداري جو واضح پيغام آهي ته سياسي مسئلن جو حل ڳالهين ۽ جمهوري عمل ۾ آهي. مضبوط رياست، مضبوط جمهوريت، قومي سلامتي ۽ جمهوري سينڊيٽ لازم ۽ ملزوم آهن. هن چيو ته قومي مسئلن جو حل ٽڪراءُ ناهي سياسي ڳالهيون ۽ قومي اتفاق راءِ آهي. هن چيو ته اڳوڻي حڪومتي دور ۾ دهشتگردن جي آزادي جي فيصلن جا سنگين نتيجا اڄ ملڪ ڀوڳي رهيو آهي. هن چيو ته گورنر راڄ جي معاملي تي پيپلز پارٽي جمهوري روايت ۽ سياسي مفاهمت کي ترجيح ڏني. هن چيو ته وزيراعظم شهباز شريف ۽ سندس ٽيم پيپلز پارٽي جي مشوري تي ڳالهين جو رستو اختيار ڪيو. هن واضح ڪيو ته جيڪڏهن قومي اتفاق راءِ پيدا ٿي وڃي ته گورنر راڄ جي ضرورت باقي نٿي رهي.

[redacted]

ڏڪار کي منهن ڏيڻ لاءِ فوري ۽ هنگامي قدم کڻڻ جون هدايتون جاري ڪنديون آهن وڏي وزير چيو آهي ته ٿرپارڪر جي متاثر عوام کي اڪيلو نه ڇڏيو ويندو سنڌ حڪومت کين هر ممڪن مدد فراهم ڪندي، پيئڻ جي صاف پاڻي جي فراهمي، چوپائي مال جو تحفظ ۽ متاثر خاندانن کي رليف ڏيڻ حڪومت جي پهرين ترجيح آهي. وزيراعليٰ هائوس مان جاري ڪيل بيان موجب وڏي وزير سيد مراد علي شاهه کي ٿرپارڪر ۾ ڏڪار واري صورتحال بابت بريفنگ ڏني وئي، جنهن ۾ ٻڌايو ويو ته ضلعي جي سمورن ستن تعلقن ۾ ڏڪار جهڙي صورتحال پيدا ٿي چڪي آهي. جڏهن ته فصلن جو 85 کان 90 سيڪڙو حصو تباهه يا غيرپيداواري ٿي ويو آهي. زرعي توسيع کاتي جي رپورٽ موجب فصلن کي لڳ ڀڳ 90 سيڪڙو نقصان پهتو آهي. جنهن سبب آبادگارن ۽ هارين کي سخت معاشي ڏکيائين کي منهن ڏيڻو پئجي رهيو آهي. بريفنگ ۾ ٻڌايو ويو ته سيپٽمبر 2026ع دوران ٿرپارڪر جي ستن ئي تعلقن ۾ رڳو هڪ کان 36 ملي ميٽر برسات رڪارڊ ڪئي وئي، جڏهن ته برساتن جي غيرمتوازن ورڇ سبب فصلون ۽ قدرتي گاهه پچڻ کان اڳ ئي سڪي ويا، جنهن سان نه رڳو زرعي پيداوار متاثر ٿي آهي پر چوپائي مال لاءِ گاهه ۽ چاري جي کوٽ جا خدشا پڻ پيدا ٿي ويا آهن. وڏي وزير لاڳاپيل عملدارن کي هدايت ڪئي ته ٿرپارڪر جي عوام کي پيئڻ جي پاڻي جي فراهمي هر صورت ۾ يقيني بڻائي وڃي. غيرفعال آر او پلانٽن جي فوري مرمت ڪرائي کين ٻيهر فعال ڪيو وڃي، جڏهن ته پاڻي جي فراهمي جا سمورا موجود ذريعا پڻ بنا دير بحال ڪيا وڃن هن چيف

انتظاميا خلاف قانوني ڪارروائي ڪئي وڃي" جهڙا مطالبا لکيل هئا. ان موقعي تي احتجاج ڪندڙ پورهيتن چيو ته ٽيڪسٽائل ملز جي انتظاميا بنا ڪنهن اڳواٽ اطلاع ۽ جواز جي عورتن سميت 200 کان وڌيڪ ملازمن کي نوڪرين مان ڪڍي ڇڏيو آهي جنهن سبب ڪيترن ئي پورهيت خاندانن جو گذر سفر ڏکيو بڻجي ويو آهي. اڳ ئي مهانگائي، بيروزگاري ۽ وڌندڙ معاشي پريشانين سبب مزدور طبقو سخت مشڪلاتن کي منهن ڏئي رهيو آهي اهڙي صورتحال ۾ وڏي انگ ۾ پورهيتن کي روزگار کان محروم ڪرڻ سان سندن خاندان به معاشي بحران جو شڪار ٿي ويا آهن. مظاهرين سنڌ حڪومت ۽ لاڳاپيل ليبر کاتي کان مطالبو ڪيو ته معاملي جو فوري نوٽيس وٺي برطرف ڪيل 200 کان وڌيڪ پورهيتن کي سندن نوڪرين تي بحال ڪرايو وڃي. جڏهن ته ليبر قانونن جي ڀڃڪڙي ڪندڙ ٽيڪسٽائل ملز جي انتظاميا خلاف قانون موجب ڪارروائي ڪري پورهيتن کي انصاف ۽ روزگار جو تحفظ فراهم ڪيو وڃي.

[redacted]

ميڊيا آڏو اچي بيان ڏيڻ جماعت اسلامي پنهنجو اصل ڪم بڻائي ڇڏيو آهي ميڊيا تي اچڻ جو ايترو ئي شوق پنهنجي ڪائونٽر جا مسئلا حل ڪرڻ ۾ به ڏيکاريو وڃي. ڌرڻي جو اعلان ڪري وري واپس وٺڻ حافظ نعيم الرحمان جي سڃاڻپ بڻجي چڪو آهي. سندس قيادت جماعت اسلامي کي سياسي تاريخ جي بدترين ناڪامين تائين پهچائي ڇڏيو آهي سعديه جاويد چيو ته حافظ نعيم الرحمان جي قيادت جماعت اسلامي کي ڪجهه ڪائونٽر تائين محدود ڪري ڇڏيو آهي. پنهنجي ناڪامين جو ملبو پاڪستان پيپلز پارٽي تي اڇلائي جماعت اسلامي فرار نٿي ٿي سگهي. عوام جماعت اسلامي کي رد ڪري چڪا آهن ۽ ڪجهه ڪائونٽر تائين محدود رهڻ ئي هاڻي جماعت اسلامي جي سڃاڻپ بڻجي وئي آهي. جماعت اسلامي جي انتظام هيٺ هلندڙ ڪائونٽر ۾ ڪچري جا ڍير ۽ رستن جي خراب حالت سڀني جي سامهون آهي ڪائونٽر جا فنڊ فڪسڊ ڊپازٽ ۾ رکڻ ۽ انهن تي منافعو حاصل ڪرڻ وارن الزامن بابت جماعت اسلامي کي پنهنجي چيئرمينن کان جواب وٺڻ گهرجي. سنڌ حڪومت جي ترجمان چيو ته سنڌ حڪومت سمورن مڪاني نمائندن کي فنڊ فراهم ڪري رهي آهي، جماعت اسلامي جي نمائندن کي گهرجي ته هو پنهنجي ڪارڪردگي عوام آڏو پيش ڪن. ڪراچي ۾ شاهراهه ڀٽو، جهانگير روڊ، پينس ڪالوني ۽ عظيم پورا فلاءِ اوور جا منصوبا شهر جي ترقي جو ثبوت آهن جڏهن ته ناٿا خان لنڪ روڊ ۽ چاڪر نالي ايڪسپريس وي جا منصوبا شهر ۾ آمدرفت جي سهولت کي وڌيڪ بهتر بڻائيندا. هن چيو ته ڪراچي جي پارڪن تان قبضا ختم ڪرائي انهن کي گرين ڪراچي ۾ تبديل ڪرڻ جو ڪم سنڌ حڪومت ڪيو آهي. ڪراچي جا شهري رڳو نعرن ۽ دعوائن سان نه پر رستن پلن ۽ عوامي سهولتن جي فراهمي سان ڪارڪردگي جو جائزو وٺندا آهن. جماعت اسلامي کي گهرجي ته ٻين تي تنقيد ڪرڻ بدران پنهنجي انتظام هيٺ ڪائونٽر ۾ عوامي مسئلا حل ڪرڻ تي ڌيان ڏئي.

[redacted]

وزير خوراڪ مخدوم محبوب الزمان جي خاص هدايتن تي سنڌ فوڊ اٿارٽي جي ٽيم ڊفينس جي مختلف ڪيفيز جي چڪاس ڪئي ان دوران ڪيترين ئي کاڌي پيتي جي شين جي مدي خارج هجڻ جو انڪشاف ٿيو جڏهن ته ڪجهه کاڌي پيتي جي شين مان وار پڻ هٿ آيا. جنهن تي ڊپٽي ڊائريڪٽر سائوٿ جي اڳواڻي ۾ ٽيم لاڳاپيل ڪيفي خلاف ڪارروائي ڪندي ٻن لک رپين جو ڏنڊ لاڳو ڪيو. سنڌ فوڊ اٿارٽي جي ترجمان موجب شهرين کي غير معياري ۽ صحت لاءِ هاڃيڪار کاڌي پيتي جون شيون فراهم ڪندڙ هوٽلن ۽ ڪيفيز خلاف بنا ڪنهن فرق جي ڪارروايون جاري رهنديون

[redacted]

علاج ڪرايو. ان موقعي تي ڪمشنر بهاول پور عرفان علي ڪاٺيا مفت آئي ڪيمپ جو دورو ڪيو ۽ حضرت خواجه محڪم الدين سيراني جي مزار تي حاضري ڀري فاتحه خواني پڻ ڪئي. پنهنجي خيالن جو اظهار ڪندي ڪمشنر بهاول پور عرفان علي ڪاٺيا فلاحي تنظيم جي روح روان جنيد ڪاپڙيا، فيصل ڪاپڙيا، فرحان ڪاپڙيا، آصف بيگا والا جي ڪاوشن کي ساراهيندي کين انساني ڀلاءِ ۽ خدمت تي خراج تحسين پيش ڪئي، هن چيو ته ان ڳالهه ۾ ڪو شڪ نه آهي ته اکين جو مفت علاج انسانيت جي وڏي خدمت ۽ عظيم نيڪي آهي، ڪمشنر بهاول پور عرفان علي ڪاٺيا فلاحي تنظيم کي پنهنجي مڪمل ساٿ ڏيڻ جي يقين دهاني پڻ ڪرائي

[redacted]

منگهيجو زخمي ٿي پيا . فوتي جو لاش ۽ زخمين کي علاج لاءِ گمس اسپتال گمبٽ منتقل ڪيو ويو جتان فوتي جو لاش ضروري ڪاروائي بعد وارثن حوالي ڪيو ويو ٻئي طرف صوبيدرو پوليس پاران معاملي جي انڪوائري ڪئي پئي وڃي

[redacted]

واري هنڌ پهچي وئي ايس ايس پي ايسٽ زبير نواز شيخ ٻڌايو ته شروعاتي جاچ دوران سوناري طرفان پوليس کي بيان ڏنو ويو آهي ته سندن رائيڊر صدر واري علائقي مان ٨٢ تولا سون ۽ ۴ ڪلو چاندي کڻي طارق روڊ تي پنهنجي دڪان ڏانهن اچي رهيو هو ته الله والا چوڪ ويجهو موٽرسائيڪلن تي سوار ڦورو کيس روڪي سون ۽ چاندي ڦر ڪري فرار ٿي ويا. ايس ايڇ او فيروزآباد انعام جوڻيجو موجب طارق روڊ تي سوني والا جيولرز نالي سوناري جا ملازم صدر مان

آفيسرن جي سينارٽي سان لاڳاپيل 31 درخواستن تي فيصلو جاري ڪندي خيبرپختونخواهه سروس ٽربيونل جي فيصلي کي برقرار رکيو ۽ درخواستن کي رد ڪري ڇڏيو. چنچر ڏينهن جاري ڪيل تفصيلي تحريري فيصلي ۾ عدالت فيصلو ڏنو ته خيبر پختونخواهه سول سرونٽس (مقرري، ترقي ۽ بدلي) رولز 1989ع جي قاعدي 17 (b)جي تحت ٻين طريقن سان ڀرتي ڪيل سرڪاري ملازمن جي سينارٽي مسلسل باقاعده مقرري جي تاريخ سان طئي ڪئي ويندي. پبلڪ سروس ڪميشن جي سفارش پاڻ مقرري ناهي. فيصلي موجب درخواست ڏيندڙن کي پبلڪ سروس ڪميشن 28 مارچ 2022ع تي پي ايم ايس آفيسرن طور سفارش ڪيو هو پر انهن جي مقرري جا نوٽيفڪيشن 27 اپريل 2022ع تي جاري ٿيا. درخواست ڏيندڙن جو موقف هو ته مقرري جا نوٽيفڪيشن ڄاڻي واڻي دير سان جاري ڪيا ويا ته جيئن خانگي پارٽين کي سينارٽي ۾ فائدو پهچائي سگهجي. درخواست ڏيندڙن جو الزام هو ته ان وقت جي خيبر پختونخواهه جي وڏي وزير جي پرنسپل سيڪريٽريٽ ۾ مقرر هڪ آفيسر جيڪو وڏي وزير جي پرنسپل اسٽاف آفيسر (PSO) طور ڪم ڪري رهيو هو سندن مقرري جو عمل ڄاڻي واڻي دير جو شڪار ڪيو. سپريم ڪورٽ چيو ته درخواستگذارن سروس ٽربيونل ۾ عمومي طور تي بدنيتي ۽ سمري ۾ دير جو الزام ته لڳايو هو پر پي ايس او خلاف رڳو مداخلت يا مقرري ۾ دير جو ذميوار هجڻ جو الزام باقاعده طور تي لاڳو نه ڪيو هو سپريم ڪورٽ ۾ پهريون ڀيرو ڪنهن مخصوص آفيسر خلاف نئون حقيقتن تي ٻڌل الزام پيش نٿو ڪري سگهجي جنهن لاءِ باقاعده ثبوت ۽ حقيقتن جي جاچ جي ضرورت هوندي آهي. عدالت چيو ته پبلڪ سروس ڪميشن 28 مارچ 2022ع تي اميدوارن جون سفارشون شروعاتي طور تي ڪيون هيون، جيڪي سند جي تصديق، طبي فٽنيس ۽ ٻين قانوني گهرجن کي پورو ڪرڻ سان مشروط هيون ڪميشن 31 مارچ 2022ع تي ڪجهه دستاويزي خامين کي درست ڪيو. جنهن کان پوءِ مقرري جو عمل لاڳاپيل قانوني ۽ آفيس طريقيڪار مان گذريو ۽ 18 اپريل 2022ع تي مقرري جا آفر ليٽر جاري ڪيا ويا. فيصلي ۾ چيو ويو آهي ته هن دوران صوبائي سليڪشن بورڊ جو اجلاس، 7 اپريل 2022ع تي ٿيو جنهن کان پوءِ خانگي پارٽين جي ترقي جا نوٽيفڪيشن 15 اپريل 2022ع تي جاري ڪيا ويا. سروس ٽربيونل رڪارڊ جو جائزو وٺڻ کان پوءِ مقرري جي عمل ۾ لڳل وقت کي معمول جي آفيس جي ڪارروائي ۽ قانوني گهرجن جي تعميل جو نتيجو قرار ڏنو هو. سپريم ڪورٽ چيو ته رڪارڊ ۾ اهڙو ڪو به ثبوت موجود ناهي جنهن مان ثابت ٿئي ته درخواست ڏيندڙن جي مقرري ۾ بدنيتيءَ تحت ڄاڻي واڻي رڪاوٽ وڌي وئي جيڪڏهن انتظامي مداخلت ثابت ٿئي ها ته هن دير جا سينارٽي تي اثرن جو جائزو وٺي سگهجي ها، پر موجوده ڪيس ۾ اهڙو ڪو به ثبوت پيش نه ڪيو ويو عدالت چيو ته سروس ٽربيونل سڀني لاڳاپيل قانوني ۽ حقيقتن تي ٻڌل رخن جو صحيح جائزو ورتو تنهنڪري ان جي فيصلي ۾ مداخلت ڪرڻ جو ڪو سبب ناهي.

[redacted]

اسٽاف جون ذميواريون سنڀاليندي هو سوسي وائلز جي جاءِ تي مقرر ٿيندو پرڏيهي ميڊيا مطابق آمريڪي صدر پنهنجي سوشل ميڊيا پليٽ فارم ٽروٿ سوشل تي بيان ۾ اسٽيفن ملر کي پنهنجو اعتماد جوڳو صلاحڪار قرار ڏيندي چيو ته هو هن وقت ڊپٽي چيف آف اسٽاف طور خدمتون انجام ڏئي رهيو آهي سوسي وائلز کي ٽرمپ جي سياسي ٽيم ۾ منتقل ڪيو ويندو پر ان حوالي سان وڌيڪ تفصيل ناهي ٻڌائي وئي اسٽيفن ملر کي ٽرمپ انتظاميا جي سخت اميگريشن پاليسين ۽ ملڪ بدري جي قدمن جو اهم معمار سمجهيو ويندو آهي اها تبديلي وچ مدي وارين چونڊن ۾ ريپبلڪن پارٽي کي ڪانگريس جي ٻنهي ايوانن ۾ شڪست جي ڪجهه ڏينهن بعد سامهون آئي آهي.

[redacted]

بجيت ۾ ڪٽوتين ذريعي ڪمزور ڪرڻ بدران سڌارن ذريعي وڌيڪ مستحڪم بڻائڻ جي ضرورت آهي گڏيل قومن ۾ پاڪستان جي مستقل نمائندي سيد حيدر شاهه جنرل اسيمبلي جي چوٿين ڪميٽي (خصوصي سياسي ۽ نوآباداتي معاملن) ۾ امن مشنز بابت بحث دوران چيو ته گڏيل قومن جو امن مشنز عالمي امن ۽ سلامتي برقرار رکڻ جو ضروري، موثر ۽ گهٽ لاڳت وارو ذريعو آهي جنهن کي جاگرافيائي ۽ سياسي ورهاست کان محفوظ رکڻ ضروري آهي. هن چيو ته سڌارن جو مقصد گڏيل قومن جي عملي صلاحيتن کي برقرار رکڻ هجڻ گهرجي ته جيئن مستقبل ۾ جنگ بندي، سياسي سمجهوتن يا ڪنهن نئين بحران جي صورتحال دوران عالمي ادارو اعتماد جوڳي عالمي موجودگي يقيني بڻائي سگهي هن چيو ته پاڪستان گڏيل قومن جي امن مشنز ۾ ڊگهي عرصي کان اهم ڪردار ادا ڪري رهيو آهي ۽ فوجي جٿا فراهم ڪندڙ وڏن ملڪن سان گڏوگڏ ميزبان ملڪ به آهي هن وقت تائين هڪ لک 70 هزار کان وڌيڪ پاڪستاني امن اهلڪار گڏيل قومن جي جهنڊي هيٺ خدمتون انجام ڏئي چڪا آهن جڏهن ته 183 اهلڪارن عالمي امن لاءِ پنهنجي حياتين جو نذرانو پيش ڪيو آهي هن زور ڀريو ته امن مشنز جي ڪارڪردگي ۽ خرچن ۾ بجيت جي قدمن سان ان جي صلاحيتن کي مضبوط هئڻ گهرجي ته ڪي ان جي

انفرادي افاديت ۽ عملي سگهه متاثر ٿئي.

[redacted]

سنڌ جي سڃاڻپ ۽ پاڪستان جي قومي زندگيءَ جو اڻٽٽ حصو آهي هن اها ڳالهه ديوالي جي موقعي تي پنهنجي پيغام ۾ چئي جيڪا 8 نومبر تي ملهائي پئي وڃي. خاتون اول چيو ته سنڌ جي ڌيءَ هجڻ ناطي ديوالي جو ڏڻ منهنجي دل ۾ هڪ خاص جاءِ رکي ٿو سنڌ جي محبت، مهمان نوازي ۽ مختلف مذهبن جي احترام جو جذبو منهنجي پنهنجي ورثي جو حصو آهي جيڪو نسل در نسل اسان جي هندو ڀائرن ۽ ڀينرن سنڌ جي ثقافت کي ترتيب ڏيڻ ان جي برادرين کي برقرار رکڻ ۽ ان جي گڏيل روايتن کي مضبوط ڪرڻ ۾ مدد ڪئي آهي سندن ورثو سنڌ جي سڃاڻپ ۽ پاڪستان جي قومي زندگيءَ جو هڪ اڻٽٽ حصو آهي هن چيو ته ديوالي اونداهي مٿان روشني ۽ نااميدي مٿان اميد جي فتح جو ڏڻ آهي سندس پيغام شاهه عبداللطيف ڀٽائيءَ ۽ سچل سرمست جي سرزمين جو هڪ فطري رهاڻ آهي جنهن جي شاعري محبت، انساني وقار ۽ مذهبي اختلافن کان مٿانهون ٿي ڪري انساني رشتن جو درس ڏئي ٿي بي بي آصفه ڀٽو زرداري چيو ته قائداعظم محمد علي جناح هڪ اهڙي پاڪستان جو تصور ڏنو جتي هر شهري کي پنهنجي مذهب جي آزادي ۽ عزت سان زندگي گذارڻ جو حق حاصل هجي ان نظريي تي عمل ڪرڻ جي ضرورت آهي ته هر برادري پنهنجا مذهبي ڏڻ خوشيءَ ۽ حفاظت سان ملهائي سگهي ۽ سڀني شهرين کي برابري جا حق ۽ موقعا حاصل هجن آصفه ڀٽو زرداري چيو ته سندس ماءُ شهيد محترمه بينظير ڀٽو هڪ اهڙي پاڪستان تي يقين رکندي هئي جيڪو سڀني شهرين لاءِ هڪ جهڙو وطن هجي برابريءَ لاءِ سندس عزم اڄ به منهنجي رهنمائي ڪري ٿو مان چاهيان ٿي ته هر ٻار خاص ڪري هر ڇوڪريءَ ان يقين سان وڏو ٿئي ته سندس مذهب جو احترام ڪيو وڃي ٿو سندن خوابن اهميت رکن ٿا ۽ سندس مستقبل روشن امڪانن جو مالڪ آهي. خاتون اول ان ڳالهه تي زور ڀريو ته جڏهن خاندان ديوالي جا ڏيئا روشن ڪري ديوالي جون خوشيون ملهائين ته اسان کي به انهن ماڻهن کي ياد رکڻ گهرجي جيڪي ڏکيائين کي منهن ڏئي رهيا آهن ۽ خوشين جي هن موقعي ۾ کين به شامل ڪرڻ گهرجي. اسان کي ديوالي جي گرمجوشي کي پيار دوستي، مهرباني ۽ هڪٻئي جو خيال رکڻ جي جذبي ذريعي پنهنجي روزاني جي زندگي جو حصو بڻائڻ گهرجي. هن دعا ڪئي ته ديوالي جون روشنيون هر گهر لاءِ امن، خوشي ۽ خوشحالي جو پيغام کڻي اچن

[redacted]

بلندين ڏانهن وڌي رهيو آهي، ملڪ ۾ راندين، ثقافت ۽ سياحت کي هٿي ڏيڻ لاءِ ڀرپور سرگرميون جاري آهن. ٽينٽ پيگنگ جهڙيون روايتي رانديون پاڪستان جي ثقافتي سڃاڻپ ۽ سافٽ اميج جي عڪاس آهن. چنچر ڏينهن هٽي ايف-9 پارڪ ۾ وزيراعظم جي سياحت بابت ڪوآرڊينيٽر سردار ياسر الياس خان سان گڏ پاڪستان ٽوئرزم اسپورٽس اينڊ فيملي فيسٽيول تحت نيزي بازي (ٽينٽ پيگنگ) جي مقابلن جي تقريب کي خطاب ڪندي سنڌ سماءَ واري وفاقي وزير نيزي بازي جي ڪلبن ۽ شرڪت ڪندڙن جو شڪريو ادا ڪيو.

[redacted]

مان جاري بيان مطابق ملاقات ۾ خيبر پختونخوا ۾ سيڙپڪاري جي موقعن خاص طور تي معدنيات جي شعبي ۾ موجود امڪانن ۽ صوبي ۾ اڪنامڪ زونز ۾ سيڙپڪاري جي حوالي سان تفصيلي خيالن جي ڏي وٺ ڪئي وئي. ان موقعي تي پاڪستان پيپلز پارٽي جو صوبائي اسيمبلي جي ميمبر ارباب زرڪ به موجود هو. گورنر فيصل ڪريم ڪنڊي چيني سيڙپڪارن جي آجيان ڪندي چيو ته خيبر پختونخوا قدرتي وسيلن ۽ معدني ذخيرن سان مالا مال صوبو آهي جتي معدنيات سميت مختلف شعبن ۾ سيڙپڪاري جا وسيع موقعا موجود آهن. گورنر چيو ته چيني سيڙپڪار خيبر پختونخوا ۾ قائم اڪنامڪ زونز مان ڀرپور فائدو حاصل ڪري سگهن ٿا. هن چيو ته سيڙپڪارن کي هر ممڪن سهولتون فراهم ڪرڻ لاءِ قدم کنيا ويندا ته جيئن هو اعتماد سان صوبي ۾ سيڙپڪاري ڪري سگهن. هن چيو ته خيبر پختونخوا ۾ سيڙپڪاري جي امڪاني منصوبن جي حوالي سان لاڳاپيل صوبائي صلاحڪارن ۽ اختيارين سان ويهي مشاورت ڪن ۽ عمل جوڳيون تجويزون جوڙين.

[redacted]

پنهنجي هڪ رپورٽ ۾ چيو آهي ته آسام رياست جي ضلعي ڌوبري ۾ تڪرار هيٺ ايراضي جو الزام لڳائي 750 کان وڌيڪ مسلمان خاندانن کي بي دخل ڪري ڇڏيو. رپورٽ ۾ چيو ويو آهي ته مسلمانن جي گهرن ۽ عبادت گاهن کي تباهه ڪرڻ لاءِ 60 کان وڌيڪ بلڊوزر ۽ پوليس نفري مقرر ڪئي وئي بي دخلي آپريشن دوران مسجدن، عبادت گاهن ۽ قبرستانن جي مسمار تي مقامي مسلمانن شديد احتجاج ڪيو مزارن ۽ قبرستانن ۾ ڏک ۽ سوڳ جا منظر ڏسڻ ۾ آيا، وڏي انگ ۾ ڏکويل عورتون مسجدن ۾ دعائون گهرنديون رهيون واضح رهي ته 2014ع ۾ بي جي پي جي اقتدار سنڀالڻ کانپوءِ اقليتن خاص طور مسلمانن تي ظلم ۾ ڪيترائي ڀيرا اضافو ٿيو آهي آسام ۾ مسلمانن کي غير قانوني بنگالي پرڏيهي قرار ڏئي بي دخل ڪيو پيو وڃي ۽ هن وقت تائين هزارين مسلمانن کي بي دخل ڪيو ويو آهي.

[redacted]

بخش جي مزار تي حاضري ڀري. ان موقعي تي هن چيو ته حضرت داتا گنج بخش جي تعليم محبت، اخوت، ڀائيچاري، رواداري، گڏيل هم آهنگي ۽ انسانيت جي خدمت جو لازوال پيغام آهي جيڪو صدين کان پاڪستان سميت سڄي دنيا جي عقيدتمندن لاءِ رهنمائي ۽ مشعل راهه جو ذريعو آهي. هن چيو ته حڪومت سمورن زائرين کي هر ممڪن سهولت فراهم ڪندي، جڏهن ته پرڏيهه مان ايندڙ عقيدت مندن جي سهولت لاءِ به خاص قدم کنيا ويندا ته جيئن هو پرسڪون باوقار ماحول ۾ پنهنجي حاضري مڪمل ڪري سگهن. اوقاف کاتي پنجاب جي سيڪريٽري ڊاڪٽر احسان ڀٽه داتا دربار جي ايڊمنسٽريٽر محمد علي خان ۽ ٻين لاڳاپيل آفيسرن نائب وزيراعظم جي آجيان ڪئي ان موقعي تي ڊاڪٽر احسان ڀٽه کيس داتا دربار جي جاري توسيع، رنگ روغن ۽ خوبصورتي جي منصوبي زائرين جي سهولتن ۾ اضافي لاءِ جاري ترقياتي قدمن، سيڪيورٽي انتظامن ۽ منصوبي تي ٿيندڙ اڳڀرائي جي حوالي سان تفصيلي بريفنگ ڏني اسحاق ڊار عورت زائرين لاءِ تازو ئي تعمير ڪيل مخصوص رستي جو پاڻ دورو ڪيو ۽ اتي فراهم ٿيندڙ سهولتن جو جائزو ورتو ۽ جاري ڪمن تي اطمينان جو اظهار ڪيو هن سيڪريٽري اوقاف، داتا دربار جي ايڊمنسٽريٽر، داتا دربار جي ڊي ايس پي، خطيب مولانا نديم مختار ايس ڊي او مزار جي انتظاميه جي ٻين ميمبرن مواصلات ۽ تعميرات واري کاتي نيسپاڪ ۽ ٻين جي گڏيل ڪوشش ۽ خدمتن جي به تعريف ڪئي ڊاڪٽر احسان ڀٽه نائب وزيراعظم کي زائرين جي سهولت، اچ وڃ کي منظم بڻائڻ ۽ مزار تي سيڪيورٽي جا انتظام وڌيڪ موثر بڻائڻ لاءِ اوقاف کاتي پاران کنيل قدمن کان به آگاهه ڪيو نائب وزيراعظم ان عزم جو ورجاءُ ڪيو ته حڪومت مذهبي ۽ روحاني هنڌن جي بهتري ۽ زائرين جي معياري سهولتن جي فراهمي لاءِ سمورا ضروري وسيلا فراهم ڪندي دوري جي پڄاڻي تي اسحاق ڊار سيڪريٽري اوقاف ۽ ٻين آفيسرن مزار تي حاضري ڀري ۽ فاتحه خواني ڪئي.

[redacted]

24.446 ارب رپيا ٽيڪس کان اڳ منافعو حاصل ٿيو هو اهڙي طرح مالي سال 2025-26ع دوران سوئي ناردرن گئس پائيپ لائينز لميٽيڊ جي ٽيڪس کان اڳ منافعي ۾ 10.21 ارب رپين يعني 41.76 سيڪڙو نمايان اضافو رڪارڊ ڪيو ويو.

[redacted]

آهن گذريل 24 ڪلاڪن دوران ملڪ جي اڪثر علائقن ۾ موسم خشڪ رهي جڏهن ته اترئين علائقن ۾ ٿڌ رهي چنچر ڏينهن رڪارڊ ڪيل گهٽ ۾ گهٽ گرمي پد ليه ڪاٽو 04، بابوسر اسڪردو 01، بگروٽ ۽ استور ۾ 02 ڊگري سينٽي گريڊ رڪارڊ ڪيو ويو .

[redacted]

تي مبينه طور تي پولينڊ جو ورڪ ويزا ڏيارڻ جي بهاني شهري کان 12 لک 2 هزار رپيا وصول ڪرڻ ۽ فراڊ ڪرڻ جو الزام آهي جوابدار کان 1 لک 15 هزار رپين جي جزوي ريڪوري ڪري ورتي آهي جڏهن ته باقي رقم 10 لک 87 هزار رپين جي ريڪوري لاءِ وڌيڪ جاچ جاري آهي ڪيس ۾ ملوث ٻين ماڻهن جي ڪردار جو تعين دوران جاچ ڪئي ويندي، جڏهن ته ڪيس جي جاچ انسپيڪٽر وحيد خان ڪري رهيو آهي ايف آءِ اي اسلام آباد زون انساني اسمگلنگ ۽ ويزا فراڊ ۾ ملوث عنصرن خلاف قانوني ڪارروائيون جاري رکڻ لاءِ پرعزم آهي.

[redacted]

نامعلوم جوابدار کي نامعلوم دشمني جي بنياد تي قتل ڪرڻ جي الزام هيٺ نامزد ڪيو ويو آهي جڏهن ته پوليس جوابدار جي گرفتاري لاءِ جاچ شروع ڪري ڇڏي آهي پوليس موجب ڪيس ايف آءِ آر نمبر 536/2026 ڪلم 302 تحت 7 نومبر 2026 تي داخل ڪيو ويو آهي.

[redacted]

جي سربراهه اعليٰ حضرت پير سائين پاڳارا جن سان آل پاڪستان انڙ اتحاد ۽ آل پاڪستان قومي اتحاد جي چيئرمين سردار چاهر فيروز خان انڙ جي راجا هائوس ڪراچي ۾ ملاقات ٿي ملاقات خوشگوار ۽ دوستاڻي ماحول ۾ ٿي، جنهن دوران ملڪ جي موجوده سياسي صورتحال سنڌ جي سياسي حالتن ۽ مختلف اهم معاملن تي خيالن جي ڏي وٺ ڪئي وئي ملاقات دوران سردار چاهر فيروز خان انڙ پير سائين پاڳارا جن سان ملڪ جي مجموعي سياسي صورتحال سياسي پارٽين جي ڪردار سنڌ ۾ جاري سياسي سرگرمين ۽ مستقبل جي سياسي منظرنامي بابت تفصيلي ڳالهه ٻولهه ڪئي ان موقعي تي سنڌ جي سياسي سماجي ۽ عوامي معاملن تي پڻ خيالن جي ڏي وٺ ڪئي وئي سردار چاهر فيروز خان انڙ پير سائين پاڳارا جن سان پنهنجي سياسي ۽ سماجي خيالن جو اظهار ڪندي مختلف معاملن تي ڳالهه ٻولهه ڪئي جڏهن ته پير سائين پاڳارا جن پڻ موجوده سياسي صورتحال جي حوالي سان پنهنجا ويچار ونڊيا ملاقات دوران ٻنهي اڳواڻن وچ ۾ احترام، پنهنجائپ ۽ دوستاڻو ماحول برقرار رهيو ملاقات کي سياسي ۽ سماجي حوالي سان اهميت جوڳو قرار ڏنو پيو وڃي

[redacted]

هدايتن تي صوبائي حڪومت 8 کان 10 نومبر تائين سڄي سنڌ ۾ ديواليءَ جي تقريبن کي پرامن، محفوظ ۽ باوقار انداز ۾

ملهائڻ لاءِ سمورا ضروري قدم کڻي رهي آهي هن ٻڌايو ته پوري صوبي جي پوليس

"روزاني عبرت" 4 [redacted]

گراؤنڊ ٺڏي تي پهچي تعزيت ڪئي جتي ڳالهائيندي ايس ڪي پي سربراهه چيو ته بي گناهه قتل ٿيل دلشير برفت جو تمام افسوس آهي برفت برادري

"روزاني عبرت" 4 [redacted]

چورن گهر کي ٻهاري ڇڏيو واقعي کي هفتو گذرڻ باوجود پوليس اڃا تائين جوابدارن کي گرفتار ڪرڻ ۾ ڪامياب نه ٿي سگهي آهي ٻئي طرف متاثر خاندان ايس ايس پي سکر ۽ ٻين اعليٰ اختيارين کان مطالبو ڪيو آهي ته واقعي جو نوٽيس وٺي چوري ٿيل روڪ رقم، سون جا زيور ۽ ٻيو سامان واپس ڪرائي جوابدارن کي گرفتار ڪيو وڃي.

"روزاني عبرت" 4 [redacted]

پيا، جن کي فوري طور تعلقي اسپتال منتقل ڪيو ويو مرزا سکر کان سوات ڪيلا کڻي وڃي رهي هئي ته اوچتو ٽائر برسٽ ٿيڻ سبب حادثو پيش آيو پوليس موجب زخمين جو تعلق سوات سان آهي جن کي شروعاتي طبي امداد بعد وڌيڪ علاج لاءِ رحيم يار خان ريفر ڪيو ويو آهي

"روزاني عبرت" 4 [redacted]

ته ڪن ڏينهن اندر ڪارروائي نه ٿي ته 10 نومبر تي ايس ايس پي آفيس اڳيان ڌرڻو هنيو ويندو.

"روزاني عبرت" 4 [redacted]

ڪياماڙي جو دورو ڪيو جتي هن توري بنگش روڊ ۽ تعمير هيٺ مرزا آدم خان روڊ تي جاري ترقياتي ڪمن جو معائنو ڪيو ۽ لاڳاپيل آفيسرن کان

[redacted]

نينگرين کي ڊيفنس فيز 7 ايڪسٽينشن مان بازياب ڪرائي ورتو آهي بازياب ڪرايل نينگرين جي عمر 14 ۽ 15 سال ٻڌائي پئي وڃي، جن جي

[redacted]

شڪست ملي آهي. اسرائيلي دهشتگردي جي سرمائي جو مقابلو ڪيو ويو آهي، جڏهن ته طوفان الاقصيٰ جي نتيجي ۾ اسرائيل کي شڪست ملي آهي

[redacted]

تقريب کي خطاب ڪندي صوبائي گهرو وزير ضياءالحسن لنجار چيو ته پوليس ٽريننگ ڪاليج شهدادپور سنڌ پوليس جو اهم ۽ تاريخي تربيتي ادارو آهي جنهن کي جديد سهولتن سان آراسته ڪرڻ ۽ تربيت جو معيار وڌيڪ بهتر بڻائڻ لاءِ قدم کنيا ويندا. هن سنڌ پوليس جي شهيدن کي خراج عقيدت پيش ڪندي چيو ته پوليس آفيسرن ۽ جوانن صوبي ۾ امن امان جي قيام لاءِ وڏيون قربانيون ڏنيون آهن. جن جي نتيجي ۾ شاهراهن ۽ مختلف علائقن ۾ امن امان جي صورتحال بهتر ٿي آهي نوجوان پوليس آفيسرن جي صلاحيتن ۽ محنت سان سنڌ ۾ امن کي وڌيڪ مضبوط بڻائي سگهجي ٿو آءِ جي سنڌ پوليس جاويد عالم اوڍو خطاب ڪندي چيو ته تربيت مڪمل ڪندڙ اي ايس آئيز جي سنڌ پوليس ۾ شموليت فورس جي افرادي قوت ۾ اهم اضافو آهي هن ڪامياب اهلڪارن سندن والدين، استادن ۽ انسٽرڪٽرن کي مبارڪباد ڏيندي چيو ته ڪنهن به پوليس اداري جي ڪاميابي جو دارومدار معياري تربيت ۽ پيشه ورانه صلاحيتن تي هوندو آهي هن چيو ته اي ايس آءِ پوليس فورس جي ڪرنگهي جي هڏي جي حيثيت رکن ٿا، ڇاڪاڻ ته عوامي شڪايتن جي ازالي پوليس ڪاروائين ۽ شهرين سان سڌي رابطي ۾ سندن بنيادي ڪردار هوندو آهي مستقبل جي پوليسنگ جديد ٽيڪنالاجي سان لاڳاپيل آهي، تنهنڪري پوليس آفيسرن کي سائبر ڪرائم آن لائن فراڊ، ڊجيٽل مالي ڏوهن ۽ منظم ڏوهن کي منهن ڏيڻ لاءِ جديد مهارتن سان ليس ڪرڻ ضروري آهي آءِ جي سنڌ وڌيڪ ٻڌايو ته سنڌ حڪومت جاچ واري شعبي لاءِ ٻه هزارن کان وڌيڪ نون اي ايس آئيز جي ڀرتي جي منظوري ڏئي ڇڏي آهي جنهن بعد ڀرتي ۽ چونڊ جو عمل شروع ڪيو ويندو هن نون آفيسرن کي هدايت ڪئي ته اهي شهرين سان عزت ۽ احترام سان پيش اچن سندن شڪايتون ٻڌن ۽ قانون موجب داد رسي ڪن جڏهن ته ڪنهن به دٻاءَ سفارش يا ذاتي مفاد کي قانون جي عملداريءَ تي اثرانداز ٿيڻ نه ڏين تفصيل موجب ٻن تربيتي بيچن جي مجموعي طور 783 اهلڪارن 9 مهينن جي تربيت مڪمل ڪري سنڌ پوليس ۾ شموليت اختيار ڪري ورتي جن ۾ 673 مرد ۽ 110 عورت اي ايس آئيز شامل آهن تقريب ۾ ڊي آءِ جي ٽريننگ فيض الله ڪوريجو ڊپٽي ڪمشنر سانگهڙ ڊاڪٽر عمران الحسن خواجه ايس ايس پي سانگهڙ شاهنواز چاچڙ پوليس ٽريننگ ڪاليج شهدادپور جي پرنسپال آصف احمد بگهيو ايم پي ايز علي حسن هنگورجو شاهد خان ٿهيم جهانگير جوڻيجو عمران ڊامراهه پوليس جي اعليٰ آفيسرن سياسي ۽ سماجي شخصيتن تربيت مڪمل ڪندڙ اهلڪارن ۽ سندن والدين وڏي انگ ۾ شرڪت ڪئي پاسنگ آئوٽ پريڊ جي موقعي تي پوليس جي دستي خاص مهمان کي سلامي پيش ڪئي جنهن بعد صوبائي وزير داخلا پريڊ جو معائنو ڪيو جڏهن ته حلف برداري ۽ شاندار مارچ پاسٽ جو مظاهرو پڻ ڪيو ويو ان موقعي تي ڪمانڊو ايڪشن هنگامه آرائي کي منهن ڏيڻ وارين مشقن ۽ سنڌ جي روايتي ثقافتي رقص 'هو جمالو' شرڪت ڪندڙن کان خوب داد حاصل ڪيو

No.LS/29070/2026

انسپيڪٽوريٽ جنرل سنڌ
پريزنز اينڊ ڪريڪشنز سروس

پير الاهي بخش روڊ مسلم آباد ڪراچي

ٽيليفون نمبر. 021-99231418 فيڪس نمبر. 021-99231084 اي ميل: sindhprisons@gmail.com

تاريخ: 05 نومبر 2026

ٽينڊر نوٽيس

1. انسپيڪٽر جنرل، سنڌ جيل ۽ اصلاحي خدمتون (Prisons & Corrections Service)، ڪراچي، سنڌ جيل سروس جي سمورن جيلن/آفيسن لاءِ MPLS Layer-III VPNڪنيڪٽوٽي جي فراهمي واسطي، سنڌ پبلڪ پروڪيورمينٽ رولز 2010 (ترميمي 2019) جي تحت ۽ SPPRAجي "E-Pak Acquisition & Disposal System" (EPADS)ويب سائيٽ) ذريعي، سنگل اسٽيج-ٽو انويلپ طريقيڪار مطابق جيئن ته SPPRAرولز جي قاعدي نمبر 46(2) ۾ بيان ٿيل آهي بهتر وڪرو ٿيل بولين جي دعوت ڏئي ٿو اها دعوت انهن دلچسپي رکندڙ فرمز لاءِ آهي جيڪي SECP ۽ FBR وٽ رجسٽرڊ هجن. جن وٽ نيشنل ٽيڪس نمبر (NTN)، سيلز ٽيڪس رجسٽريشن نمبر (STRN)۽ سنڌ نيشنل ٽيڪس نمبر (SNTN)موجود هجن. فرم جو پاڪستان ۾ قانوني وجود هجڻ لازمي آهي. ان سان گڏوگڏ ان وٽ پاڪستان ٽيلي ڪميونيڪيشن اٿارٽي (PTA)پاران پاڪستان ۾ ٽيلي ڪميونيڪيشن خدمتون (سيلولر/فائبر) فراهم ڪرڻ جو اختيار (اجازت) ۽ "لوڪل لوپ لائسنس" (Local Loop License)هجڻ پڻ ضروري آهي.
2. مجاز اختياري بهترين خدمتن جي دستيابي کي جانچي/تصديق ڪري سگهي ٿو ۽ مقابلي جي قابل اگهن تي بهترين ڪوريج جي بنياد تي خدمتن جي چونڊ ڪري سگهي ٿو.
3. بڊ جا دستاويز 23.11.2026 تي منجهند 02:00 وڳي تائين SPPRAجي "اي-پاڪ ايڪوزيشن اينڊ ڊسپوزل سسٽم" (EPADS)جي ويب سائيٽ https:// portalsindh.eprocure.gov.pk/تان، ۽ ان سان گڏوگڏ "سنڌ جيل ۽ اصلاحي خدمتن" (Sindh Prisons & C.S)جي ويب سائيٽ www.spcs.gos.pkتان ڊائون لوڊ ڪري سگهجن ٿا.
4. بوليءَ جا دستاويز 23.11.2026 تي منجهند 02:00 وڳي تائين SPPRA E-Pak Acquisition & Disposal System (EPADS) جي ويب سائيٽ، يعني https:// portalsindh.eprocure.gov.pk/ذريعي جمع ڪرائي/اپلوڊ ڪري سگهجن ٿا.
5. بوليءَ جا دستاويز (ٽيڪنيڪل بولِيون) 23.11.2026 تي منجهند 03:00 وڳي SPPRA E-Pak Acquisition & Disposal System (EPADS)جي ويب سائيٽ، يعني https://portalsindh.eprocure.gov.pk/ ذريعي کوليا ويندا.
6. ٽينڊر فيس، پاڪستان جي ڪنهن به شيڊولڊ بئنڪ جي انسپيڪٽر جنرل آف پريزنز سنڌ، ڪراچي جي نالي تي ٺهيل پي آرڊر جي صورت ۾، مٿي ڄاڻايل آفيس ۾ جمع ڪرائڻي پوندي (رقم: 3000 رپيا).
7. بولي سان گڏ -/500,000 رپين جي رقم سوئي رقم طور شامل هجڻ لازمي آهي اها رقم پاڪستان جي ڪنهن به شيڊيولڊ بئنڪ جي پي آرڊر ، ڊمانڊ ڊرافٽ يا بئنڪ گارنٽي وغيره جي صورت ۾ هئڻ گهرجي. جيڪا انسپيڪٽر جنرل آف پريزنز سنڌ، ڪراچي جي نالي تي جاري ڪيل هجي. ان جي هڪ ڪاپي SPPRA جي "اي-پاڪ ايڪوزيشن اينڊ ڊسپوزل سسٽم" (EPADS)ويب سائيٽ تي اپلوڊ ڪرڻ لازمي آهي. جڏهن ته بولي جي ضمانت جو اصل دستاويز مٿي ڄاڻايل وقت ۽ جاءِ تي (يا ان کان اڳ) جمع ڪرائڻو پوندو.
8. جيڪڏهن بڊز کولڻ واري ڏينهن ڪنهن به سبب ڪري عام موڪل اچي وڃي، ته پوءِ اهي ايندڙ ڪم واري ڏينهن، مقرر وقت تي کولي سگهجن ٿيون. ان بابت وڌيڪ تفصيل بوليءَ جي دستاويزن ۾ موجود آهن؛ تنهن هوندي به، جيڪڏهن ڪنهن اضافي معلومات جي ضرورت هجي ته اها ڪنهن به ڪم واري ڏينهن، آفيس جي وقت دوران، نسپيڪٽر جنرل، سنڌ جيل ۽ اصلاحي خدمتن جي آفيس مان حاصل ڪري سگهجي ٿي. هي آفيس پير الاهي بخش روڊ، مسلم آباد ڪوآپريٽو هائوسنگ سوسائٽي، دائود انجنيئرنگ ڪاليج ڪراچي جي ويجهو واقع آهي. ان سلسلي ۾ فون نمبر 021-99231418 ۽ فيڪس نمبر 021-99231084 تي رابطو ڪري سگهجي ٿو.
9. اسٽور جي مقدار کي SPPRAرولز 2010 (جيڪي وقت بوقت ترميم ٿيل آهن) مطابق وڌائي يا گهٽائي سگهجي ٿو.
10. انسپيڪٽر جنرل، سنڌ جيل ۽ اصلاحي خدمتون ، ڪراچي کي اهو اختيار حاصل آهي ته هو سنڌ پبلڪ پروڪيورمينٽ ريگيوليٽري اٿارٽي (SPPRA)جي لاڳاپيل قاعدن مطابق، ڪنهن به يا سمورين بولين کي قبول يا رد ڪري سگهي ٿو.

(محمد اسلم ملڪ)
ڊي. آءِ. جي پريزنز ڪراچي ريجن
(هيڊ آف دي پروڪيورمنٽ ڪميٽي)

INF-KRY:NO.5065/2026

I WORK FOR SINDH
www.iwork4sindh.com

سنڌي ايڊيشن
انچارج :مجيب ناريجو
IBRAT SANSAR
عبرت سنسار
Ibratsansar@yahoo.com
آچر 08 نومبر 2026ع

آمريڪي چونڊن جا دلچسپ نتيجا: سماج جا نوان چهرا ۽ تاريخ جا نوان باب

مجيب ناريجو

آمريڪا ۾ 3 نومبر تي ٿيل وچ مدي وارين چونڊن ۾ صدر جي چونڊ ته نه ٿيندي آهي، پر انهن ذريعي ملڪ جي قانون ساز اداري ڪانگريس جي ٻنهي ايوانن جي جوڙجڪ تبديل ٿيندي آهي. مخالف ڌر کي اڪثريت ملڻ جي صورت ۾ اها صدر جي فيصلن ۽ حڪومتي قدمن ۽ چڙواڳين تي پڇاڻو ڪري سگهي ٿي. جاچ ڪميٽيون جوڙي سگهي ٿي ۽ حڪومتي ڪارڪردگيءَ جو احتساب ڪري سگهي ٿي. هيٺين ايوان جي سمورين 435 ۽ سينيٽ جي لڳ ڀڳ هڪ ٽهائي تي سيٽن لاءِ چونڊون ٿينديون آهن. جڏهن ته 36 رياستن ۾ گورنرن ۽ ڪيترين ئي رياستن ۾ اسيمبلين جون چونڊون پڻ ٿينديون آهن. هن ڀيري ڊيموڪريٽڪ پارٽيءَ ٻنهي ايوانن ۾ اڪثريت حاصل ڪئي آهي، پر انهن چونڊن جو وڏيڪ دلچسپ پاسو آمريڪي سماج جي مختلف برادرين، نسلن ۽ عمر وارن ماڻهن جي نمائندگيءَ ۾ آيل تبديلي آهي.

اسلامي برادريءَ لاءِ اهي چونڊون خاص اهميت رکن ٿيون. مشيگن مان عبدالسيد ڪاميابي حاصل ڪري آمريڪي سينيٽ جو پهريون مسلمان ميمبر بڻيو (دلچسپ ڳالهه اها آهي ته هن جي خلاف صدر ٽرمپ پاڻ مهم هلائي تڪ جا دورا ۽ جلسا ڪيا هئا). هيٺين ايوان ۾ به گهٽ ۾ گهٽ 7 مسلمان اميدوار ڪامياب ٿيا، جن ۾ نيوجرسي مان ڊاڪٽر آدم حمادي ۽ نيويارڪ مان دريااليزا ايويلا شيوليئر شامل آهن. رشيده طليب ۽ الهان عمر به پنهنجيون سيٽون برقرار رکڻ ۾ ڪامياب رهيون. آمريڪي سياست ۾ مسلمانن جي اها اڳڀرائي خاص ڌيان ڇڪائي ٿي، ڇاڪاڻ ته هاڻي اها اسلامي برادري رڳو ووٽرن جي حيثيت ۾ نه، پر قانون سازيءَ جي اعليٰ ادارن ۾ به پنهنجو حصو وڌائي رهي آهي.

آمريڪا جي اصلوڪن رهواسين، جن کي عام طور ريڊ انڊين چيو وڃي ٿو انهن لاءِ به هي چونڊون يادگار رهيون. نيو ميڪسيڪو مان ڊيب هالينڊ (Deb Haaland) گورنر چونڊجي آمريڪا جي پهرين ريڊ انڊين عورت گورنر بڻجي وئي. هوءَ ان کان اڳ وفاقي حڪومت ۾ وزير پڻ رهي چڪي آهي. مينيسوٽا جي پيگي فلاناگن (Peggy Flanagan) سينيٽ ۾ پهچندڙ پهرين ريڊ انڊين عورت طور تاريخ ۾ پنهنجو نالو لکرايو. نيو ميڪسيڪو ۾ گورنر ۽ نائب گورنر ٻنهي عهدن تي اقليتي عورتن جي ڪاميابي به هنن چونڊن جو هڪ منفرد پاسو آهي.

عورتن جي سياسي نمائندگيءَ ۾ به اهم اڳڀرائي ٿي. جارجيا مان ڪيشا لانس باٽمز (Keisha Lance Bottoms) آمريڪا جي پهرين ڪاري عورت گورنر چونڊجي وئي. جڏهن ته ٽيڪساس مان جينا هينوجوسا (Gina Hinojosa) رياست جي پهرين لاطيني عورت گورنر بڻي آهي. فلوريڊا ۾ بائرن ڊونلڊز (Byron Donalds) ڪاري نسل جو پهريون گورنر چونڊجڻ جو اعزاز حاصل ڪيو. چونڊن کان پوءِ 2027ع ۾ آمريڪا جي 17 رياستن جون واڳون عورت گورنرن جي هٿن ۾ هونديون. جيڪو ملڪ جي تاريخ ۾ هڪ نئون رڪارڊ آهي. ان کان سواءِ تاريخ ۾ پهريون ڀيرو آمريڪا جي 8 رياستن ۾ گورنر ۽ نائب گورنر ٻنهي عهدن تي هڪ ئي وقت عورتن جي جوڙي چونڊجي اقتدار سنڀاليندي

ايشيائي نسل سان تعلق رکندڙ آمريڪين جي نمائندگيءَ جو ذڪر به دلچسپيءَ کان خالي ناهي. وفاقي ڪانگريس ۾ نسلي ايشيائي قانون سازن جي مجموعي نمائندگي وڌي 22 کان 24 ميمبرن تائين پهچي وئي آهي، جيڪي قانون سازيءَ کان علاوه انٽيليجنس، فارن افيئرس ۽ چين بابت خاص ڪميٽين جي سربراهي عهدن تي فعال نمائندگي ڪري رهيا آهن. آمريڪي ڪانگريس ۾ ڀارتي نسل جي ڇهن قانون سازن جي غيررسمي گروپ کي 'سموسا ڪاڪس' (Samosa Caucus) چيو وڃي ٿو. ان ۾ امي بيرا، رو کنا، راجا ڪرشنا مورتي، پرميلا جيپال، شري ٿانيدار ۽ سوهاس سبرامنيم شامل آهن. ڏکڻ ايشيا جي مشهور سوغات سموسي جي نالي سان سڃاتل هن گروپ جو وجود پنهنجي جاءِ تي دلچسپ آهي. ان ڪانسواءِ ڊاڪٽر اميش شاهه ۽ پيا ڊانڊيا جون ڪاميابيون پڻ ڀارتي نسل جي آمريڪين جي وڌندڙ سياسي موجودگيءَ جو حصو آهن.

عمر جي حوالي سان به چونڊن ۾ نئين ۽ پراڻي نسل جو دلچسپ ميلاپ ڏسڻ ۾ آيو. 25 سالن جو ميڪسيول فراسٽ اڳ ئي جنريشن زي جو پهريون ڪانگريسي ميمبر بڻجي چڪو هو جڏهن ته هن ڀيري به ڪيترن ئي نوجوان نمائندن ڪاميابيون حاصل ڪيون آهن. ٻئي پاسي چڪ گراسلي، برني سينڊرز ۽ نينسي پلوسي جهڙا جهونا تجربيڪار سياستدان به چونڊن ۾ ڪامياب ٿيا. ڪانگريس ۾ نوجوانن جي اچڻ ۽ جهونن سياستدانن جي موجودگيءَ مان آمريڪي سياست ۾ پيڙهين جي گڏيل شرڪت جو اندازو لڳائي سگهجي ٿو.

آمريڪا جي روايتي سياسي مضبوط قلعن ۾ آيل تبديليون به گهٽ اهم ناهن. ڪنساس ۾ 1932ع کان پوءِ پهريون ڀيرو ڪنهن ڊيموڪريٽڪ اميدوار (ايڊم هيملٽن) سينيٽ جي سيٽ کٽي. ٽيڪساس ۾ به ڪيترن ڏهاڪن کان پوءِ سينيٽ ۽ گورنر جي عهدن تي پارٽيءَ جي تبديلي ٿي، جڏهن ته مين (Maine) رياست ۾ ڊگهي عرصي کان سينيٽر رهندڙ سوزن ڪولنز کي شڪست ملي. انهن نتيجن واضح ڪري ڇڏيو آهي ته مضبوط سياسي روايتون به ووٽرن جي فيصلي آڏو هميشه برقرار نٿيون رهي سگهن.

ان ۾ ڪو به شڪ ناهي ته چونڊن تي صدر ٽرمپ جي فيصلن، ڏمڪين، ايران جنگ سبب وڌيل ۾ معاشي مسئلا، مهانگائي، پيٽرول ۽ روزمره استعمال جي شين جا وڌندڙ اگهه ووٽرن جي ترجيحن ۾ مٿانهان رهيا. وچ اوڀر جي صورتحال ۽ ايران تي مڙهيل جنگ بابت بحث به چونڊ مهم جو حصو هئا. ٻنهي ايوانن ۾ مخالف ڌر جي اڪثريت حاصل ڪرڻ مان ظاهر ٿئي ٿو ته آمريڪي ووٽرن حڪومت جي پاليسين تي ڪاوڙ جي اظهار لاءِ ووٽ جو ڀرپور نمونو استعمال ڪيو آهي. ايندڙ ڏينهن ۾ انهن نتيجن جو اثر وچ اوڀر ۽ ايران بابت آمريڪي پاليسيءَ تي به پئجي سگهي ٿو.

اسرائيلي چونڊون ۽ نيتن ياهو جون ناڪاميون

فريد احمد

اسرائيل جي چونڊن وزيراعظم نتن ياهوءَ کي ناڪاميون پلئه پيون آهن. سندس ڊگهي سياسي بالادستيءَ کي وڏو ڌڪ رسايو آهي. غزه ۾ فلسطيني شهرين جو ڪوس، يرغمالي اسرائيلين جي واپسيءَ ۾ ناڪامي، ايران خلاف فوجي ڪاروائي جي نتيجن، سلامتيءَ بابت وڌندڙ سوالن ۽ حڪومت جي تڪراري فيصلن سندس سياسي ساک کي متاثر ڪيو آهي. چونڊن ۾ سندس جماعت سڀ کان وڌيڪ سيٽون حاصل ڪرڻ باوجود حڪومت ٺاهڻ لاءِ گهربل اڪثريت کان پري رهجي وئي آهي، جڏهن ته مخالف ڌر کي اقتدار ۾ اچڻ جو موقعو مليو آهي. پر مخالف ڌر جي اندروني اختلافن ۽ عرب پارٽين جي حمايت بابت ڇڪتاڻ سبب حڪومت ناهڻ جو رستو اجا صاف ناهي ٿيو.

گذريل پارليامينٽ ۾ نتن ياهوءَ جي اتحاد کي 68 سيٽن جي حمايت حاصل هئي. هاڻي اهو انگ گهٽجي 53 تي پهتو آهي، يعني سندس اتحاد کي 15 سيٽن جو نقصان ٿيو آهي. اڳوڻي آرمي چيف گادي آئزنڪوٽ جي جماعت 'ياشار' 21 سيٽون کٽي مخالف ڌر جي سڀ کان وڏي جماعت بڻجي سامهون آئي، جڏهن ته اڳوڻي وزيراعظم نفتالي بينيٽ جي جماعت 'بي ياهاد' 12 سيٽون حاصل ڪيون. نتن ياهوءَ لاءِ هي نتيجا رڳو سيٽن جي گهٽتائي نه، پر سندس حڪومتي ڪارڪردگيءَ تي عوامي ردعمل به آهن. 7 آڪٽوبر 2023ع تي حماس جي حملي کان پوءِ اسرائيل جي سلامتيءَ بابت حڪومت تي سخت سوال اٿيا. حملي ۾ اسرائيلي شهرين جي مارجڻ ۽ يرغمال بڻجڻ، انهن جي واپسيءَ ۾ دير ۽ غزه ۾ ڊگهي جنگ نتن ياهوءَ جي حڪومت لاءِ وڏو مسئلو بڻيا. غزه جي تباهي ۽ وڏي انگ ۾ فلسطينين جي قتل تي به اسرائيل اندر توڙي ٻاهرين دنيا ۾ سندس حڪومت تي تنقيد ٿيندي رهي. گڏيل قومن جي جنرل اسيمبليءَ جڏهن هو خطاب لاءِ ڊائيس تي آيو ته دنيا جي 70 ملڪن واڪ آئوٽ سندس منهن تي جيڪا چماٽ هنئي هئي، ان جو لقاءُ اسرائيلي قوم به ڏٺو ته دنيا ڪيئن نفرت ڪري ٿي. هڪ اسرائيل فرد دنيا ۾ ڪيئن ۽ ڪيترو محفوظ رهي سگهي ٿو اهو سوال به ووٽرن جي ذهن ۾ رهيو ۽ اهي الزام به ته هو فلسطينين جي نسل ڪشي ڪري رهيو آهي. ۽ چونڊن کان اڳ مخالف ڌر جو الزام هو ته نتن ياهوءَ جنگ کي ڊگهو ڪري اقتدار بچائڻ جي ڪوشش ڪئي. ان کان سواءِ مذهبي جماعتن جي نوجوانن کي فوجي ڀرتيءَ کان ڇوٽ ڏيڻ وارو معاملو به حڪومت لاءِ تڪرار جو سبب بڻيو.

چونڊن کان پوءِ حڪومت ٺاهڻ لاءِ سياسي جوڙجڪ شروع ٿي وئي آهي. صدر آئزڪ هرزوگ سان مشاورت دوران 67 پارليامينٽ ميمبرن آئزنڪوٽ کي حڪومت ٺاهڻ جو موقعو ڏيڻ جي سفارش ڪئي آهي، جڏهن ته 46 ميمبرن نتن ياهوءَ جي حمايت ڪئي آهي. نتن ياهوءَ جي پراڻي اتحادي جماعت 'يونائيٽڊ تورا يهوديت' ڪنهن به اميدوار جي سفارش ناهي ڪئي. ان جماعت جو اعتراض آهي ته حڪومت الٽرا آرٿوڊوڪس نوجوانن کي لازمي فوجي ڀرتيءَ کان ڇوٽ ڏيارڻ وارو واعدو پورو ناهي ڪيو.

آئزنڪوٽ جي حق ۾ 67 ميمبرن جون سفارشون اچڻ باوجود حڪومت ٺاهڻ جو معاملو ايترو سولو ناهي. انهن ميمبرن ۾ عرب پارٽين جا 19 نمائندا به شامل آهن. پر آئزنڪوٽ عرب پارٽين کي پنهنجي حڪومت ۾ شامل ڪرڻ کان انڪار ڪري چڪو آهي. اهڙيءَ طرح انهن جي حمايت کي پڪي اتحادي اڪثريت نٿو چئي سگهجي. ٻئي طرف، نتن ياهوءَ لاءِ به گهربل سيٽون گڏ ڪرڻ آسان نه هوندو. صدر هرزوگ 8 نومبر تي (اڄ) ڪنهن هڪ اميدوار کي حڪومت ٺاهڻ جو مينڊيٽ ڏيڻ جو اعلان ڪندو. نامزد اميدوار کي حڪومت ٺاهڻ لاءِ 28 ڏينهن ملندا، جن ۾ وڌيڪ 14 ڏينهن جي واڌ ٿي سگهي ٿي. ان وقت تائين نتن ياهو نگران وزيراعظم رهندو.

آئزنڪوٽ اڳوڻو آرمي چيف آهي ۽ 7 آڪٽوبر کان پوءِ نتن ياهوءَ جي جنگي ڪابينا ۾ به شامل رهيو. سندس اقتدار ۾ اچڻ سان اسرائيل جي فلسطين بابت پاليسيءَ ۾ ڪا وڏي تبديلي اچي ويندي، اهڙي اميد رکڻ وقت کان اڳ ٿيندو. غزه ۽ فلسطين بابت فيصلا رڳو وزيراعظم جي مرضيءَ سان ناهن ٿيندا، اسرائيلي فوج، سلامتيءَ جا ادارا ۽ رياستي حڪمت عملي به انهن تي اثرانداز ٿيندي آهي. آمريڪا سان اسرائيل جا لاڳاپا به ان پاليسيءَ جو اهم حصو آهن. البت نئين حڪومت اچڻ سان جنگ، يرغمالين ۽ فلسطينين بابت فيصلن جو انداز بدلجي سگهي ٿو.

نتن ياهوءَ لاءِ چونڊن جا نتيجا وڏو ڌڪ آهن، پر سندس سياسي راند اڃا ختم نه ٿي آهي. مخالف ڌر وٽ سيٽون گڏ ڪرڻ جو موقعو ضرور آهي، پر مختلف جماعتن جا پنهنجا مفاد ۽ اختلاف آهن. هاڻي ڏسڻو اهو آهي ته اهي اختلاف پاسيرا رکي حڪومت ٺاهڻ ۾ ڪامياب ٿين ٿيون يا نتن ياهو هڪ ڀيرو ٻيهر سياسي جوڙجڪ وسيلي اقتدار بچائي وٺي ٿو.

هيڪرن جي فوج: اتر ڪوريا جو ڳجهو هٿيار

محمد علي

اتر ڪوريا ۾ جيڪڏهن ڪو ٻار رياضي ۽ ڪمپيوٽر جي تعليم ۾ غيرمعمولي صلاحيت ڏيکاري ٿو ته ممڪن آهي ته سندس مستقبل جو فيصلو سندس مرضيءَ کان اڳ ئي ٿي وڃي. ڪيس ننڍي عمر ۾ چونڊي، خاص تربيت ڏني وڃي ٿي ۽ پوءِ فوج جي سائبر يونٽ ۾ شامل ڪيو وڃي ٿو، جتي سندس ذميواري ٻين ملڪن جي ڪمپنين ۽ مالي ادارن جا ڪمپيوٽر نظام هيڪ ڪرڻ هوندي آهي. اتر ڪوريا ڪيترن سالن کان اهڙي فوج تيار ڪري رهيو آهي، جنهن جا سپاهي بندوق بدران ڪمپيوٽر استعمال ڪن ٿا. برطانوي خبررساں اداري رائٽرز جي رپورٽ موجب، اتر ڪوريا جي انهن هيڪرن تي دنيا جي وڏي ڪرپٽو ڪرنسي پليٽ فارم 'بائنانس' تي حملي جو الزام آهي، جنهن ۾ لڳ ڀڳ 6.3 ارب ڊالرن جي ماليت جا ڪرپٽو اثاثا چوري ٿيڻ جي دعويٰ ڪئي وئي آهي. آمريڪي جاچ اداري ايف بي آءِ ۽ بائنانس ان حملي جو ذميوار اتر ڪوريا سان لاڳاپيل هيڪرن کي قرار ڏنو آهي، جڏهن ته اتر ڪوريا ان الزام کي رد ڪري ٿو.

رپورٽ موجب، هيڪرن جي تياريءَ لاءِ هر سال مڊل اسڪول جي 11 کان 12 سالن جي عمر وارن 150 کان 200 ذهين ٻارن جي چونڊ ڪئي وڃي ٿي. سندن چونڊ جو بنياد رياضي ۽ ڪمپيوٽر ۾ صلاحيت هوندي آهي. ٻارن کان اهو به نٿو پڇيو وڃي ته هو مستقبل ۾ هيڪر ٿيڻ چاهين ٿا يا نه. پهرين کين ڪمپيوٽر سائنس ۽ پروگرامنگ جي سکيا ڏني وڃي ٿي. 17 سالن جي عمر ۾ بهترين شاگردن کي ملڪ جي خاص يونيورسٽين ۾ موڪليو وڃي ٿو جتي وڌيڪ جاچ کان پوءِ ڪجهه نوجوانن کي فوج جي سائبر يونٽن ۾ شامل ڪيو وڃي ٿو. اتر ڪوريا مان فرار ٿيل اڳوڻي ٽرينر ڪم هونگ ڪوانگ موجب انهن نوجوانن کي رڳو پروگرامنگ نه، پر ڪرپٽو ڪرنسيءَ جي نظام، پرڏيهي اليڪٽرانڪ اوزارن جي بناوت ۽ ڪمپيوٽرن جي حفاظتي نظام ۾ خاميون ڳولڻ جي تربيت پڻ ڏني وڃي ٿي. کين اعليٰ رياضي ۽ پرڏيهي ٻوليون به سيکاريون وڃن ٿيون. ڪامياب هيڪرن کي ملڪ ۾ خاص مراعتون ملن ٿيون. کين پرڏيهي ڪرنسيءَ ۾ انعام، گاديءَ واري شهر پيانگ يانگ ۾ وڏا فليٽ ۽ خاندان سميت رهڻ جي سهولت ڏني وڃي ٿي. ڪجهه کي حڪمران جماعت جي رڪنيت ۽ بااثر خاندانن ۾ شاديءَ جا موقعا پڻ ملن ٿا.

اتر ڪوريا 1998ع ۾ پنهنجو سائبر يونٽ قائم ڪيو هو. پر ڪم جونگ اُن جي اقتدار ۾ اچڻ کان پوءِ ان پروگرام کي وڌيڪ اهميت ڏني وئي. 2013ع ۾ هن سائبر جنگ کي ايٽمي هٿيارن ۽ ميزائلن سان گڏ ملڪ جي اهم دفاعي ۽ حملي واري صلاحيت قرار ڏنو. ڏکڻ ڪوريا جي انٽيليجنس اداري جي 2024ع واري اندازي موجب اتر ڪوريا جي سائبر جنگي سرگرمين ۾ لڳ ڀڳ 8,400 ماڻهو ڪم ڪري رهيا آهن.

هاڻي انهن حملن ۾ مصنوعي ذهانت جا اوزار به استعمال ٿين ٿا. هيڪر جعلي نوڪرين جا انٽرويو ۽ سافٽ ويئر استعمال ڪري ڪمپنين جي ڪمپيوٽرن تائين پهچ حاصل ڪن ٿا. بائنانس جي بيان موجب تازي حملي ۾ به جعلي نوڪريءَ جي انٽرويو ذريعي عملي جي ڪمپيوٽرن تائين رسائي حاصل ڪئي وئي ۽ پوءِ ڪمپنيءَ جي اندروني مصنوعي ذهانت واري اوزار کي استعمال ڪيو ويو. 'لازارس' نالي هيڪنگ گروپ تي به ماضيءَ ۾ وڏين ڪرپٽو ڪرنسي چورين جا الزام لڳندا رهيا آهن.

سائبر سيڪيورٽيءَ جي ماهرن موجب سرڪاري سرپرستيءَ سبب اتر ڪوريا جي هيڪرن خلاف ڪارروائي ڪرڻ ڏکيو آهي. هاڻي سندن ڌيان وڏن مالي ادارن ڏانهن وڌي رهيو آهي، ڇاڪاڻ ته اتي هڪ ڪامياب حملي سان وڏي رقم حاصل ڪري سگهن ٿا. اهڙيءَ طرح اسڪولن مان چونڊيل ٻار سالن جي تربيت کان پوءِ اتر ڪوريا جي ان سائبر فوج جو حصو بڻجن ٿا، جنهن جون ڪارروايون دنيا جي وڏن مالي ادارن لاءِ خطرو بڻيل آهن.

رات جو سج جي روشني وڪڻڻ جو آمريڪي ڪمپنيءَ جو منصوبو

فيضان احمد

آمريڪا جي ڪيليفورنيا رياست ۾ قائم هڪ ڪمپني رات جي وقت زمين تي سج جي روشني پهچائڻ جو منصوبو تيار ڪري رهي آهي. 'ريفليڪٽ آربٽل' نالي ڪمپنيءَ جو ارادو آهي ته خلا ۾ اهڙا سيٽلائيٽ موڪليا وڃن، جن تي لڳل وڏن آئينن ذريعي سج جي روشني زمين جي چونڊيل هنڌن ڏانهن موڪلي سگهجي. ڪمپني ان سهولت کي وڪڻڻ چاهي ٿي، جنهن لاءِ صارف موبائل ايپ ذريعي پنهنجي گهربل هنڌ تي روشني پهچائڻ جي درخواست ڏئي سگهندا.

منصوبي لاءِ ڪمپنيءَ راڪيٽ تيار ڪندڙ اداري 'اسڪاءِ روٽ ايرو اسپيس' سان 2 راڪيٽ موڪلڻ جو معاهدو ڪيو آهي. رٿا موجب زمين جي هيٺين مدار ۾ 18 ميٽر ڊگها ۽ 18 ميٽر ويڪرا وڏا آئينا لڳايا ويندا، جن جو رخ تبديل ڪري سج جي روشني گهربل هنڌ ڏانهن موڪلي سگهبي.

شروعاتي تجربي ۾ لڳ ڀڳ 5 ڪلوميٽر ويڪري علائقي کي روشن ڪرڻ جو هدف رکيو ويو آهي. ڪمپنيءَ موجب سيٽلائيٽن جي پوزيشن مسلسل تبديل ڪري روشنيءَ کي گهربل هنڌ تي برقرار رکڻ جي ڪوشش ڪئي ويندي.

هن منصوبي جي پهرين آزمائش 2027ع جي ٻئي ٽه ماهي ۾ ٿيڻ جي اميد آهي، جنهن لاءِ 'ايئرينڊل ون' نالي سيٽلائيٽ استعمال ڪيو ويندو. ڪمپنيءَ جو هدف 2035ع تائين خلا ۾ 50 هزار سيٽلائيٽن جو ڄار وڇائڻ آهي. شروعاتي طور انهن آئينن مان منعڪس ٿيندڙ روشني چنڊ جي روشنيءَ جيتري هوندي، جڏهن ته سيٽلائيٽن جو انگ وڌڻ سان روشنيءَ جي شدت ۽ ان جي فراهميءَ جو وقت به وڌائي سگهڻ جي دعويٰ ڪئي وئي آهي.

ڪمپنيءَ جو چوڻ آهي ته هن ٽيڪنالاجيءَ سان شمسي توانائي پيدا ڪندڙ منصوبن کي سج لهڻ کان پوءِ به بجلي ٺاهڻ ۾ مدد ملي سگهندي. ان کان سواءِ ٻوڏن، زلزلن ۽ ٻين قدرتي آفتن سبب متاثر ٿيندڙ علائقن ۾ رات جي وقت روشني پهچائڻ توڙي امدادي سرگرمين دوران به اها سهولت استعمال ڪري سگهجي ٿي.

پر منصوبي بابت فلڪيات جي ماهرن ۽ ماحولياتي ڪارڪنن جا خدشا به سامهون آيا آهن. سندن چوڻ آهي ته خلا ۾ وڏي انگ ۾ آئينا لڳائڻ سان رات جي قدرتي اونداهي متاثر ٿيندي، جنهن جو اثر فلڪياتي مشاهدي ۽ جاندارن جي زندگيءَ تي به پئجي سگهي ٿو.

آگسٽ 2025ع ۾ سائنسي رسالي 'دي ايسٽرو فزيڪل جرنل ليٽرز' ۾ شايع ٿيل هڪ تحقيق ۾ به هن ٽيڪنالاجيءَ جي امڪاني اثرن جو جائزو ورتو ويو. تحقيق موجب خلا مان زمين ڏانهن موڪليل روشني فضا ۾ موجود گئسن جي ماليڪيولن ۽ مٽيءَ جي ذرڙن سان ٽڪرائجي مختلف پاسن ۾ پکڙجي سگهي ٿي. زمين تان واپس منعڪس ٿيندڙ روشني به ان عمل ۾ واڌارو ڪري سگهي ٿي. اهڙيءَ طرح روشني رڳو ان هنڌ تائين محدود نه رهندي، جتي ان جي درخواست ڪئي وئي هوندي، پر ڀرپاسي وارا علائقا به متاثر ٿي سگهن ٿا.

تحقيق ۾ پيش ڪيل ڪمپيوٽر ماڊل موجب، جيڪڏهن آئينا گهربل هنڌ کان لڳ ڀڳ 14 ڪلوميٽر پري به هجن ته زمين تي پهچندڙ روشني پوري چنڊ جي روشنيءَ کان وڌيڪ ٿي سگهي ٿي. ان صورت ۾ ويجهن علائقن جا رهواسي به اهڙي روشنيءَ کان متاثر ٿي سگهن ٿا. جڏهن ته اهي نتيجا ڪمپيوٽر ماڊل ۽ سائنسي حسابن تي ٻڌل آهن. تنهنڪري حقيقي اثرن جي ڄاڻ عملي تجربن کان پوءِ ئي ملي سگهندي.

ريفليڪٽ آربٽل کي جولاءِ ۾ آمريڪي وفاقي ڪميونيڪيشن ڪميشن کان منصوبي جي منظوري ملي چڪي آهي، پر فلڪياتي ماهرن ۽ ماحولياتي تنظيمن ان تي اعتراض واريا آهن ۽ منظوري واپس وٺڻ جو مطالبو ڪيو آهي.

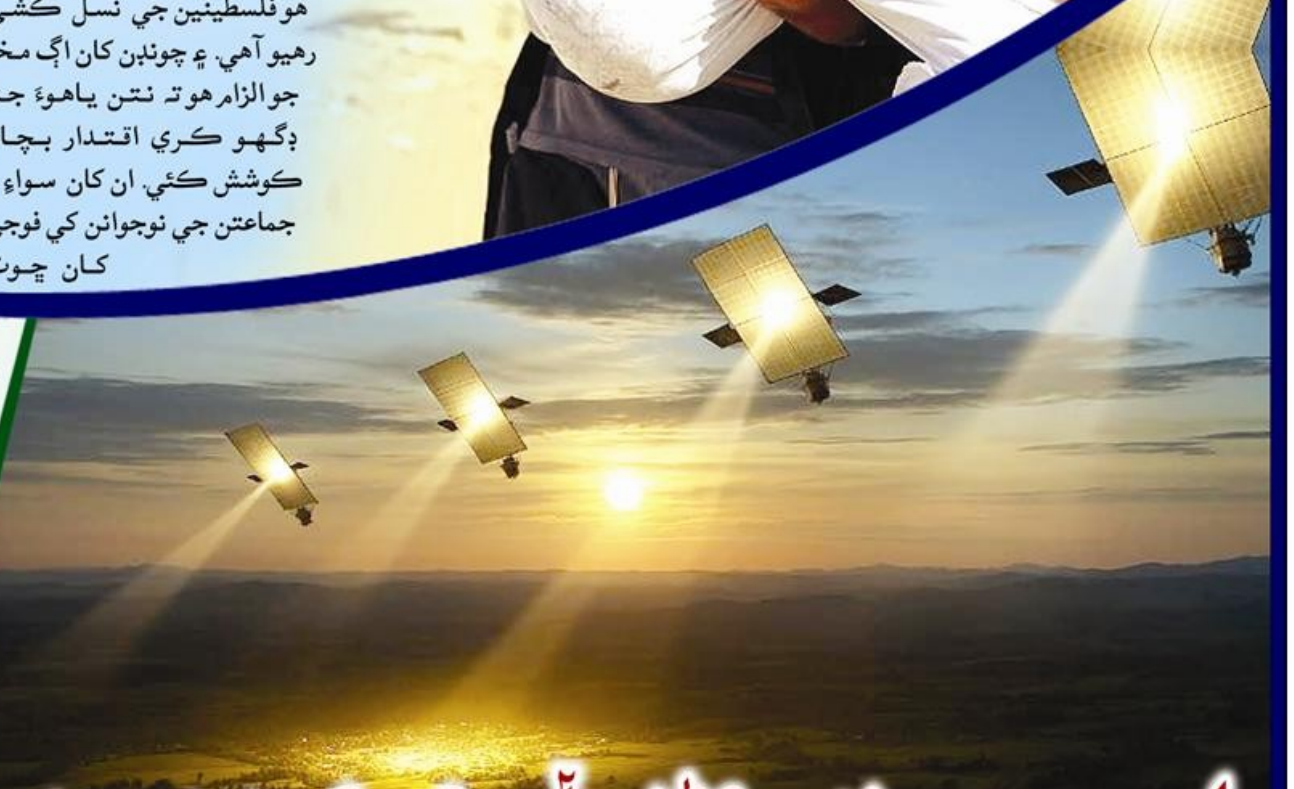
رات جو سج جي روشني وڪڻڻ جو هي منصوبو اڃان آزمائشي مرحلي ۾ آهي. ان سان شمسي توانائيءَ جي پيداوار ۽ هنگامي حالتن ۾ روشنيءَ جي فراهميءَ جا امڪان موجود آهن. پر ان سان گڏ رات جي قدرتي ماحول ۽ فلڪياتي مشاهدي کي پهچندڙ نقصان جو جائزو وٺڻ به ضروري آهي. ان ٽيڪنالاجيءَ جا حقيقي فائدا ۽ نقصان عملي تجربن کان پوءِ ئي واضح ٿي سگهندا.

The largest circulated amongst regional dailies of Pakistan

ABC CERTIFIED

متحده عرب امارات ۾ قيمت 2 درهم - سعودي عرب ۾ 2 ريال

روزاني عبرت

ايڊيٽر انچيف ۽ پبلشر: قاضي اسد عابد

هي اخبار پرنٽر ناصر جمال سومرو پاپولر پرنٽرز مان ڇپرائي عبرت گروپ آف پبليڪيشنز جي تحت عبرت بلڊنگ گاڏي کاتو حيدرآباد مان جاري ڪئي

روزانه عبرت علائقائي اخبارن ۾ باقاعده تصديق ٿيل سڀ کان وڌيڪ اشاعت رکندڙ اخبار آهي

Hyd. Ph: 2728703-4, 2728571-2 Fax: 2781879, 2784300 Isld. Ph: 2823277
Khi. Ph: 4538862-3, 2639617 Fax: 4543839-2639492, Lhr. Ph: 7236191
Reach us at www.dailyibrat.com, E-mail: ibratg@yahoo.com, ibrat@hydwol.com.pk

آچر 08 نومبر 2026ع

ٿرپارڪر ۾ ڏڪار سبب هنگامي قدم کڻڻ جي ضرورت

سنڌ حڪومت پاران ٿرپارڪر کي ’آفت ستيل ضلعو‘ قرار ڏيڻ يقيناً هڪ اهم ۽ وقتائتو فيصلو آهي. سوال آهي ته ڇا رڳو آفت ستيل قرار ڏيڻ سان ٿر واسين جون تڪليفون ختم ٿي وينديون؟ ۽ ان لاءِ اعلانن کان اڳتي وڌي عملي ۽ هنگامي بنيادن تي قدم کڻڻا پوندا. برساتن جي نه ٿيڻ جي ڪري يا گهٽتائي سبب علائقي جي زراعت تباهيءَ جي ڪناري تي پهچي وئي آهي. جڏهن ته ماڻهن جي گذر سفر جو اهم ذريعو بڻيل چوپايو مال به خطري ۾ اچي ويو آهي. رپورٽ موجب گذريل ڏينهن وڏي وزير جي صدارت ۾ ٿرپارڪر جي حوالي سان هڪ اهم اجلاس منعقد ٿيو جنهن ۾ لاڳاپيل ڌرين شرڪت ڪئي. ان موقعي تي وزيراعليٰ سنڌ کي بريفنگ ۾ ٻڌايو ويو ته ٿرپارڪر جي ستن ئي تعلقن ۾ ڏڪار جهڙي صورتحال پيدا ٿي چڪي آهي. جتي 85 کان 90 سيڪڙو تائين فصل تباهه ٿي چڪا آهن. سيپٽمبر 2026ع دوران ستن ئي تعلقن ۾ رڳو هڪ کان 36 ملي ميٽر برسات رڪارڊ ڪئي وئي آهي. جنهن سبب پوکيل فصل ۽ قدرتي گاهه پچڻ کان اڳ ئي سڪي ويو آهي. اهي انگ اکر صرف زرعي ٿيل نقصان ناهن پر ٿر جي لکين ماڻهن جي معاشي بدحالي، خوراڪ جي کوٽ ۽ روزگار جي وسيلن تي پوندڙ اثرن جو هڪ مثال آهي.

ٿر جي ماڻهن جي زندگيءَ جو دارومدار گهڻي ڀاڱي برساتي زراعت ۽ چوپائي مال تي آهي. جڏهن برساتون نٿيون پون ته فصل سڪي وڃن ٿا. چراگاهون ختم ٿي وڃن ٿا ۽ چوپائي مال لاءِ گاهه ۽ پاڻيءَ جي کوٽ پيدا ٿئي ٿي. اهڙي صورتحال ۾ غريب هاري ۽ مالوند ماڻهو متاثر ٿين ٿا. هڪڙي پاسي سندن فصلن جي صورت ۾ محنت ضايع ٿئي ٿي ته ٻئي طرف مال جي سار سنڀال ۽ خوراڪ جو خرچ برداشت ڪرڻ به ڏکيو ٿئي ٿو نتيجي ۾ ڪيترائي خاندان پنهنجو گذر سفر جاري رکڻ لاءِ قرض کڻڻ يا لڏپلاڻ ڪرڻ تي مجبور ٿين ٿا. ڏڪار جي موجوده صورتحال ۾ رڳو انسانن کي پاڻي فراهم ڪرڻ ڪافي نه هوندو پر چوپائي مال جي تحفظ لاءِ به جامع حڪمت عملي جوڙڻ ضروري آهي. ٿر جو مالوند طبقو پنهنجي مال کي ملڪيت سان گڏ زندگيءَ جو سهارو سمجهي ٿو ان ڪري متاثر علائقن ۾ مال لاءِ مفت يا رعايتي بنيادن تي گاهه، پاڻي ۽ ضروري طبي سهولتون هنگامي بنيادن تي فراهم ڪيون وڃن. ساڳئي وقت فصلن جي نقصان جو شفاف سروي ڪرائي متاثر هارين کي مالي امداد ۽ ايندڙ پوک لاءِ ٻج ۽ زرعي سهولتون ڏنيون وڃن. جيئن هو ايندڙ موسم ۾ ٻيهر پنهنجي پيرن تي بيهي سگهن. سوال آهي ته ٿر ۾ ڏڪار جي صورتحال هر سال پيدا ٿيڻ باوجود مستقل حل لاءِ جوڳا انتظام ڇو نٿا ڪيا وڃن؟ ٿر جي جاگرافيائي ۽ موسمياتي حالتن کي نظر ۾ رکندي پاڻيءَ جي ذخيرن، نئين ڊيمن، تلاءُن، برساتي پاڻي گڏ ڪرڻ جي منصوبن ۽ پائيدار آبپاشي نظام تي خاص ڌيان ڏيڻ جي ضرورت آهي. پاڻيءَ جي ڊگهي مدي واري منصوبابنديءَ سان گڏ ڏڪار جي اڳواٽ سڃاڻپ ۽ ان جي اثرن کي گهٽائڻ لاءِ به مستقل نظام جوڙڻ گهرجي.

ٿرپارڪر کي آفت ستيل ضلعو قرار ڏيڻ کانپوءِ هاڻي حڪومت جي اصل ذميواري شروع ٿئي ٿي. امدادي سرگرمين جي شفافيت، فنڊن جو درست استعمال، متاثر خاندانن تائين بنا ڪنهن فرق جي امداد جي پهچ ۽ انتظامي عملدارن جي مسلسل نگراني يقيني بڻائڻ گهرجي. وڏي وزير جو چوڻ آهي ته ٿرپارڪر جي عوام کي اڪيلو نه ڇڏيو ويندو، پر ان بيان جي حقيقي اهميت تڏهن ثابت ٿيندي، جڏهن ٿر جي هر متاثر ڳوٺ تائين حڪومتي مدد پهچندي. ان سان گڏ ٿر کي صرف ڏڪار وقت ياد ڪرڻ بدران سڄو سال ترقي، پاڻي ۽ بنيادي سهولتن جي فراهميءَ سان مضبوط بڻائڻ لاءِ اثرائتا قدم کنيا وڃن.

لطيفي لات ——— شاهه عبداللطيف ڀٽائي

ڏِٺِ ڏِري پَٽِ پيئون، وِڃِنِ ڪِئو واڃو
پکو پنهنجي پرينءَ لاءِ، سَڀِي ڪَرِ ساڃو
سڄڻ سَباجهو پيچ پنيءَ گهرِ آيو.

لطيف سائين ڪيڏن جو ڪڪرن سان گڏ وڏي گجگوڙ واري آواز ۽ تيز چمڪاٽن ڪرڻ واري انداز کي واڃي سان ڀيٽيو آهي ۽ اهو واڃو اصل ۾ جنگ کان پهريان وڏيون ڀيرين يا طبل وڄائڻ کي چوندا هيا ته ”واڃا پيا وڃن“. اهو جڻ ويڙهه يا جنگ جو اعلان هوندو هو (هتي عورت جمع طور ڪم آندل آهي) تنهن ڪري انهن عورتن کي ٻڌائي ٿو جن جا مڙس، سيڻ، سڄڻ ڏورانهن علائقن ڏانهن گذران لاءِ ڪمائڻ ويندا هئا ۽ ساوڻ جي رُتِ ۾ واپس ورندا هئا. هاڻ جڏهن ڪيڻ يا وڄون واڃا وڄائيندي ڏٺ کان ڦيرو ڪائي ميداني علائقن تي اچي پهتيون آهن ته تون اچا ويسلي ويٺي آهين! اٿي پنهنجي محبوب مڙس لاءِ پکو سڀي ساڃو ته ڪر ان کي سينگاري صاف ڪري تيار ڪر ڇو ته تنهنجو سڄڻ سباجهو، مهربان، پيار ڪندڙ ور جيڪو مسافريءَ ۾ آهي اهو رات جو پوئين پهر پرهه ڦٽيءَ مهل يعني سج نڪرڻ کان اڳ ئي گهر اچي پهچندئي.

(تحقيق ۽ ترتيب : شاهنواز راڄپر)

آمريڪا ۽ اسرائيل جون چونڊون ۽ دنيا جو بدلجندڙ حالتون!

اياز وڳهيو

عالمي سياست ۾ چونڊون رڳو اقتدار جي تبديليءَ جو نالو ناهن هونديون پر اهي ملڪن جي پرڏيهي پاليسين، جنگ ۽ امن جي فيصلن توڙي عالمي طاقت جي توازن تي به اثرانداز ٿينديون آهن. هلندڙ مهيني ۾ آمريڪا جي مڊٽرم چونڊن ۽ اسرائيل جي پارلياماني چونڊن کانپوءِ وچ اوڀر جي سياسي صورتحال هڪ نئين موڙ تي پهچي وئي آهي. انهن چونڊن جا اثر ايران، فلسطين، سعودي عرب ۽ پاڪستان جي سفارتي حڪمت عمليءَ تائين محسوس ڪري سگهجن ٿا.

آمريڪا ۾ 3 نومبر تي ٿيل مڊٽرم چونڊن ۾ ڊيموڪريٽڪ پارٽي سينيٽ ۽ هائوس آف ريپريزنٽيٽوز ٻنهي ۾ اڪثريت حاصل ڪري ورتي آهي. اها ڪاميابي صدر ڊونلڊ ٽرمپ لاءِ هڪ اهم سياسي چئلينج بڻجي سامهون آئي آهي. خاص طور تي ايران سان جنگ، وڌندڙ مهانگائي، توانائيءَ جي قيمتن ۽ آمريڪي پرڏيهي پاليسيءَ بابت عوامي خدشن چونڊن جي نتيجن ۾ اهم ڪردار ادا ڪيو. هاڻي ٽرمپ انتظاميا کي قانونسازي، بجيٽ ۽ حڪومتي فيصلن ۾ ڪانگريس جي نئين اڪثريت سان سياسي مقابلو ڪرڻو پوندو. جيتوڻيڪ صدر وٽ پرڏيهي پاليسيءَ جا اهم اختيار برقرار رهندا پر ڪانگريس جي نگراني ۽ دٻاءُ سندس فيصلن تي اثرانداز ٿي سگهي ٿو.

ٻئي طرف اسرائيل ۾ 27 آڪٽوبر تي ٿيل چونڊن کانپوءِ سياسي صورتحال اڃا واضح ناهي. بنيامين نيتن ياهو جي ليڪوڊ پارٽي 27 سيٽون حاصل ڪري سڀ کان وڏي پارٽي بڻجي سامهون آئي پر سندس اتحاد 120 رڪني پارليامينٽ ۾ حڪومت ناهڻ لاءِ گهربل 61 سيٽون حاصل نه ڪري سگهيو. گادي آئزنڪوٽ جي مخالف ڌر کي به واضح اڪثريت حاصل نه ٿي. عرب پارٽين جون 19 سيٽون حڪومت ناهڻ واري عمل ۾ اهم بڻجي ويون آهن. آئزڪ هرزوگ کي هاڻي اهڙو اميدوار نامزد ڪرڻو آهي، جيڪو پارلياماني اتحاد ناهي سگهي.

هن صورتحال جو سڀ کان اهم پاسو ايران ۽ اسرائيل وچ ۾ جاري ڇڪتاڻ آهي. آمريڪا جي اندر جنگ بابت وڌندڙ سياسي اختلاف ٽرمپ انتظاميا لاءِ هڪ نئون دٻاءُ پيدا ڪري سگهن ٿا. ڊيموڪريٽڪ اڪثريت ايران سان جنگ جي خرچن، آمريڪي فوجي حڪمت عملي ۽ اسرائيل کي فراهم ٿيندڙ فوجي امداد بابت وڌيڪ سوال اٿاري سگهي ٿي. تنهن هوندي به اهو سمجهڻ درست نه ٿيندو ته ڪانگريس جي تبديليءَ سان آمريڪا جي ايران يا اسرائيل بابت پاليسي فوري طور تبديل ٿي ويندي.

فلسطين جو مسئلو به هن نئين سياسي صورتحال ۾ اهم حيثيت رکي ٿو. غزه جي تباهي، انساني بحران، فلسطينين جي خودمختياري ۽ اسرائيلي آبادڪاريءَ بابت آمريڪي سياست ۾ اختلاف وڌيڪ نمايان ٿي سگهن ٿا. پر اصل امتحان اهو هوندو ته ڇا سياسي بيانن کي عملي سفارتي قدمن ۾ تبديل ڪيو ويندو يا نه. پاڪستان لاءِ به اها صورتحال غيرمعمولي اهميت رکي ٿي. ڇو ته پاڪستان جا ايران، سعودي عرب، آمريڪا ۽ ٻين نار ملڪن سان سياسي، دفاعي ۽ معاشي لاڳاپا آهن. اهڙي ماحول ۾ پاڪستان کي ڪنهن هڪ ڌر جي دٻاءُ هيٺ اچڻ بدران پنهنجي قومي مفادن، علائقائي امن ۽ متوازن سفارتڪاريءَ کي اوليت ڏيڻ گهرجي. ايران سان سرحدي سلامتي، سعودي عرب سان معاشي لاڳاپا ۽ آمريڪا سان سفارتي رابطن کي گڏ کڻي هلڻ وقت جي ضرورت آهي.

آمريڪا ۽ اسرائيل جون چونڊون اهو سوال ٻيهر کڻي آيون آهن ته ڇا وچ اوڀر ۾ جنگ ۽ طاقت جي سياست بدران سفارتڪاري، ڳالهين ۽ عالمي قانون کي اهميت ملندي؟ دنيا کي هاڻي نون سياسي اتحادين کان وڌيڪ پائيدار امن جي ضرورت آهي. پاڪستان لاءِ به اهو موقعو آهي ته هو علائقائي استحڪام، ايران ۽ نار جي ملڪن ۾ رابطن ۽ فلسطينين جي جائز حقن لاءِ اصولي سفارتي ڪردار ادا ڪري. تاريخ ٻڌائي ٿي ته جنگيون طاقت سان شروع ٿي سگهن ٿيون پر انهن جو پائيدار حل ڳالهين ۽ انصاف سان ئي ممڪن ٿيندو آهي.

ڏياريءَ جو ڏيک، لاباري جي لاپ سان!

رميش راجا

ڪڻڪ فصل جي جشن واري دسترخوان تائين پهچڻ کان اڳ، ان کي ڪيترن ئي مهينن جي ٻج ٻيڻيءَ مان گذرڻو پوي ٿو. ڪو زمين تيار ڪري ٿو، مينهن جو انتظار ڪري ٿو، موسم تي نظر رکي ٿو ۽ اميد ڪري ٿو ته فصل سلامت رهندو. جڏهن آخرڪار اَن گهر پهچي ٿو ته تڏهن اطمينان خوشيءَ ۾ بدلجي وڃي ٿو. خاندان گڏ ٿين ٿا. ڪاڻو ورهايو وڃي ٿو. ڌرتيءَ جي سخاوت، انسان جي شڪرگذاريءَ ۾ پنهنجو اظهار ڳولي ٿي.

ڏياري جيڪا اڄ (8 نومبر) تي ملهائجي رهي آهي جڏهن ته آمريڪي ٿئنڪس گوِنگ (Thanksgiving)، يعني شڪرگذاريءَ جو ڏڻ 26 نومبر تي ملهايو ويندو. ٻنهي جو هڪ ئي مهيني ۾ اچڻ ڌرتيءَ تي جنم وٺندڙ روايتن جي هڪ اهڙي ميلاپ جو موقعو ڏئي ٿو. جيڪي فصل نئين شروعات، خاندان ۽ وٿ ورچ جي رشتن سان پاڻ ۾ ڳنڍيل آهن ڏياريءَ کي عام طور روشنين جي ڏڻ طور سڃاتو وڃي ٿو پر ان جي زرعي ۽ موسمياتي حيثيت به اوتري ئي ڌيان جي لائق آهي يونيسڪو ديپاوليءَ کي سال جي آخري فصل ۽ نئين سال توڙي نئين منڊ جي شروعات جو ڏڻ قرار ڏئي ٿو ان پسمنظر ۾ روشني ڪامياب فصل کان پوءِ جنم وٺندڙ اميد ۽ زندگيءَ جي هڪ نئين چڪر جي واعدي سان گڏ هلي ٿي. برادرين لاءِ خوشحالي جا اڻڌل شيءِ ته هئي: سانڍڻ لاءِ اَنُ ايندڙ پوک لاءِ ٻج، صحتمند چوپايو مال ۽ گهر پاتين جي گذر سفر لاءِ ڪافي ڪاڻو ڏڻ جي ڏيٺي کي ان دنيا جي پسمنظر ۾ سمجهي سگهجي ٿو، جنهن جو دارومدار مٽيءَ، پاڻيءَ ۽ موسمن جي ڦيرگهير تي هو. گهرن جي صفائي، ڪاڻن جي تياري ۽ مٽن ماٽن جو گڏ ٿيڻ، نئين شروعات کي هڪ محسوس ڪري سگهجندڙ صورت ڏين ٿا.

اهو تعلق فطري طور اسان جي سوچ کي ڏکڻ ايشيا جي قديم زرعي سماجن ڏانهن وٺي وڃي ٿو، جن ۾ سنڌو ماٿريءَ جي تهذيب به شامل آهي موهن جي دڙي، هڙاپا ۽ ٻين وسندين جا ماڻهو زراعت ۽ واپار وسيلي پنهنجي سماجن جو گذر سفر هلائيندا هئا. هنن جا اهڙا قدم اسان کي ڏياري تائين ته هن خطي جي تاريخ جون پاڙون ڌرتيءَ ۾ کتل آهن ته مضبوط آهن ڏياريءَ جو خريف جي فصل، ربيع جي پوک ۽ هيمنت جي منڊ ڏانهن موسمياتي تبديليءَ سان قديم لاڳاپو آهي. ان کي رام جي واپسيءَ سان ڳنڍيندڙ روايت کي اڪثر پوءِ جي نسبت طور سمجهيو وڃي ٿو. هندو روايت موجب لڪشميءَ جو تعلق هڪ اڳوڻي ڪائناتي دور، ست يگ، سان آهي ۽ سمجهيو وڃي ٿو ته سنڌس پوڄا رام کان به اڳ ٿيندي هئي. رام جو خاندان به سنڌس پوڄا ڪندو هو. ان تقطي نظر کان ممڪن آهي ته رام چوڏهن سالن جو بنواس پورو ڪري اَڳ ئي ملهائجندڙ ڪنهن سياڳي ڏڻ جي موقعي تي موٽيو هجي.

ڏياري ڪيترائي مذهبي مفهوم به رکي ٿي ڪيترائي هندو پاڻ ان کي بنواس کان پوءِ رام جي ايوڌيا واپسيءَ سان ڳنڍين ٿا. ٻيون روايتون ڪرشن ۽ نرڪاسر جي ڪٿا يا خوشحاليءَ ۽ پالڻيءَ لاءِ لڪشميءَ جي پوڄا کي اهميت ڏين ٿيون. جين ڌرم جا پيروڪار مهاوير جي مُڪتيءَ کي ياد ڪن ٿا. سک به ان ئي عرصي دوران بندي ڇوڙ ڏوس ملهائين ٿا. جيڪو گرو هرگوبند جي قيد مان آزاديءَ جي ياد ۾ ملهايو وڃي ٿو. ڪي نيوار ٻڌ ڌرم جا پيروڪار به پنهنجي روايتن موجب هي ڏڻ ملهائين ٿا. مختلف معنائون ظاهر ڪن ٿيون ته هڪ ڏڻ ڪيترن قسمن جون يادون پاڻ ۾ سنڀالي سگهي ٿو. موسم، گهريلو، روحاني ۽ اجتماعي ان جي اهميت کي ڪنهن هڪ ڪهاڻيءَ تائين محدود نٿو ڪري سگهجي.

سمنڊ جي ٻئي پار ٿئنڪس گوِنگ به فصل کي گهر جي دسترخوان تائين آڻي ٿو ان جي مشهور آمريڪي روايت 1621ع ۾ پلي مٿ ۾ ٿيل هڪ گڏجاڻيءَ کي ياد ڪري ٿي جنهن ۾ انگريز آبادڪار ۽ وامپانوگ قوم جا ماڻهو شامل هئا انهن سان گڏ سنڌن اڳواڻ اوسامڪوئن به هو. جيڪو عام طور تي ماساسوئٽ جي نالي سان سڃاتو وڃي ٿو ان وقت جو هڪ محفوظ انگريزي احوال ٽن ڏينهن جي دعوتن ۽ لڳ ڀڳ نوي وامپانوگ مردن جي موجودگيءَ جو ذڪر ڪري ٿو پر آمريڪا ۾ شڪرگذاريءَ جي شروعات ان گڏجاڻيءَ سان نه ٿي هئي اتان جي اصلوڪن ماڻهن وٽ اڳ ئي شڪر ادا ڪرڻ جون پنهنجون روايتون موجود هيون ته ئي پلي مٿ جي ان دعوت، اڄوڪي سلياني قومي موڪل کي هڪدم جنم ڏنو هو.

آمريڪي ڏڻ صدين جي سفر ۾ پنهنجي صورت اختيار ڪندو ويو. ليکڪا ۽ ايڊيٽر سارا جوزيفا هيل شڪرگذاريءَ جو قومي ڏينهن مقرر ڪرائڻ لاءِ مهم هلائي 1863ع ۾ گهرو ويڙهه دوران، صدر ابراهام لنڪن هڪ اعلان جاري ڪيو. جنهن ۾ شڪر ادا ڪرڻ ۽ جنگ سبب تڪليفون سهندڙ ماڻهن کي ياد ڪرڻ جي اپيل ڪئي وئي ٿئنڪس گوِنگ جي دسترخوان تي ڪاٽي سان گڏ يادون به رکيل هونديون آهن ڪا خالي ڪرسي وڇڙي ويل ڪنهن پياري جي ياد ڏياري سگهي ٿي ڪا واڳو ڪرسي گهر کان پري رهندڙ ڪنهن ماڻهوءَ جي اڄيان ڪري سگهي ٿي ڪنهن خانداني ڪاٽي جي ترڪيب، ڏاڏيءَ يا نانيءَ جو آواز خاموش ٿي وڃڻ کان گهڻو پوءِ به سندس موجودگيءَ جو احساس زنده رکي سگهي ٿي پر ٿئنڪس گوِنگ سان ڏکوئيندڙ يادون به لاڳاپيل آهن ڪجهه اصلوڪن آمريڪين لاءِ اهو قومي سوڳ جو ڏينهن آهي جيڪو ڪين پنهنجي ڌرتيءَ تان بي دخل ٿيڻ، تشدد ۽ نوآبادياتي قبضي سان لاڳاپيل تقصانن جي ياد ڏياري ٿو هڪ سچي جشن ۾ انهن آوازن لاءِ به جاءِ هجڻ گهرجي شڪرگذاري تڏهن وڌيڪ گهري ٿئي ٿي جڏهن ان ۾ اها سمجهه به شامل هجي ته اها دعوت ڪنهن جي زمين، علم ۽ محنت جي سهاري ممڪن ٿي.

ٻنهي ڏڻن جو دائرو تمام وسيع آهي جيتوڻيڪ انهن کي ملهائيندڙن جو انگ هڪڙي سادي ڳڻپ وسيلي نٿو ڪري سگهجي ڏياريءَ بابت عام طور تي چيو وڃي ٿو ته ان کي هڪ ارب کان وڌيڪ ماڻهو ملهائين ٿا. پسمنظر طور، پيو ريسرچ سينٽر جي 2025ع ۾ شايع ٿيل ڪاٿي موجب 2020ع ۾ دنيا جي هندو آبادي لڳ ڀڳ 1.2 ارب هئي. ٻين مذهبي برادرين به ان ۾ حصو وٺن ٿيون پر ڪنهن مذهب جي آباديءَ جا انگ اکر ڏڻ ملهائيندڙن جي آدمشماري ناهن آمريڪي ٿئنڪس گوِنگ بابت، نومبر 2024ع ۾ ڪيل ڀيو جي هڪ سروي موجب آمريڪا جي 91 سيڪڙو بالغن اهو ڏڻ ملهايو. اهو ان جي وسيع قومي مقبوليت کي ظاهر ڪري ٿو. جيتوڻيڪ اهو سڄي دنيا ۾ ان کي ملهائيندڙ سڀني ماڻهن جي صحيح ڳڻپ ناهي انهن وڏن انگن جي پويان ڪي انتهائي پنهنجائپ ڀريا منظر آهن هوا کان ڏيئي کي بچائيندڙ ڪو هٿ، مٺايون تيار ڪندڙ ڪا ماءُ يا ڪو پيءُ، گهر ڏانهن سفر ڪندڙ ڪو شاگرد، رات جي مانيءَ تي ڪنهن ٻئي لاءِ به جاءِ ناهيندڙ ڪو ميزبان اهڙن خيال ۽ محبت ڀرين عملن سان ئي ڏڻ معنائون ماڻين ٿا.

ٻنهي ڏڻن جو هڪ ئي مهيني ۾ اچڻ ڪنهن گڏيل تاريخي بنياد کي ثابت نٿو ڪري، اهو اسان کي هڪ گڏيل انساني دارومدار سڃاڻڻ جو موقعو ڏئي ٿو ڪاڻو هارين، پورهيتن، مال پوئيندڙن، دڪاندارن ۽ رڌ پچاءُ ڪندڙن جي محنت وسيلي اسان تائين پهچي ٿو هر ويلي جي مانيءَ جو سهارو پاڻي، مٽي ۽ رهڻ لائق آبهوا آهن خوشحالي اهڙن رشتن تي بيٺل آهي جن کي روزمره جي زندگيءَ ۾ اسين اڪثر نظرانداز ڪري ڇڏيون ٿا.

اسان لاءِ خاص طور تي سنڌ جي زرعي سماج ۾ اهو تعلق جاتل سڃاتل آهي فصل روزيءَ جو وسيلو آهي، منڊ هڪ اميد آهي ۽ پاڻي ڪنهن خاندان جي مستقبل جو فيصلو ڪري سگهي ٿو اهو ڏڻ اسان جو ڪاٿو اپائيندڙ ماڻهن لاءِ احترام ۽ مذهبي حدن کان مٿانهين دوستيءَ کي هٿي ڏئي سگهن ٿا. ڪنهن هندو پاڙيسريءَ کي ڏڻ جي واڌائي ڏيڻ، اڪيلي رهندڙ ڪنهن ماڻهوءَ کي دعوت ڏيڻ، ڏکيائين کي منهن ڏيندڙ ڪنهن خاندان سان ماني ونڊڻ يا ڪنهن پورهيت کي سندس محنت جو واجب اجورو ڏيڻ جشن جي روح کي ان جي مقرر ڏينهن کان اڳتي وٺي وڃي سگهي ٿو هن نومبر ۾ ڏيئو ۽ فصل سان سجايل دسترخوان، اسان کي به سڀاجهيون يادگيريون ڏين ٿا، جيڪو زندگيءَ کي سهارو ڏئي ٿو تنهن جو قدر ڪريو ۽ ان کي ٻين سان پڻ ونڊيو.

ڏياري ۽ سنڌ ۾ سماج سازيءَ جون روايتون!

ذوالفقار خاڪي

سنڌ ۾ رب پاڪ جا نوازيل انسان سماج سازيءَ وارو ڪردار نڀائڻ کان ڪڏهن به بيزار نه ٿيا هوندا سنڌو درياءَ ۾ جڏهن ٻارهن ئي مهينا پاڻي هوندو هو، سنڌي تڏهن به ٻَڪَ ۽ ڏُڪَ ۾ ملي ڪري ڪاڻ جا رواداري هئا ۽ هاڻ جڏهن رب پاڪ جي خلقيل عظيم نعمت پاڻيءَ تي ماڻهن ڪٺڻ جي خوف سبب بند ٻڌي ڇڏيا آهن تڏهن پڻ هتان جي ماڻهن جا سخاوتن جا سلسلا جاري آهن جيئن سماج سازي جو وظيفو جاري ساري رهي سگهي ان حوالي سان ڏٺل هڪ منظر اوهان جي خدمت ۾ پيش ڪجي ٿو ته جيئن سنڌ ۾ سماج سازيءَ جو سلسلو وڌيڪ تيز ٿي سگهي ۽ اسين اهڙين خبرن ڏسڻ ۽ پڙهڻ کان بچي وڃون جن ۾ ٻڪن يا ڏُڪن سبب آپگهات وغيره جهڙا واقعا رپورٽ ٿيل هجن ٿا اڄ سموري دنيا ۾ روشنيءَ جو تهوار ڏياري ملهايو پيو وڃي ڏياريءَ جو ڏڻ هند توڙي سنڌ ۾ روشنين جو تهوار تسليم ٿيل آهي ان حوالي سان شاعرن خوب شعر سرجيا آهن مثال طور هڪ شاعر چيو ته:

جن جون اکيون روئن ٿيون، تن جي مرڪ موٽائي ڇڏ
هر ٽٽل دل جي اندر اميدن جا ڏيئا جلائي ڇڏ

اميدن جا ڏيئا ڪيئن جلايا ويندا آهن. اهو ڏسڻ لاءِ اوهان به راقم الحروف وانگر وقت ڪڍي ڪڏهن عمرڪوٽ ويجهو راڻا جاگير ڳوٺ ۾ راڻا همير سنگهه جي حويليءَ ٻاهران هڪ منظر ڏسڻ وڃي سگهو ٿا. جتي هڪڙو منظر ڏسڻ ڪافي آهي جنهن ۾ اوهان ڏسندا ته ماني مهل ڪيئي ضرورتمند خلي ٿانوَ کڻي ڏاٽ جي راڻي همير سنگهه جي رڌڻي مان ماني وٺڻ ايندا آهن ۽ اتين ٻَڪَ، ڏُڪ ۽ اهنجن جي اوندهه کان پاڻ بچائيندا آهن بهرحال جيڪڏهن سنڌ ۾ هندو برادريءَ جا سرنڊي وارا راڻا همير سنگهه جي نقش قدم تي هلن ته هوند ڪيترائي هندو خاندان پريشانين کان بچي سگهن.

سنڌ ۾ هندو برادريءَ جي ڏُکن ۽ اهنجن جا ڪيترا ۽ کهڙا سبب ٿي سگهن ٿا؟ ان بحث کي پاسيرو رکي اسان کي ڏياريءَ جي هن موقعي تي اهو ڏسڻ گهرجي ته سنڌي هندن کي کهڙي ريت خوش ڪجي؟ جيئن انهن جي دل تسليم ڪري ته هو سنڌ ۾ محفوظ آهن ان حوالي سان پڻ اپاءَ ڪڻڻ جي ضرورت آهي ان لاءِ سنڌ حڪومت کي گذارش ٿي ڪجي ته هندو مسلم ايڪتا جا خاص فورم جوڙيا وڃن جيئن سنڌ ۾ ڏياري جي ڏيئن جهڙي روشني سنڌي سماج جي سنڌر منظر ڪشي ڪري سگهي.

تعليمي ادارن جي سينن ۾ سمايل تاريخ ۽ اسان جي ذميواري!

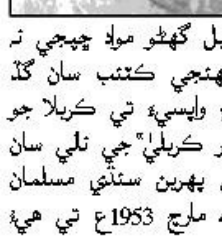

منظور ڪوسو

تعليمي ادارا فقط سرن، سيمينٽ ۽ پٿرن سان اڏيل عمارتن جو نالو ناهي پر اهي ڪنهن به سماج جي علمي، ادبي، فڪري ۽ تهذيبي سڃاڻپ جا امين هوندا آهن انهن جي چوديوارن اندر رڳو ڪلاس روم، ڪوريڊورز ۽ ڪمرن جو جهان نه پر قومن جي تاريخ جا ڪيترائي اڻ وسرندڙ باب سمايل هوندا آهن انهن ادارن جي حقيقي عظمت سندن عمارتن جي اوچائي، فرنيچر جي خوبصورتي يا جديد سهولتن ۾ نه پر انهن جي علمي روايتن، فڪري تحريڪن، ادبي سرگرمين ۽ انهن عظيم شخصيتن ۾ سمايل هوندي آهي جن جي تعليم ۽ تربيت انهن ادارن جي چانئٺ ۾ ٿي هوندي آهي دنيا جي ڪيترن ئي ترقي يافته ملڪن ۾ تعليمي ادارن جي تاريخ ۽ علمي ورثي کي غير معمولي اهميت ڏني وڃي ٿي اتي ادارن جي سڃاڻپ رڳو موجوده تعليمي معيار سان نه پر انهن جي تاريخي پسمنظر، اڳوڻن شاگردن جي ڪاميابين ۽ علمي خدمتن سان هوندي آهي مثال طور برطانيا جو ايٽن ڪاليج (Eton College) ۽ هيرو اسڪول (Harrow School)، آمريڪا جو فلپس اڪيڊمي اينڊوور (Phillips Academy Andover) ۽ برونڪس هاءِ اسڪول آف سائنس (Bronx High School of Science) جهڙا ڪيئي ادارا آهن جيڪي پنهنجي تاريخي ۽ علمي ورثي کي محفوظ رکڻ لاءِ مختلف انتظام ڪن ٿا انهن ادارن سان لاڳاپيل نامور شخصيتن جي ڪاميابين، تصويرن، دستاويزن ۽ تاريخي رڪارڊ کي محفوظ ڪري ايندڙ نسلن آڏو پيش ڪيو وڃي ٿو اهڙيءَ طرح آڪسفورڊ ۽ ڪيمبرج جهڙيون علمي شهرت رکندڙ يونيورسٽيون به پنهنجي علمي روايتن، نامور استادن، محققن، اديبن، سائنسدانن ۽ اڳوڻن شاگردن جي تاريخ کي پنهنجي سڃاڻپ جو اهم حصو بڻائين ٿيون انهن ادارن ماضيءَ کي وسارڻ بدران ان کي حال سان ڳنڍيي مستقبل جي تعمير جو ذريعو بڻايو آهي ڀارت جا به ڪيترائي تعليمي ادارا ان حوالي سان قابل ذڪر آهن پريزيڊنسي يونيورسٽي ڪولڪتا، سينٽ اسٽيفنز ڪاليج دهلي ۽ انڊين انسٽيٽيوٽ آف ٽيڪنالاجي بمبئي جهڙن ڪيترن ئي تعليمي ادارن ۾ اڳوڻن شاگردن جي علمي، ادبي، سائنسي، سياسي ۽ سماجي خدمتن کي مختلف صورتن ۾ محفوظ ۽ نمايان ڪيو وڃي ٿو اهڙن ادارن ۾ ايلومنائي هال آف فيم (Alumni Hall of Fame)، ڊسٽنگوئشڊ ايلومنائي گيلري (Distinguished Alumni Gallery) ۽ هيريٽيج گيلري (Heritage Gallery) جهڙا قدم تعليمي ورثي کي محفوظ ڪرڻ لاءِ اهم ڪردار ادا ڪن ٿا. انهن جي ويب سائيٽن، ميوزيمن ۽ تاريخي رڪارڊ ۾ به اهڙين شخصيتن ۽ ادارن جي شاندار ماضيءَ کي محفوظ ڪيو ويو آهي افسوس جو اسان وٽ اَن ڏس ۾ ايتري سنجيدگي نظر نٿي اچي سنڌ جا تعليمي ادارا پنهنجي دامن ۾ علم، ادب، سياست، صحافت، سائنس ۽ سماجي خدمتن جون بيشمار تاريخون رکن ٿا پر انهن تاريخن کي سهيڙڻ، محفوظ ڪرڻ ۽ نئين نسل تائين پهچائڻ لاءِ اسان جا ادارا اڃا تائين ڪا منظم روايت قائم نه ڪري سگهيا آهن ڪيترن ئي اسڪولن جي موجوده انتظاميا کي شايد اها به خبر نه هوندي ته سندن ادارن مان ڪهڙيون عظيم شخصيتون تعليم حاصل ڪري نڪتيون، جن اڳتي هلي پنهنجي علم، فڪر ۽ عمل سان سنڌ توڙي دنيا ۾ پنهنجو نالو پيدا ڪيو سنڌ جي تاريخ اهڙين باهمت ۽ باصلاحيت شخصيتن سان ڀري پئي آهي جن انتهائي غربت، تنگدستي ۽ بنيادي سهولتن جي کوٽ باوجود پنهنجي محنت، مستقل مزاجي ۽ علم سان عشق جي حد تائين محبت ڪري وڏا مرتبا حاصل ڪيائون انهن مان ڪيترن کي نه جديد اسڪولن، ليبارٽرين، لائبريرين ۽ ٻين تعليمي سهولتن تائين رسائي به حاصل نه هئي انهن شخصيتن جي جدوجهد جون ڪهاڻيون رڳو سندن ذاتي ڪاميابين جو احوال ناهن پر اهي ايندڙ نسلن لاءِ اتساهه، حوصلي ۽ اميد جا روشن ڏيئا آهن سوال اهو آهي ته ڇا اسان انهن شخصيتن جي تعليمي سفر جي شروعاتي ماڳن کي محفوظ ڪيو آهي؟ ڇا اسان کي خبر آهي ته اهي ڪهڙي اسڪول ۾ پڙهيا، ڪهڙي وڻ هيٺان ويهي سبق ياد ڪيائون، ڪهڙي استاد سندن ذهن ۾ علم جي روشني پيدا ڪئي ۽ ڪهڙي ماحول ۾ سندن فڪري تربيت ٿي؟ اسان کي رڳو وڏين ۽ جديد تعليمي عمارتن کي محفوظ ڪرڻ تي اڪتفا نه ڪرڻ گهرجي پر انهن ڪچن اسڪولن، پراڻن مڪتبن، مدرسن، اوطاقن ۽ مسجدن کي به تاريخي ورثو سمجهي محفوظ ڪرڻ گهرجي جتي سنڌ جي ڪيترن ئي عظيم شخصيتن پنهنجي علمي سفر جي شروعات ڪئي جن وڻن جي ڇانوَ هيٺان ويهي علم جا پهريان سبق پڙهندا هئا، جيڪڏهن اهي وڻ اڄ به موجود آهن ته انهن جي تاريخي اهميت کي به دستاويزي صورت ۾ محفوظ ڪيو وڃي اسان جي ڪيترن ئي اڪابرن ۽ نامور شخصيتن وٽ بجليءَ جي سهولت به موجود نه هئي اهي رات جي اونداهين ۾ ميونسپلٽين جي ٿنڀن ۾ لڳل بتين هيٺان ويهي پڙهندا هئا اهي بتيون سندن لاءِ رڳو روشنيءَ جو ذريعو نه پر علم جي جستجو، محنت ۽ جدوجهد جون علامتون هيون، ڇا اسان اهڙن تاريخي هنڌن ۽ شين کي محفوظ ڪرڻ جي ڪوشش ڪئي آهي؟ ڇا انهن گهٽين، پراڻين بتين ۽ انهن سان لاڳاپيل واقعن کي پنهنجي شهرن جي تاريخ جو حصو بڻايو آهي؟ حقيقت اها آهي ته اهي ننڍڙا ۽ بظاهر معمولي منظر به ڪنهن قوم جي علمي تاريخ جا انتهائي قيمتي حوالا آهن اسان کي ان طرف توجه ڏيڻ گهرجي شڪارپور جهڙي تاريخي شهر جا تعليمي ادارا ته خاص طور تي هن حوالي سان وڏي اهميت رکن ٿا، جتي شهيد الهه بخش سومرو، سرغلام حسين هدايت الله، رام جيٺ ملاڻي، پروفيسر لطف الله بدوي، بادام ناتوان، ثميره زرين، ڊاڪٽر سارا صديقي، ڪيٽل داس فاني، شيخ اياز، آغا سليم ۽ ٻيا ڪيترائي نالا آهن جن هتي تعليم پرائي شڪارپور جي تعليمي ادارن جي سينن ۾ علمي، ادبي، سياسي، صحافتي ۽ سماجي تاريخ جا ڪيترائي باب محفوظ آهن انهن ادارن مان تعليم حاصل ڪندڙ شخصيتن جي فهرست تيار ڪري، سندن تصويرن، ڪتابن، لکڻين، خدمتن ۽ يادگيرين تي مشتمل مستقل تاريخي گيلريون قائم ڪري سگهجن ٿيون اهڙي نموني هر اداري جي هڪ الڳ سڃاڻپ ۽ تاريخي حيثيت سامهون اچي سگهي ٿي تعليم کاتي اسڪولن کي اربين روپيا اسڪول اسپيسيفڪ بجيٽ ڏئي آهي جنهن جو مقصد فقط ديوارن تي رنگ روغن نه هئڻ گهرجي پر هر تعليمي اداري جو سربراهه پنهنجي اداري جي تاريخ مرتب ڪري، ادارن ۾ هيريٽيج ڪارنر يا تاريخي گيلريون قائم ڪيون وڃن جتي اڳوڻن شاگردن جون تصويرون، سندن علمي ۽ سماجي خدمتن جا تفصيل، پراڻا داخلا رجسٽر، تاريخي دستاويز، ڪتاب، اخبارن جا تراشا ۽ ٻين يادگار شين کي محفوظ ڪيو وڃي ويب سائيٽ تي الڳ صفحو پڻ ٺاهيو وڃي جيئن دنيا جي ڪنهن به ڪنڊ ۾ ويٺل ماڻهو پنهنجي شهر ۽ اداري جي علمي ورثي کان واقف ٿي سگهي اهڙي قدم سان شاگردن ۾ پنهنجي اداري سان وابستگي، تاريخ سان دلچسپي ۽ وڏا مقصد حاصل ڪرڻ جو جذبو پيدا ٿيندو جڏهن ڪو شاگرد پنهنجي اسڪول جي ديوار تي ڪنهن اهڙي عظيم شخصيت جي تصوير ڏسندو، جنهن ڪڏهن ساڳئي ڪلاس روم ۾ ويهي تعليم حاصل ڪئي هئي ته سندس ذهن ۾ اهو احساس پيدا ٿيندو ته جيڪڏهن هن اداري جو هڪ اڳوڻو شاگرد پنهنجي محنت سان دنيا ۾ نالو پيدا ڪري سگهي ٿو ته مان به پنهنجي صلاحيتن سان ڪجهه ڪري سگهان ٿو قومون پنهنجي تاريخ کي محفوظ ڪري پنهنجي مستقبل جا رستا روشن ڪنديون آهن جيڪي سماج پنهنجن محسنن، اڪابرن، استادن ۽ علمي روايتن کي وساري ڇڏيندا آهن اهي پنهنجي ايندڙ نسلن کي پنهنجي فڪري ۽ تهذيبي تسلسل کان محروم ڪري ڇڏيندا آهن

اڄوڪو ڏينهن ..... 08 نومبر

دلشاد بيگم مرزا

دلشاد بيگم مرزا شمس العلماءِ مرزا قليچ بيگ جي نياڻي هئي هن جي جنم جي تاريخ 8 نومبر 1912ع ٻڌائي وڃي ٿي هن کي سنڌي، اردو ۽ فارسي ٻوليءَ تي عبور حاصل هو ۽ انهن ٽنهي ٻولين ۾ نظم توڙي نثر لکيائين افسوس جو سنڌس لکيل گهڻو مواد ڇپجي نه سگهيو هن 1947ع ڌاري پنهنجي ڪٽنب سان گڏ ڪربلا معليٰ جي زيارت ڪئي ۽ واپسيءَ تي ڪربلا جو سفرنامو لکيائين جيڪو ”مسافر ڪربلا“ جي نالي سان ڇپيو ادبي حلقن ۾ هن کي پهرين سنڌي مسلمان ليکڪا مڃيو وڃي ٿو هن 4 مارچ 1953ع تي هيءُ جهان ڇڏيو

راڻچند راٺوڙ

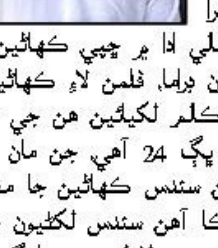
اڄوڪو ڏينهن ٿر جي مشهور تاريخدان ليکڪ ۽ محنتي استاد راڻچند راٺوڙ جون سارونيون ڪٺي آيو آهي جنهن جو جنم اڄوڪي ڏينهن تي 1912ع ۾ ٿيو سنڌس والد جو نالو چتون مل سرتاڻي هو ۽ پاڻ ٿر جي ننڍڙي شهر ڇيلهار جو رهواسي هو هن 1927ع ۾ سنڌي فائنل جو امتحان پاس ڪيو ۽ سال کان پوءِ 1928ع ۾ پرائمري اسڪول جو استاد مقرر ٿيو هن ٿر جي مختلف اسڪولن ۾ نوڪري ڪئي ۽ آخر ۾ پنهنجي ڳوٺ ڇيلهار جي پرائمري اسڪول جي هيڊماستر طور رٽائر ٿيو هن 1929ع ڌاري لکڻ جي شروعات ڪئي هو ٿر جي تاريخ ۽ ثقافت جو وڏو پارکو هو ڪيس ٿر جي تاريخ جي انسائيڪلوپيڊيا چئجي ته غلط نه ٿيندو ٿر جي تاريخ تي سنڌس لکيل ڪتاب ”تاريخ ريگستان“ هڪ شاهڪار ڪتاب آهي جيڪو سنڌي ادبي بورڊ ٻن ڀاڱن ۾ ڇپائي پڌرو ڪيو هن اهڙو ماڻڪ انسان 31 مئي 1968ع تي هن فاني جهان مان موڪلايو ڇيلهار ۾ ريگستان ويلفيئر ايسوسيئيشن پاران ”راڻچند راٺوڙ لائبريري“ قائم ڪئي وئي آهي سنڌ جي تعليمي کاتي پاران ڇيلهار جي هاءِ اسڪول کي راڻچند جي نالي سان منسوب ڪيو ويو آهي

مينگهراج تاريجا

مينگهراج تاريجا پنهنجي دور جو مشهور چترڪار هو هن جو جنم 8 نومبر 1922ع تي شڪارپور ۾ ٿيو. مئٽرڪ تائين پنهنجي جنم واري شهر ۾ پڙهيو 1947ع واري ورهاڱي کان پوءِ ممبئيءَ جا وڃي وسايائين هن ممبئيءَ جي مختلف تعليمي ادارن مان مصوري ۽ ڊرائنگ سان لاڳاپيل ڪورس پاس ڪيا ۽ ماسٽر آف آرٽس جي سند حاصل ڪئي هن کي ننڍي هوندي کان ئي ڊرائنگ ۽ چترڪاريءَ سان لڳاءُ هو پرائمري اسڪول ۾ پڙهڻ دوران هو پنهنجي ڪاپين ۾ اهڙيون ته سهڻيون تصويرون ناهيندو هو جو سندس استاد به حيران ٿي ويندا هئا هن بيشمار ڪتابن ۽ رسالن جا سرورق ٺاهڻ ڪيا ۽ مختلف نصابي ڪتابن ۾ تصويرون ۽ نقشا ناهيا هن جي ناهيل فن پارن جون ڪيترائي پيرا نمائشون منعقد ٿيون ۽ ڪيس ڪيترن ئي انعامن ۽ اعزازن سان نوازيو ويو

امر جليل

اڄ سنڌ جي مهان ڪهاڻيڪار، ڪالم نگار ۽ برک ساهتڪار امر جليل جي جنم جو ڏينهن آهي هن عظيم ليکڪ جو جنم روهڙيءَ ۾ 8 نومبر 1936ع ۾ ٿيو سنڌس چنيءَ جو نالو عبدالجليل قاضي ۽ والد جو نالو عبدالغني قاضي آهي هن علم جا ابتدائي اکر ڪراچيءَ جي رتن تلاءُ پرائمري اسڪول ۾ پڙهيا ان بعد

بي اي تائين نوابشاهه ۾ پڙهيو اڳتي هلي ڪراچي يونيورسٽيءَ مان اقتصاديات ۽ هسٽري جون سندون حاصل ڪيائين هن ٻلڪپڻ کان ڪهاڻيون سرجڻ شروع ڪيون سندس پهرين ڪهاڻي اندرا نوابشاهه مان نڪرندڙ رسالي ادا ۾ ڇپي ڪهاڻين سان گڏ اسٽيج ريڊيو ۽ ٽيليويزن ڊراما، فلمن لاءِ ڪهاڻيون ۽ مڪالما ۽ اخبارن لاءِ ڪالم لکيائين هن جي ڇپيل ڪتابن جو تعداد لڳ ڀڳ 24 آهي جن مان اڪثر ڪهاڻين جا ڪتاب آهن سندس ڪهاڻين جا مختلف ٻولين ۾ ترجما ٿي چڪا آهن سندس لکڻيون سنڌي ادب جو وڏو سرمايو آهن هو لفظن جو جادوگر آهي پڙهندڙ سندس لفظن جي ڪوڙڪيءَ ۾ قابو ٿي وڃي ٿو ۽ سندس ڪهاڻين جا ڪردار ۽ سين اکين جي اڳيان ڦرندا نظر ايندا آهن هڪ نجي ٽيليويزن تي سندس پروگرام ”ڪلاس روم“ به ڏسندڙن ۾ ڪافي مقبول رهيو

مايا راهي

اڄ مشهور ڪهاڻيڪاره مايا راهيءَ جي جنم جو ڏينهن آهي هن 8 نومبر 1939ع ۾ بلوچستان جي شهر ڪوئيٽا ۾ پنهنجي زندگيءَ جو سفر شروع ڪيو ورهاڱي کان پوءِ پنهنجي ڪٽنب سان گڏ هندستان لڏي وئي هن بي ايڊ ۽ ايم اي جون سندون حاصل ڪيون هن اسڪول جي استاد طور ٻارڙن کي علم جي زيور سان آراسته ڪري رٽائر ڪيو ادبي دنيا ۾ هڪ مهان ڪهاڻيڪاره، شاعره ۽ مترجم طور پنهنجو سڃاڻپ رکي ٿي سندس ڪتابن ۾ ”محبت جو ميٺهن“ (ڪهاڻيون)، ”موڪش“ (ڪهاڻيون)، ”ڀل“ ڪهاڻيون)، ”احساس“ (شاعري) ۽ ”گرد“ (ترجمو ٿيل ناول) شامل آهن هن جي ڪهاڻين جا ٻه مجموعا هنديءَ ۾ به شايع ٿيا آهن

ڪامريڊ نذير احمد چنا

ڪامريڊ نذير احمد چنا جو جنم 8 نومبر 1945ع تي جوهيءَ ۾ ٿيو سنڌس والد عبدالقيوم چنا اصل ۾ پاٽ شريف جو رهواسي هو هن شيرڊل هاءِ اسڪول ڪوٽڙيءَ مان مئٽرڪ جو امتحان پاس ڪيو اڳتي هلي سنڌ ڪاليج آف ڪامرس مان بي ڪام ۽ سنڌ مسلم لا ڪاليج ڪراچيءَ مان ايل ايل بي جي سند حاصل ڪيائين 1973ع ۾ پاڪستان ٽيليويزن تي پروڊيوسر مقرر ٿيو جتان 1981ع ۾ استعيفا ڏئي ڇڏيائين ان بعد ڪجهه عرصي تائين ڪراچيءَ جي مختلف تعليمي ادارن ۾ استاد طور ڪم ڪيائين هن ون يونٽ خلاف هلندڙ هلچل ۾ سرگرميءَ سان حصو ورتو ۽ جڏهن محترمه فاطمه جناح جنرل ايوب خلاف صدارتي چونڊ وڙهڻ جو اعلان ڪيو ته ڪامريڊ نذير محترمه فاطمه جناح جي دل کولي حمايت ڪئي هو هڪ سٺو شاعر ۽ سٺيڪار پڻ هو سنڌس انگريزي شاعريءَ جو ڪتاب ”Ode to Moon“ ڇپيل آهي هن جيڪي ڪتاب ترجمو ڪيا، تن ۾ عذرا ڪنٽر جي اردو شاعريءَ جي ڪتاب ”نيل گگن تلي“ جو انگريزي ترجمو، ديوان منصور حلاج جو انگريزي ترجمو ۽ ٻيا ڪتاب شامل آهن سندس ڪيترائي مضمون ۽ مقالا سنڌي، اردو ۽ انگريزي اخبارن جي زينت بڻيا

سيد مراد علي شاهه

اڄ موجوده وزيراعليٰ سنڌ سيد مراد علي شاهه پنهنجي سالگره ملهائي رهيو آهي هن نليواري سياستدان جو جنم اڄوڪي ڏينهن تي 1962ع ۾ ڪراچيءَ ۾ ٿيو سنڌس والد سيد عبدالله شاهه به سنڌ جو وڏو وزير رهيو سيد مراد علي شاهه مئٽرڪ ۽ انٽر جا امتحان ترتيبوار ڪراچيءَ جي سينٽ پيٽرڪس هاءِ اسڪول ۽ ڊي جي سنڌ گورنمينٽ سائنس ڪاليج مان پاس ڪيا ان بعد اين اي ڊي يونيورسٽي ڪراچيءَ مان سول انجنيئرنگ جي سند حاصل ڪيائين اعليٰ تعليم حاصل ڪرڻ لاءِ ڪيس قائداعظم اسڪالرشپ ملي ۽ انهيءَ اسڪالرشپ تي هن آمريڪا جي اسٽينفورڊ يونيورسٽيءَ مان اسٽرڪچرل انجنيئرنگ ۾ ماسٽر ڊگري حاصل ڪئي هن ساڳئي يونيورسٽيءَ مان اڪانامڪس سسٽمس ۾ پڻ ماسٽر ڊگري حاصل ڪئي 1986ع کان 1990ع تائين هن واپڊا، پورٽ قاسم اٿارٽي ۽ حيدرآباد ڊولپمينٽ اٿارٽيءَ ۾ انجنيئر طور ڪم ڪيو ان بعد هن سٽي بئنڪ لنڊن ۽ ڪويت ۾ گلف انويسٽمينٽ ڪارپوريشن ۾ به ڪم ڪيو سيد مراد علي شاهه 2002ع ۾ پهريون ڀيرو سنڌ اسيمبليءَ جو ميمبر چونڊيو ويو ان کان پوءِ هو لاڳيتو سنڌ اسيمبليءَ جون چونڊون کٽيندو آيو آهي هن 29 جولاءِ 2016ع کان 28 مئي 2018ع تائين ۽ ان کان پوءِ 18 آگسٽ 2018ع کان 17 آگسٽ 2023ع تائين سنڌ جي وڏي وزير طور ذميداريون سنڀاليون 27 فيبروري 2024ع تي هن ٽيون ڀيرو سنڌ جي وزيراعليٰ طور قسم کنيو اڄوڪي ڏينهن تي اسين کيس سالگره جون مبارڪون پيش ڪريون ٿا.

مختيار اڻڙ

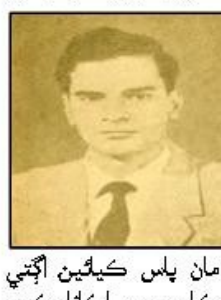

سعيد ميمڻ

اڄ مشهور شاعر سعيد ميمڻ جي جنم جو ڏينهن آهي هو 8 نومبر 1968ع تي لاڙڪاڻي ضلعي جي ڳوٺ عاقل ۾ ڄائو شاهه عبداللطيف ڀٽائي يونيورسٽي خيرپور مان ايم اي جي سند حاصل ڪيائين عملي زندگيءَ جي شروعات هڪ پرائمري استاد طور ڪيائين هن ننڍي هوندي کان ئي شاعري شروع ڪئي پهريائين مولود شريف لکيائين ان بعد وايون، غزل، گيت، هائيڪا، پنجڪڙا، ترائيل ۽ نظم لکيائين سندس شاعريءَ جي مجموعن ۾ ”نيڻ سفر ۾“، ”ڪارو ٻر ۾ چنڊ“، ”خواب چارا“، ”گرد جون آيتون“، ”اسان جو عشق اڻپورو“، ”ڪل دنبورو“، ”ازل جو آڌائو“ ۽ ”خالي اکيرو“ شامل آهن هن 17 ڊسمبر 2016ع تي هن دنيا مان موڪلايو

عبدالغفور انصاري

اڄ مشهور تعليمي ماهر ۽ اديب عبدالغفور انصاريءَ جي ورسيءَ جو ڏينهن آهي هن نليواري ليکڪ جو جنم دادو ضلعي جي ڳوٺ ٻوڙتي ۾ ٿيو ابتدائي تعليم دادوءَ مان حاصل ڪيائين مئٽرڪ جو امتحان اين جي وي هاءِ اسڪول ڪراچيءَ مان پاس ڪيائين اڳتي هلي گورنمينٽ ڪاليج آف ڪامرس ۽ اڪنامڪس ڪراچيءَ مان بي ڪام ۽ ڪراچي يونيورسٽيءَ مان ايم ڪام جي سند حاصل ڪيائين تعليم پوري ڪرڻ بعد مختلف ڪاليجن ۾ استاد ۽ پرنسپال طور خدمتون سرانجام ڏنائين هن جن ٻين اهم عهدن تي ڪم ڪيو، تن ۾ بورڊ آف انٽرميڊيئيٽ ۽ سيڪنڊري ايجوڪيشن حيدرآباد جو ڊپٽي ڪنٽرولر ۽ بورڊ آف ٽيڪنيڪل ايجوڪيشن ڪراچيءَ جو سيڪريٽري شامل آهن تعليمي ۽ انتظامي ذميدارين سان گڏ هن ادب جي دنيا ۾ به گرانقدر خدمتون سرانجام ڏنيون اسڪول واري زماني ۾ بزم ادب دادوءَ جو سيڪريٽري ٿي ڪم ڪيائين هن سنڌي ادبي سنگت ڪراچيءَ جو بنياد رکيو ۽ پاڻ انهيءَ جو پهريون سيڪريٽري ٿي ڪم ڪيائين هو سنڌي ادب ۾ هڪ بهترين ڪهاڻيڪار ۽ ڪالم نگار طور ياد ڪيو وڃي ٿو هن 8 نومبر 1974ع تي وفات ڪئي

ر ن مهجور

هن نليواري اديب جو جنم 10 جولاءِ 1933ع تي دادو ضلعي جي شهر ميهڙ ۾ ٿيو سنڌس پورو نالو محمد نواز ولد شفيع محمد پٺي هو مشهور شاعر شمس الدين بلبل سنڌس نانو هو پرائمري تعليم پنهنجي ڳوٺ مان حاصل ڪيائين ان بعد ڪراچيءَ ۾ سنڌ مدرسي ۽ سنڌ مسلم ڪاليج ۾ پڙهيو اڳتي هلي سنڌ يونيورسٽيءَ مان ايم اي جي سند حاصل ڪيائين هن ايل ايل بي جي ڊگري به حاصل ڪئي عملي زندگيءَ جي شروعات فوج ۾ سيڪنڊ ليفٽيننٽ طور ڪيائين پر ٽريننگ دوران پير مڙي پوڻ ڪري اها نوڪري ڇڏڻي پيس مختلف نوڪرين بعد ميهڙ جي هاءِ اسڪول ۾ استاد مقرر ٿيو ۽ رٽائر ٿيڻ تائين اها نوڪري ڪيائين هن ادبي سفر جي شروعات شاعريءَ ۽ ڪهاڻين لکڻ سان ڪئي پر بعد ۾ سنڌس لاڙو تحقيق ۽ ترجمي طرف رهيو هو خليل جبران ۽ مولانا ابوالڪلام آزاد کان گهڻو متاثر هو خليل جبران جا اڪثر ڪتاب سنڌيءَ ۾ ترجمو ڪيائين هن جا 16 ڪتاب ڇپجي پڌرا ٿيا جن ۾ ترجما به شامل آهن هن 8 نومبر 1995ع تي وفات ڪئي

تارا ميرچنداڻي

تارا ميرچنداڻيءَ جو نالو هڪ ڪهاڻيڪاره ۽ ناول نويس طور سنڌي ادبي دنيا ۾ ڪنهن تعارف جو محتاج ناهي هن نليواري اديبه جو جنم 6 جولاءِ 1930ع تي حيدرآباد سنڌ ۾ ٿيو هن مئٽرڪ جو امتحان ڪندن مل هاءِ اسڪول حيدرآباد مان پاس ڪيو هندستان جي ورهاڱي کان پوءِ سنڌس ڪٽنب سان گڏ هندستان جي شهر پوني ۾ وڃي سڪونت اختيار ڪيائين اتي ئي هن ٻارهون ڪلاس جئه هند ڪاليج مان پاس ڪيو سنڌس گهر واري موتيرام جي ديهانت بعد پنهنجي ڌيءَ سان گڏ الله آباد ۾ رهائش اختيار ڪيائين هوءَ اڃا 19 سالن جي مس هئي جڏهن سنڌس پهريون ناول ”ڪومل ڪلي“ ڇپجي پڌرو ٿيو هن پروفيسر منگهارام ملڪاڻيءَ جي سرپرستيءَ ۾ لکڻ شروع ڪيو سنڌس يارهن ڪتاب ڇپجي چڪا آهن سنڌس ڇپيل ناولن ۾ ڪومايل ڪلي (1949)، آشا (1958)، هٿ يوگي (1990)، سوريج جي پهرين ڪرڻ (1998) ۽ لهرن جي گونج (1999) شامل آهن سنڌس ڪهاڻين جي ڪتابن ۾ آئينو ۽ قفس (1965)، ريڙ جي ڳڻي (1966)، الجهيل تندون ريشم جون (1986)، درد (1991)، وساري نه وسرن (1996) ۽ جذبات جا موري (2023) شامل آهن هن جي ڪجهه ڪهاڻين جا مجموعا گجراتي، هندي ۽ بنگالي ٻولين ۾ به ترجمو ٿي چڪا آهن هن 8 نومبر 2023ع تي هيءُ جهان ڇڏيو

روزاني عبرت

CLASSIFIED ADVERTISMENT

ڪورٽ نوٽيس

عدالت ۾ سول/فيملي جج اينڊ جي ايم II ڏگهڙي
فيملي سوٽ نمبر 84 سال 2026

شريمتي Ambbo ڌيءُ گينو هندو بالغ ذات ڪولهي رهاڪو ديهه 185 ڳوٺ مير حسن ڪلوئي تعلقو ڏگهڙي ..پلينٽف ..بخلاف.. رميش ولد سناٿو هندو بالغ ذات ڪولهي رهاڪو ڳوٺ بوزلر نزد نيو ٽمبلو تعلقو ماتلي ضلعو بدين 03451199364 ... ڊفينڊنٽس

مٿين ڊفينڊنٽس ڏانهن:

جيئن ته مٿين پلينٽف سوٽ فار ٽرمينيشن جوڊيشنل سيپريشن لاءِ درخواست داخل ڪئي آهي تهنڪري توهان کي هن اخباري نوٽيس ذريعي آگاهه ٿو ڪجي ته 14-11-2026 تي وقت 8.30 بجه صبح جو توهان پاڻ يا ڪنهن وڪيل جي معرفت هن ڪورٽ ۾ حاضر رهي پنهنجا جواب داخل ڪندا توهانجي غير حاضر رهڻ جي صورت ۾ ڪيس کي هڪطرفو ٻڌي قانون موجب فيصلو ڪيو ويندو

سول/فيملي جج اينڊ جي ايم II ڏگهڙي

ڪورٽ نوٽيس

عدالت ۾ فرسٽ سينئر سول جج ٽنڊو الهيار
ايف سي سوٽ نمبر 121 سال 2026

مير محمد ولد فيض محمد ذات ملاح رهاڪو ڳوٺ پاڪ سانگهار تعلقو ضلعو ٽنڊو الهيار ..پلينٽف ...بخلاف... (1) چيئرمين نادرا اسلام آباد (2) جنرل مينيجر نادرا اسلام آباد (3) ڊپٽي مينيجر نادرا لطيف آباد حيدرآباد (4) اسسٽنٽ مينيجر نادرا ٽنڊو الهيار (5) جنرل پبلڪ ايٽ لارج ... . ڊفينڊنٽس

مٿين ڊفينڊنٽس ڏانهن:

جيئن ته مٿين پلينٽف سوٽ فار ڊڪلريشن اينڊ مينڊيٽري انجڪشن لاءِ درخواست داخل ڪئي آهي تهنڪري توهان کي هن اخباري نوٽيس ذريعي آگاهه ٿو ڪجي ته 17-11-2026 تي وقت 8.30 بجه صبح جو توهان پاڻ يا ڪنهن وڪيل جي معرفت هن ڪورٽ ۾ حاضر رهي پنهنجا جواب داخل ڪندا توهانجي غير حاضر رهڻ جي صورت ۾ ڪيس کي هڪطرفو ٻڌي قانون موجب فيصلو ڪيو ويندو

فرسٽ سينئر سول جج ٽنڊو الهيار

ڪورٽ نوٽيس

عدالت ۾ جناب فيملي جج شهيد بينظير آباد
(روبرو جناب عابد علي لاکو)
فيملي سوٽ نمبر 524 سال 2026

مسمات رابعه ڌيءِ غلام محمد رهاڪو ڊيراڻي پاڙو ڊاڪٽر ڪالوني نوابشاهه ..پلينٽف ...بخلاف.. غلام مرتضيٰ ولد گلاب ملاح رهاڪو درگاهه شريف بابهه تعلقو ڏوڪري ضلعو لاڙڪاڻو... . ڊفينڊنٽس

مٿين ڊفينڊنٽس ڏانهن:

جيئن ته مٿين پلينٽف توهان جي خلاف مينٽيننس لاءِ درخواست داخل ڪئي آهي تهنڪري توهان کي هن اخباري نوٽيس ذريعي آگاهه ٿو ڪجي ته 20-11-2026 تي وقت 8.30 بجه صبح جو توهان پاڻ يا ڪنهن وڪيل جي معرفت هن ڪورٽ ۾ حاضر رهي پنهنجا جواب داخل ڪندا توهانجي غير حاضر رهڻ جي صورت ۾ ڪيس کي هڪطرفو ٻڌي قانون موجب فيصلو ڪيو ويندو

فيملي جج شهيد بينظير آباد

ڪورٽ نوٽيس

سينئر سول جج V/ رينٽ ڪنٽرولر حيدرآباد
رينٽ درخواست نمبر 159 سال 2026

(1) ريتا گهنشام داس ڌيءِ گهنشام داس هندو بالغ رهاڪو گهر نمبر B-86/8 سنڌ يونيورسٽي ڪوآپريٽو هائوسنگ سوسائٽي فيز I جامشورو ..ايپليڪينٽ ...بخلاف.. غلام مصطفيٰ پنهور ولد ڪروڙو خان حال رهاڪو فليٽ نمبر 401 فرسٽ فلور واقع سٽي مال آٽوبان روڊ لطيف آباد حيدرآباد سيڪنڊ ايڊريس ڳوٺ نور خان مرزاپور تعلقو قاسم آباد حيدرآباد 03003565899... . اپوزنٽس

مٿين اپوزنٽس ڏانهن:

جيئن ته مٿين ايپليڪينٽ توهان جي خلاف درخواست زير قلم (vii) & 15(ii) سنڌ رينٽيڊ پرمسز آرڊيننس تحت درخواست داخل ڪئي آهي تهنڪري توهان کي هن اخباري نوٽيس ذريعي آگاهه ٿو ڪجي ته 18-11-2026 تي وقت 8.30 بجه صبح جو توهان پاڻ يا ڪنهن وڪيل جي معرفت هن ڪورٽ ۾ حاضر رهي پنهنجا جواب داخل ڪندا توهانجي غير حاضر رهڻ جي صورت ۾ ڪيس کي هڪطرفو ٻڌي قانون موجب فيصلو ڪيو ويندو

سينئر سول جج V/ رينٽ ڪنٽرولر حيدرآباد

ڪورٽ نوٽيس

عدالت ۾ سول/فيملي جج اينڊ جي ايم II سڪرنڊ
(روبرو جناب ارشاد علي خاصخيلي)
فيملي سوٽ نمبر 162 سال 2026

مسمات عابده ڌيءِ مير حسن مگسي رهاڪو عظيم سٽي سڪرنڊ ..پلينٽف ...بخلاف.. ضمير حسين ولد مهر علي مگسي رهاڪو ڳوٺ مهر الله سعيد خان مگسي تعلقو سعيد آباد ضلعو شهدادڪوٽ 03344200582/03337506496 ... . ڊفينڊنٽس

مٿين ڊفينڊنٽس ڏانهن:

جيئن ته مٿين پلينٽف توهان جي خلاف مينٽيننس لاءِ درخواست داخل ڪئي آهي تهنڪري توهان کي هن اخباري نوٽيس ذريعي آگاهه ٿو ڪجي ته 13-11-2026 تي وقت 8.30 بجه صبح جو توهان پاڻ يا ڪنهن وڪيل جي معرفت هن ڪورٽ ۾ حاضر رهي پنهنجا جواب داخل ڪندا توهانجي غير حاضر رهڻ جي صورت ۾ ڪيس کي هڪطرفو ٻڌي قانون موجب فيصلو ڪيو ويندو

سول/فيملي جج اينڊ جي ايم II سڪرنڊ

بقايا 1 روزاني عبرت

پاڙي ۾ علي نواز رند پاران پنهنجي ڌي آمنا رند سان مسلسل 6 مهينا جنسي زيادتي ڪرڻ واري عمل بعد سنڌس ڌي ريڊيو ثبوت سان دادو ايس ايس پي وٽ پيش ڪيا جنهن بعد دادو ايس ايس پي صدام حسين خاصخيلي پاران واقعي جو سخت نوٽس وٺڻ بعد دادو بي سيڪشن ،رومين پوليس ۽ ڊي ايس پي دادو کي حڪم جاري ڪندي جوابدار کي گرفتار ڪرڻ جو هدايتون جاري ڪيو جنهن بعد دادو پوليس وڏي...

پاڪستان ايئرپورٽس اٿارٽي

PAA

پاڪستان ايئرپورٽس اٿارٽي

خريداريءَ جو نوٽيس

تصحيح نمبر 2

ڪراچي، لاهور ۽ اسلام آباد جي بين الاقوامي هوائي اڏن لاءِ تشهيري وڊيوز (ڪاروباري موقعن کي اجاگر ڪرڻ جي مقصد سان) تيار ڪرڻ، جنهن ۾ گڏيل تشهيري وڊيو، پاڪستان ايئرپورٽس اٿارٽيءَ جي تعارفي وڊيو، سوشل ميڊيا لاءِ مختصر وڊيوز ۽ اعليٰ ريزوليوشن واريون ڪيپشن سميت تصويرون شامل آهن.

مٿي ڄاڻايل خريداري جي نوٽيس تحت آڇون جمع ڪرائڻ جي دعوت بابت اشتهار، جيڪو 28 سيپٽمبر 2026 ع تي قومي اخبارن ۾ شايع ٿيو هو، جڏهن ته ساڳئي اشتهار جو تصحيح نامو نمبر 1، 16 آڪٽوبر 2026 ع تي EPADS v2.0، پي اي اي ۽ پي پي آر اي جي ويب سائيٽن تي شايع ڪيو ويو هو. تنهن جي حوالي سان اطلاع ڏنو وڃي ٿو ته ڄاڻايل خريداري جي نوٽيس ۾ آڇون جمع ڪرائڻ جي دعوت واري شق نمبر 6 ۾ ترميم ڪري، ان جي جاءِ تي هيٺ ڏنل نئين شق نمبر 6 شامل ڪئي ويندي:

6. اي-آڇون، اي-آچ دستاويزن ۾ ڏنل هدايتن مطابق تيار ڪري، اڱارو 24 نومبر 2026 ع، صبح جو 11:00 وڳي تائين EPADS v2.0 ذريعي جمع ڪرائڻ لازمي آهي. اي-آڇون ساڳئي ڏينهن، اڱارو 24 نومبر 2026 ع، صبح جو 11:30 وڳي کوليون وينديون. هٿرادو طور تي آڇون جمع ڪرائڻ جي اجازت نه هوندي. اهي وينڊرز، جن اڃا تائين EPADS جي نئين ورزن EPADS v2.0 تي رجسٽريشن نه ڪرائي آهي، سي هن ويب سائيٽ https://vendors.epads.gov.pk تي پنهنجي رجسٽريشن مڪمل ڪري سگهن ٿا. رجسٽريشن جي طريقيڪار بابت رهنمائي لاءِ وڊيو هن لنڪ https://www.youtube.com/watch?v=MNW6T38v7tc تي موجود آهي.

خريداريءَ جي نوٽيس واري دستاويز جي تصحيح نامي نمبر 2 بابت وڌيڪ تفصيلن لاءِ EPADS v2.0 جو جائزو وٺو. هي تصحيح 31 سيپٽمبر 2026 ع جي تاريخ سان درج ٿيل آهي.

ايڊيشنل ڊائريڪٽر، پبلڪ رليشنز پاڪستان ايئرپورٽس اٿارٽي (PAA)

هيڊ ڪوارٽرز، پاڪستان ايئرپورٽس اٿارٽي، ٽرمينل 1 بلڊنگ، جناح انٽرنيشنل ايئرپورٽ (JIAP)، ڪراچي، پاڪستان. فون: 1705-907-21-92+

اِي ميل: ahmer.azeem@paa.gov.pk، adld.pr@paa.gov.pk

www.paa.gov.pk

PID K-1534/26

پاڪستان ميرين اڪيڊمي

هاڪس بي روڊ، ماڙي پور، ڪراچي-75780

داخلا لاءِ اطلاع

GP-III (Seaman) Course (43rd Batch)

پاڪستان ميرين اڪيڊمي GP-III (Seaman) ڪورس جي باري ۾ معلومات ۽ داخلا جو طريقيڪار هيٺ ڄاڻايل آهي:

ڪورس جا فائدا:

ڪورس مڪمل ڪرڻ ڪانپوءِ اوهان (تجارتي بحري جهاز راني) ۾ شموليت اختيار ڪري سگهو ٿا. جتي اوهان کي پرڪشش پگهار ملندي ۽ دنيا جا نظاره ڪرڻ جو موقعو ملندو.

داخلا جي اهليت:

پاڪستاني مرد جن جي تعليمي قابليت گهٽ ۾ گهٽ سيڪنڊ ڊويزن ميٽرڪ يا مساوي هجي، جسماني طور تي تندرست هجي عمر 31 ڊسمبر 2026 تي 18 سال کان وڌيڪ ۽ 25 سال کان گهٽ هجي

داخلا جو طريقيڪار:

داخلا فارم ايڊميشن آفيس پاڪستان ميرين اڪيڊمي ڪراچي کان حاصل ڪري سگهجن ٿا يا اڪيڊمي جي ويب سائيٽ جيڪا هيٺ ڏنل آهي تان ڊائون لوڊ ڪري سگهجي ٿو. مڪمل داخلا فارم سان گڏ ميٽرڪ جي سند ۽ شناختي ڪارڊ جي تصديق ٿيل ڪاپين ۽ مبلغ -/1000 رپين جو بينڪ ڊرافٽ يا پي آرڊر (ناقابل واپسي) نالي پاڪستان ميرين اڪيڊمي ڪراچي شامل ڪرڻ لازمي آهي. داخلا فارم جمع ڪرائڻ جي آخري تاريخ 30-11-2026 آهي.

فيس: اميدوارن کي مبلغ -/36000 هزار رپيا فيس (ٽيوشن و اسٽيشنري) بصورت بينڪ ڊرافٽ يا پي آرڊر ايڊميشن جي وقت ادا ڪرڻا پوندا.

نوٽ: مقرره ميڊيڪل سينٽرز کان ميڊيڪل ڪرائڻ ۽ اڪيڊمي جوائن ڪرڻ ڪانپوءِ اسان جي اداري MMD کان صرف اڪين جو ٻيهر ميڊيڪل ٽيندو جيڪو اڪيڊمي ڪرائيندي ۽ اهو حتمي فيصلو هوندو.

نوٽ: ڪلر بلائينڊ (رنگن ۾ تميز کان محروم) شخص داخلا جا اهل نه هوندا.

آفيسر انچارج (ايڊميشن)

فون نمبر: 5-99241201-021 ايڪسٽينشن: 114 فيڪس: 021-99241206 ويب سائيٽ: www.pakistanmarineacademy.edu.pk

اي ميل: admissions@pakistanmarineacademy.edu.pk

PID K-1516/26

دادو ۾ جوابدار جي سڳي ڌيءَ سان مبينا زنا، ايس ايس پي جو نوٽيس، ڪيس داخل

پوليس قلندر آباد واري علائقي ۾ ڇاپو هڻي جوابدار جي گهر واري سميت 3 ڄڻن کي گرفتار ڪيو

زيادتي جون شڪايتون ڏنيون پر ڪجهه نه ٿيو، جنهن بعد زنا جي وڊيو رڪارڊ ڪري پوليس کي ڏني: متاثر ناري

علي نواز رند ٻهريان پنهنجي پاڻيٺي سان زنا ڪيو هيو پر ٻڇي ريو هاڻ ان پنهنجي ڌي سان زنا ڪئي آهي:ڊي ايس پي

مک جوابدار جي گرفتاري لاءِ ڇاپا هڻي رهيا آهيون جلد وحشي جوابدار کي گرفتار ڪري عدالت ۾ پيش ڪيو ويندو

دادو(ڊ ر) دادو ۾ انسانيت لڄائيندڙ وحشي پن جو انتها سڳي پي پنهنجي ڌي سان مسلسل 6 مهينا مبينه زنا ڪندو رهيو نياڻي وڊيو ثبوت سان دادو ايس ايس پي وٽ پهچي وئي ، دادو شهر جي قلندر آباد

بقايا نمبر 1 ڏسو صفحو 5

دادو: نوجوان ناري پاران پنهنجي والد تي لڄالت جا الزام هڻندي، مک جوابدار جو فائل فوٽو ۽ گرفتار ٿيل پاتي ڪاٿي تي واڙيل آهن

نينگري عدالت ۾ پيش، سيف هائوس منتقل

دادو: دادو پوليس پاران پيءُ هٿان زنا جو

بقايا نمبر 2 ڏسو صفحو 5

علي نواز رند جو عمل انسانيت کان ڪريل آهي، شفاف جاچ ڪرائي وڃي: پير مجيب

دادو: پاڪستان پيپلز پارٽي ضلعي دادو

بقايا نمبر 3 ڏسو صفحو 5

ايچ يو جي جي سڏ تي حيدرآباد ۾ قلم ڏٽين جو باريجا صحافين سان مبينا زيادتين خلاف احتجاج

ايس ايس پي ڄامشورو جڙتو جي آئي ٽي جوڙي پاڻ کي واقعي کان آجو ڪرڻ جي ناڪام ڪوشش ڪري رهيو آهي:اڳواڻ

صحافي باريجا پاڻن تي لڳايل الزامن ۽ پوليس گردي جي جاچ لاءِ سنڌ هاءِ ڪورٽ جي جج جي سربراهي ۾ عدالتي ڪميشن قائم ڪيو وڃي

اينڊڙ حڪمت عملي جوڙڻ لاءِ حيدرآباد پريس ڪلب ۾ اجلاس پڻ طلب،يونين جي مرڪزي قيادت ۽ صحافي شرڪت ڪندا

حيدرآباد(اسٽاف رپورٽر) ايچ يو جي جي سڏ تي صحافي باريجا پاڻن تي ڦيندڙ ظلم پي پي ايم اين اي ملڪ اسد سڪندر جي ڏاڍ ۽ ڄامشورو پوليس گردي خلاف حيدرآباد ۾ ڏٽين ڏينهن به صحافين جو احتجاجي مظاهرو ڏرڻو سنڌ حڪومت کان بنا دير سمورن واقعن جي جاچ لاءِ عدالتي ڪميشن قائم ڪرڻ جي گهر تفصيل موجب حيدرآباد يونين آف جرنلسٽس جي

بقايا نمبر 6 ڏسو صفحو 5

ٽنڊو محمد خان: ايچ يو جي جي سڏ تي احتجاجي مظاهرو ڪيو پيو وڃي

ساماري ۾ هندو برادري پاران ڏياريءَ جو تهوار جوش ۽ جذبي سان ملهايو ويو

قديمي مڙهي ڏاڏا شوگر سوامي رنگ برنگين بلبن ۽ ڏيئن سان سينگاريو ويو

پوڄا بعد مٺايون ورهايون ويون، ٻارڙن ۽ شاگردن ڏيئا ٻاري رنگولي ناهي خوشيءَ جو اظهار ڪيو

سامارو (ن ع) سامارو ۾ هندو برادري روشنين جي تهوار جي شاندار پروگرام آتش بازيءَ جو شاندار مظاهرو مٺايون ورهايون ويون مالهي پنچائت جي سڏ تي شهر جي قديمي ۽ تاريخي مڙهي ڏاڏا شوگر سوامي ۾ ڏياري جي حوالي سان هڪ شاندار ۽ پروقار تقريب ڪوٺائي وئي تقريب جي سلسلي ۾ قديمي مڙهي کي نهايت ئي خوبصورت نموني سان رنگ برنگين برقي بجليئن قمقمن ۽ ڏيئن سان سينگاريو ويو هو . پوڄا کان پوءِ مٺايون ورهايون ويون ۽

بقايا نمبر 7 ڏسو صفحو 5

قاسم آباد ۾ نياڻي سان مبينا زيادتي جو ڪيس، جوابدار گرفتار نه ٿيڻ احتجاج

ڪيس داخل ٿيڻ باوجود 9 ڏينهن گذرڻ تي به نامزد جوابدار گرفتار نه ٿي سگهيا آهن: اڳواڻ

جوابدار گرفتار نه ٿيا ته اربع ڏينهن ايس ايس پي حيدرآباد آفيس آڏو ڌرڻو هنيو ويندو

حيدرآباد(اسٽاف رپورٽر)سولنگي ويلفيئر آرگنائيزيشن پاڪستان جي اڳواڻن ايڊوڪيٽ ديدار علي سولنگي ڪامران نديم ۽ ٻين ڪالهه حيدرآباد پريس ڪلب ۾ پريس ڪانفرنس ڪندي گهر ڪئي آهي ته 9 ڏينهن اڳ قاسم آباد ۾ 14 ورهين جي نياڻي سان ٿيل مبينه زيادتي ۾ ملوث جوابدار گرفتار ڪري متاثر نياڻي جي وارثن سان انصاف ڪيو وڃي بي صورت ۾ پوليس جي سست روئي خلاف سخت احتجاج ڪيو ويندو هنن چيو ته 29

بقايا نمبر 15 ڏسو صفحو 5

دڙي ۾ شهيد دودو سومرو جي ياد ۾ شاندار تقريب، پيٽا پيش

سنڌ ۽ بلوچستان مان سومرا برادري جي سرين ماڻهن اديبن ۽ سماجي اڳواڻن جي شرڪت

شهيد دودو سومرو سنڌ جي غيرت، بهادري ۽ ڌرتيءَ سان وفاداريءَ جو روشن مثال آهي: اڳواڻ

ذاتي ۽ قبائلي ويڇا وساري اتحاد ۽ پاڻپيءَ سان گڏ ٿيڻ جي اپيل، فنڪارن جا قومي گيت پيش

دڙو (رپورٽ: اعجاز اختر ميمڻ) دڙي ۾ سنڌ جي سورهيه سپوت شهيد اعظم دودو سومرو جي ياد ۾ شاندار تقريب، اديبن شاعرن فنڪارن ۽ سومرا برادري پاران پرپور پيٽا پيش، تفصيل موجب سنڌ جي تاريخ ڌرتيءَ جي غيرت ۽ قومي وقار جي علامت پنهنجي ننگن ۽ دنگن جي حفاظت خاطر سر جو نذرانو پيش ڪندڙ امر ڪردار سپهه سالار شهيد اعظم دودو سومرو جي ياد ۾ دڙي شهر جي عمار شادي هال ۾ شاندار تقريب ڪوٺائي وئي جنهن ۾ اديبن

بقايا نمبر 14 ڏسو صفحو 5

حيدرآباد: هڪ عورت ريڙهي تي ديوالي جي موقعي تي ڏيئا وڪرو ڪري رهي آهي

ڪراچي ۾ 300 ايڪڙ سرڪاري زمين تان قبضا ختم ڪرائي خالي ڪرائي وئي

ڪيماڙيءَ ضلعي انتظاميا جي ديهه گونڊپاس ماڙيپور ۾ قبضا مافيا خلاف ڪارروائي ڪئي

سرڪاري زمينن تي قبضا ۽ قانون جي ڀڃڪڙي ڪندڙن خلاف قدم کنيا ويندا: عملدار

ڪراچي (بيورو رپورٽ) ضلعي ڪيماڙي انتظاميا پاران قبضا مافيا خلاف ڪارروائي ڪندي لڳ ڀڳ 300 ايڪڙ سرڪاري زمين غيرقانوني قبضي کان خالي ڪرائي وئي ڪارروائي ڊپٽي ڪمشنر ڪيماڙي ستار هاڪڙو ۽ ڊائريڪٽر جنرل لياري ڊولپمينٽ اٿارٽي جي هدايتن تي سب ڊويزن ماڙيپور جي علائقي ديهه گونڊپاس اين اي ڪلاس 162 ۾ ڪئي وئي آپريشن جي اڳواڻي اسسٽنٽ ڪمشنر ماڙيپور آصف سومرو ڪئي جڏهن ته ڪارروائي ۾ لياري

بقايا نمبر 4 ڏسو صفحو 5

ڪراچي غيرقانوني ڪال سينٽر ڪيس، 9 جوابدارن جي جسماني رمانڊ ۾ وڌيڪ 3 ڏينهن جي واڌ

ڪراچي (بيورو رپورٽ) غيرقانوني ڪال سينٽر ڪيس ۾ گرفتار 9 جوابدارن جي جسماني رمانڊ ۾ وڌيڪ 3 ڏينهن جي واڌ ڪئي وئي آهي جوڊيشل مئجسٽريٽ اوير جوابدارن کي 10 نومبر تي ٻيهر عدالت ۾ پيش ڪرڻ جو حڪم ڏئي ڇڏيو ڪيس جي ٻڌڻي دوران نيشنل سائبر ڪرائم انويسٽيگيشن ايجنسي (اين سي سي آءِ اي) گرفتار جوابدارن کي جسماني رمانڊ

بقايا نمبر 5 ڏسو صفحو 5

ڪراچي جي اسڪول ۾ ڏياريءَ جي رنگا رنگي تقريب، آتشبازي، شاگردن لاءِ تحفن جو اعلان

اين جي وي هائير سيڪنڊري اسڪول ۾ ٿيل تقريب ۾ ڊاڪٽر شام سندر آڏواڻي خاص شرڪت ڪئي

شاگردن کي ڏياريءَ جي تحفي طور چيڪ ڏنا ويندا ته جيئن سندن حوصلا افزائي ٿي سگهي: ايم پي اي

ڪراچي (بيورو رپورٽ) اين جي وي هائير سيڪنڊري اسڪول ۾ هندو برادري جي مذهبي تهوار ڏياري جي موقعي تي رنگا رنگ تقريب منعقد ڪئي وئي، جنهن ۾ شاندار آتشبازي جو مظاهرو پڻ ڪيو ويو تقريب ۾ پاڪستان پيپلز پارٽي جي سنڌ اسيمبلي ميمبر ۽ وڏي وزير سنڌ جي خاص معاون براءِ اقليتي معاملا ڊاڪٽر شام سندر آڏواڻي جيئارام ڪوسٽاڻي اسڪول جي پرنسپال ششما ديوي، استادن شاگردياڻين سول سوسائٽي جي نمائندن ۽ ٻين معزز

بقايا نمبر 8 ڏسو صفحو 5

ملاڪاتيار: هٿياربندن هٿان زخمي ٿيل فياض دل

ڪراچي ۾ رينجرز جي ڪارروائي، کيرو گروهه جي سرغنه سميت 6 جوابدار گرفتار

خيرآباد ۽ الطاف نگر مان ڦرلٽ جي 15 کان وڌيڪ وارداتن ۾ ملوث جوابدار سڃاڻپ ڪيا ويا

جوابدارن جي قبضي مان 4 بنا لائسنس پستول، گوليون، 3 موبائل فون ۽ روڪ رقم هٿ آئي

ڪراچي (بيورو رپورٽ) پاڪستان رينجرز (سنڌ) جي اورنگي ٽائون ۾ ڪارروائي، ڦر ۽ اسٽريٽ ڪرائم جي 15 کان وڌيڪ وارداتن ۾ ملوث کيرو گروهه جي سرغنه سميت 6 جوابدار گرفتار هٿيار، گوليون، موبائل فون ۽ روڪ رقم هٿ ڪئي وئي پاڪستان رينجرز (سنڌ) جي ترجمان موجب ڳجهي اطلاع جي بنياد تي رينجرز اهلڪارن خيرآباد، الطاف نگر اورنگي ٽائون ۾ ڪارروائي ڪري کيرو گروهه سان تعلق رکندڙ 6 جوابدارن کي گرفتار ڪيو گرفتار

بقايا نمبر 9 ڏسو صفحو 5

هالا ۾ عورتون جو ريلوي ڪالوني جي پلاٽ تي مبينا قبضي خلاف احتجاج، انصاف جو مطالبو

هالا (ٽ ر) ريلوي ڪالوني ۾ هڪ هزار اسڪوائر فوٽ پلاٽ تي مبينا قبضي ۽ عدالتي حڪم جي ڀڃڪڙي ڪندي ٻيهر تعميراتي ڪم شروع ڪرڻ خلاف مسمات موصل زال مرحوم ڪانڊيرو ۽ مسمات خديجا زال مرحوم ماڻڪ ماڇي پاران پريس ڪلب هالا تي احتجاج ڪيو ويو احتجاج ڪندڙ عورتن صحافين آڏو داتهيندي چيو ته هنن پنهنجي رضا خوشيءَ سان پلاٽ مرزو ملاڻو کي وڪرو ڪيو هو پر ان باوجود مرحوم امام علي ماڇي جي پٽن امجد ماڇي، گولو ماڇي ۽ اڪرم ماڇي

بقايا نمبر 12 ڏسو صفحو 5

ٽنڊو آدم: ريلوي پوليس اهلڪارن پاران گهر تي هلان ڪرڻ ۽ قبضي خلاف احتجاج ڪيو پيو وڃي

سنڌ جي مختلف شهرن ۾ باريجا صحافي پاڻن سان مبينا زيادتين خلاف احتجاجي مظاهرا

ملي، مسوپرڳڙي، ٽنڊو محمد خان، خيرپور ناٿن شاهه، اوڏيرولال، سجاول ۽ دادو ۾ صحافين ۽ شهرين مظاهرا ڪري ڌرڻا هنيا

صحافي عظيم باريجو ۽ سندس پاڻن جا گهر ڊاهڻ عورتن جي تذليل ۽ ڪوڙا ڪيس داخل ڪرڻ جي شفاف جاچ ڪرائي وڃي: مظاهرين

ايس ايس پي ڄامشورو کي هٽائي باريجا پاڻن خلاف داخل ڪيس ختم ڪري کين انصاف ۽ تحفظ فراهم ڪيو وڃي

حيدرآباد (نمائندن وٽان) ڄامشورو جي باريجا پائر صحافين تي تشدد ڪري سندس گهر ڊاهي ڪوڙا ڪيس داخل ڪرڻ خلاف سموري سنڌ جيان ملي ۾ به ٽرپارڪر جا صحافي سراپا احتجاج بڻيل آهن ٽرپريس ڪلب ملي جي صحافين جي اڳواڻي ۾ احتجاجي مظاهرو ڪيو ويو

بقايا نمبر 10 ڏسو صفحو 5

راڌڻيديرو: نامعلوم هٿيارينبدن جي فائرنگ ۾ مارجي ويل شخص جو لاش پيل آهي

نوان صوبا ٺاهڻ سنڌو جي پاڻي ۽ ساموئنڊي ٻيٽن تي قبضي خلاف ٻنگريو ۾ جسقم جو احتجاج

جسقم جي مرڪزي سڏ تي بدين جي اڳواڻن جو پريس ڪلب آڏو مظاهرو سخت نعريبازي

سنڌو درياهه تي نوان ڪئنال ڪيڻ ۽ ساموئنڊي ٻيٽن تي قبضي جا منصوبا قبول ناهن: اڳواڻ

ٻنگريو(ن ع) جسقم جي مرڪزي سڏ تي ضلع بدين جي جسقم اڳواڻن جو ٻنگريو پريس ڪلب اڳيان سنڌ ۾ نوان صوبا ٺاهڻ ۽ سنڌو جي پاڻي تي ڌاڙي ساموئنڊي ٻيٽن تي قبضي خلاف احتجاجي مظاهرو جسقم جي ضلع بدين جي چيف آرگنائيزر اياز علي جوڻيجو زين شاهه حنيف ڪوسو لڪاڏٽو جوڻيجو جي اڳواڻي ۾ منصوبن خلاف سخت نعري بازي ڪئي وئي هنن ميڊيا سان ڳالهائيندي چيو ته سنڌ ۾ نوان صوبا ٺاهڻ سنڌو جي پاڻي تي نوان ڪينال

بقايا نمبر 11 ڏسو صفحو 5

سنڌ ۾ ڪو به نئون صوبو نه ٺهندو، اسيمبلي پنهنجو موقف ڏئي چڪي آهي: طارق شاهه جاموٽ

حيدرآباد جي 160 يوسيز ۾ ترقياتي ڪم جاري آهن، او جي ڊي سي ايل سان به رابطو آهي: ايم اين اي

ٽن سالن کان ڊيوٽي ڪندڙ گريڊ هڪ کان چار جي ملازمن کي پگهارون ملڻ گهرجن، صوبائي وزيرن سان ڳالهايو آهي

ايم اين اي طارق شاهه جاموٽ جو ٽنڊوڄام جي عمار ٽائون ۾ ڊرينيج سسٽم ۽ سي سي بلاڪ اسڪيمن جو افتتاح وقت خطاب

ٽنڊوڄام (ٽ ر) پاڪستان پيپلز پارٽي جي ايم اين اي ۽ ضلعي صدر سيد طارق شاهه جاموٽ ٽنڊوڄام جي علائقي عمار ٽائون ۾ ڊرينيج سسٽم ۽ سي سي بلاڪ اسڪيمن جو افتتاح ڪري ڇڏيو ان موقعي تي ميڊيا سان ڳالهائيندي سيد طارق شاهه جاموٽ چيو ته سنڌ جي ورهاست بابت سنڌ اسيمبلي پنهنجو واضح موقف ڏئي چڪي آهي، سنڌ ۾ ڪو به نئون صوبو نه ٺهندو ڪراچي ۾ بن سياسي پارٽين پاران هڪ ٻئي ڏينهن ريليون ڪيڻ بابت سوال جي جواب

بقايا نمبر 13 ڏسو صفحو 5

سنڌ جي ورهاڱي ۽ ٻيٽن تي قبضي خلاف خيرپور ناٿن شاهه ۾ جسقم جو احتجاج

خيرپور ناٿن شاهه (ن ع) جئي سنڌ قومي محاذ بشير خان قريشي مرڪز پاران ڏنل سڏ تي خيرپور ناٿن شاهه پريس ڪلب اڳيان چيف آرگنائيزر قلندر بخش پنهور ڊپٽي آرگنائيزر ذوالفقار ڪوهارو سرفراز پنهور ۽ ٻين ڪارڪنن هٿن ۾ بئنر ۽ پلي ڪارڊ کڻي احتجاجي مظاهرو هنن چيو ته سنڌ جو ورهاڱو ڪنهن به صورت ۾

بقايا نمبر 17 ڏسو صفحو 5

قاضي احمد: ڪلهوڙا برادري جا ماڻهو مطالبن جي مڃتا لاءِ احتجاج ڪندي

دادو لڳ پراڻي تڪرار تان لغاري ۽ مستوئي برادرين ۾ جهيڙو فائرنگ، چڱو مڙس قتل

قصبو ٽاٽي جي حد ۾ فائرنگ سبب مستوئي برادري جو چڱو مڙس اڪبر مستوئي مارجي ويو

اطلاع تي قصبو ٽاٽي جي پوليس واقعي واري هنڌ پهچي لاش ڪٺائي اسپتال منتقل ڪري ڇڏيو

قتل واقعي ۾ ملوث جوابدارن کي فوري طور تي گرفتار ڪري انصاف فراهم ڪيو وڃي: وارث

دادو(ڊ-ر) ڪاچي جي قصبو ٽاٽي جي حد ۾ ٽٽن گاج روڊ وٽ لغاري ۽ مستوئي برادرين وچ ۾ هلندڙ پراڻي تڪرار تان فائرنگ جي واقعي ۾ مستوئي برادري جو چڱو مڙس اڪبر مستوئي قتل ٿي ويو جنهن بعد علائقي ۾ خوف ۽ ڏهڪاءُ پکڙجي ويو جڏهن ته صورتحال ڇڪتاڻ واري ٿي وئي آهي ۽ وڌيڪ خونريزي جو خدشو ظاهر ڪيو پيو وڃي، اطلاعن موجب ٻنهي برادرين وچ ۾ ڪافي عرصي کان پراڻو تڪرار هلندڙ هو جنهن تان ٽٽن گاج روڊ وٽ پيش آيل

بقايا نمبر 20 ڏسو صفحو 5

ٽالهي: پيل برادري پوليس جي مبينا زيادتين خلاف احتجاجي مظاهرو ڪندي

سنڌ کي ٽوڙي نوان صوبا ٺاهڻ ۽ ڌارين جي آبادڪاري خلاف دڙي ۾ جسقم جو احتجاج

دڙو (ن ع) دڙو ۾ جسقم (صنعان) پاران سنڌ کي امڪاني طور ٽوڙي نوان صوبا ٺاهڻ خلاف احتجاجي مظاهرو نعريبازي، دڙي ۾ جسقم پاران سنڌ کي امڪاني طور ٽوڙي نوان صوبا ٺاهڻ ڌارين جي آبادڪاري ۽ معدني وسيلن تي قبضي خلاف احتجاج

بقايا نمبر 19 ڏسو صفحو 5

ميهڙ ۾ ڏيپر ۽ قمبراڻي برادرين جو پراڻو تڪرار جو نبيرو

تمندار هائوس تي صدا حسين چانڊيو جي سرپٽنچيءَ ۾ تڪرار جو نبيرو ڪيو ويو

ڌرين پاران فيصلو قبول، آئنده امن ۽ ڀائيچاري سان رهڻ جو وچن

ميهڙ (ن ع) تمندار رئيس صدا حسين چانڊيو جي سرپٽنچيءَ ۾ تمندار هائوس ميهڙ تي ڏيپر ۽ قمبراڻي برادرين وچ ۾ هلندڙ تڪرار جو نبيرو ڪيو ويو جنهن ۾ ٻنهي ڌرين فيصلي کي قبول ڪندي تڪرار ختم ڪرڻ ۽ آئنده امن ۽ ڀائيچاري سان رهڻ تي اتفاق ڪيو ويو نبيري ۾ سردار ڪمال خان ڏيپر نياز علي بروڙ سينيئر صحافي چيئرمين محمد علي شيخ سينيئر صحافي نعمت مهيسر رياض چانڊيو سردار منظور قمبراڻي سائين علي شير گورڙ مير صدام

بقايا نمبر 16 ڏسو صفحو 5

ٽالهي ۾ پوليس جي مبينا زيادتين خلاف پيل برادري جو احتجاجي مظاهرو

دڪان تي ڇاپي دوران منشيات نه ملڻ باوجود شراب جون ٿيليون رکي نوجوان ڪٺي ويا:مظاهرين

پوليس ڪوڙا ڪيس داخل ڪرڻ جون ڌمڪيون ڏئي رهي آهي، نوٽيس ورتو وڃي

ٽالهي (ن ع) ٽالهي ۾ پوليس جي مبينا زيادتين خلاف پيل برادري جي ماڻهن پاران احتجاجي مظاهرو ڪري سخت نعريبازي ڪئي وئي ڳوٺ چنون پيل لڳ وائڪل جو گهيڙو جي رهواسين پڪيل چنون پيل جي اڳواڻي ۾ پيل برادري جي ماڻهن راجاجسونت، پٽ چنون پيل دليپ، پٽ چنون پيل قيمت پيل انب پيل چنو ڪولهي شگن ڪولهي، ڏيوجي ڪولهي بچل ٺڪڪڙي ۽ ٻين پاران پريس ڪلب اڳيان احتجاجي مظاهرو ڪري الزام هڻندي چيو ته

بقايا نمبر 18 ڏسو صفحو 5

پريا روڊ ۾ پرياسي بدامني خلاف مختلف تنظيمن پاران شٽربند هڙتال، احتجاجي ڌرڻو

مظاهرين خالد محمود آرائين،احمد آرائين، حمزه آرائين ، بشير احمد بروهي ۽ ٻين جي اڳواڻي ۾ احتجاج ڪيو

پرياروڊ جي ڪاروبار کي هٿ وٺي تباهه ڪيو پيو وڃي سڄو شهر بدامني جي لپيٽ ۾ آهي: مظاهرين

ڦورن خلاف ڪاروائي ڌوڙي ڦر ٿيل ڪيش رقم موبائيلون جي واپسي تائين تحريڪ جاري رهندي

پرياسڪي (ن ع) پرياروڊ بدامني خلاف شٽر بند هڙتال ڏاڪرن کي باهيون سخت احتجاج پنج ڪلاڪ بعد ڌرڻو ختم . پرياروڊ مين فاروق اعظم چوڪ تي بدامني خلاف مختلف تنظيمن جادوڪاندار شهري روڊن تي نڪري آيا . پرياروڊ شهر ۾ مڪمل شٽر بند هڙتال ڪري مين فاروق اعظم چوڪ تي پنج ڪلاڪ تائين ڌرڻو هڻي ڏاڪرن کي باهيون ڏنيون ويون . ڌرڻي سبب اينڊڙ ويندڙ ٽريفڪ ڪيترن ڪلاڪن تائين معطل ٿي وئي. پرياروڊ ڌرڻي جي اڳواڻي

بقايا نمبر 21 ڏسو صفحو 5

دادو: فائرنگ سبب مارجي ويل اڪبر جو لاش اسپتال منتقل ڪيو پيو وڃي

ڪمال ديرو لڳ بزرگ حضرت مير محمد لوڙهائي جو ساليانو عرس مبارڪ شروع

ڪمال ديرو (ن ع)سنڌ جي مشهور صوفي بزرگ حضرت مير محمد لوڙهائي جو ٻن ڏينهن وارو 30هون ساليانو عرس مبارڪ جون تقريبون ڪمال ديرو پرسان درگاهه لوڙهو شريف ۾ شروع ٿي ويون عرس جي تقريبن جو افتتاح درگاهه لوڙهو شريف جي گادي نشين فقير شهاب الدين لوڙهائي مريدن عقيدتمندن سان گڏجي سائين مير محمد لوڙهائي جي مزار تي چادر چاڙهي ڪيو عرس جون تقريبون ٻه ڏينهن جاري رهنديون درگاهه تي عرس جي موقعي تي ملڪ جي مختلف هنڌن تان درگاهه جا مريد پهتل آهن درگاهه جي خارجي داخلي رستن کان سيڪيورٽي جا انتظام پڻ سخت ڪيا ويا آهن

سنڌ ۾ ڪمند تيار ٿي چڪو آهي پر پيڙهائي شروع ناهي ٿي سگهي آهي:آبادگار بورڊ

ڪمند جي پيڙهائي 15 کان 20 نومبر اندر شروع ڪرائي وڃي، ڪٽڪ جو امدادي اگهه به مقرر ڪيو وڃي

هي واحد فصل آهي جنهن کي نه رڳو شگر فيڪٽريز ڪنٽرول ايڪٽ 1950ع هيٺ تحفظ مليل آهي پر ارڙهين ترميم کان اڳ پڻ اهو معاملو صوبن حوالي هو

ڪمند جي پيڙهائي وقت سر نه ٿيڻ سبب نه رڳو آبادگار پر ان معيشت سان لاڳاپيل ٽرانسپورٽرن ۽ ڀورهين سميت مختلف ماڻهو پڻ متاثر ٿي رهيا آهن

حيدرآباد (رپورٽ اعجاز لغاري)سنڌ آبادگار بورڊ ڪمند جو مناسب اگهه مقرر نه ٿيڻ ۽ وقت تي شگرملون نه هلڻ جي صورت ۾ ڪمند نه پوڪڻ جو چتاءُ ڏئي ڇڏيو آهي ان سلسلي ۾ سنڌ آبادگار بورڊ جي صدر سيد نواز شاهه ، ڊاڪٽر ذوالفقار يوسفاڻي جنرل سيڪريٽري، سيد نديم شاهه اسلم مري، عمران بوزدار طهه ميمڻ ۽ ٻين ڪالهه حيدرآباد پريس ڪلب ۾ پريس ڪانفرنس ڪندي چيو آهي ته هن وقت سنڌ جو هڪ اهم فصل ڪمند مڪمل طور تي تيار ٿي چڪو

بقايا نمبر 28 ڏسو صفحو 5

مانجهند: شاهه اويس ڪئنال جا آبادگار احتجاجي مظاهرو ڪندي

مورو ۾ نوجوان هٿيار صاف ڪندي گولي لڳڻ سبب فوت

درس واسي 20 ورهين جي سهيل ابڙو اتفاقي گولي لڳڻ سبب فوت ٿي ويو

اطلاع تي پوليس پهچي نوجوان جو لاش اسپتال مان پوسٽ مارٽم بعد وارثن حوالي ڪيو

مورو (ن ع) مورو پرسان درس ۾ مبينا گولي لڳڻ سبب نوجوان فوت مورو پرسان درس پوليس ٿاڻي جي حد ۾ درس شهر ۾ نوجوان20 سالا سهيل ابڙو ولد پناهه ابڙو گهر ۾ هٿيار صاف ڪندي اتفاقي گولي لڳڻ سبب فوت ٿي ويو آهي والد پناهه ابڙو چيو آهي ته اسان جي ڪنهن سان به دشمني

بقايا نمبر 22 ڏسو صفحو 5

گهوٽڪي ايم فائيو موٽروي تي مزدا ڪاٽي، سوات واسي 2 ڄڻا زخمي، اسپتال داخل

گهوٽڪي(ن ع) گهوٽڪي پرسان سرحد وٽ ايم فائيو موٽروي تي لوڪيشن نمبر 455 وٽ مزدا جو ٽائر برسٽ ٿيڻ سبب گاڏي ڪاٽي ٿي پئي جنهن جي نتيجي ۾ ٻه ڄڻا زخمي ٿي پيا. حادثي ۾ مزدا جا ڊرائيور شير عالم ۽ عديل احمد زخمي ٿي پيا، جن کي فوري طور تعلقي اسپتال منتقل ڪيو ويو مزدا سکر کان سوات ڪيلا کڻي وڃي رهي هئي ته اوچتو ٽائر برسٽ ٿيڻ سبب حادثو پيش آيو پوليس موجب زخمين جو تعلق سوات سان آهي

بقايا نمبر 27 ڏسو صفحو 5

ملي: باريجا پاڻن کي انصاف ڏيارڻ لاءِ ملي جا صحافي احتجاج ڪندي

گولاڙچي ۾ 12 ايڪڙ زمين جي تڪرار تان جاڪرا برادري جو احتجاج

زمين تي دڪان ۽ ڪئبن خالي ڪرائڻ ڌوڙي ديوار اڏڻ خلاف انتظاميا خلاف نعريبازي

12 ايڪڙ زمين جا قانوني ڪاغذ موجود آهن، عدالتن ۾ ڪيس هلندڙ آهن: مظاهرين

عدالتي فيصلي تائين بي دخل ڪرڻ ۽ تعمير کان پاسو ڪيو وڃي

گولاڙچي (ٽ ر) گولاڙچي ۾ حددخلين خلاف آپريشن دوران جاڪرا برادري جي 12 ايڪڙ زمين تي قائم مختلف دڪانن ۽ ڪئبنن کي خالي ڪرائڻ جي ڪوشش ۽ ساڳئي زمين تي ريتي لاهي ديوار اڏڻ واري عمل خلاف جاڪرا برادري جي نوجوانن الطاف جاڪرو جاويد جاڪرو سرور جاڪرو ۽ گل جاڪرو جي اڳواڻي ۾ واٽر سپلائي وٽ احتجاجي ڪئمپ قائم ڪري انتظاميا خلاف سخت احتجاج ڪيو احتجاج ڪندڙ نوجوانن جو چوڻ هو ته ڇاڻايل 12 ايڪڙ

بقايا نمبر 30 ڏسو صفحو 5

قاضي احمد ۾ ڳوٺاڻن جو گندو پاڻي نيڪال نه ٿيڻ خلاف احتجاجي مظاهرو

ڳوٺ سرڪاري ڪوهه واسي ڪلهوڙا برادري جي ماڻهن ممتاز جي اڳواڻي ۾ احتجاج ڪيو

چيئرمين ۽ سندس پاءَ نيڪال واري ڪڍ تي قبضو ڪيو آهي، انصاف ڪيو وڃي

قاضي احمد (ن ع) قاضي احمد ويجهو ڳوٺ سرڪاري ڪوهه واسي ڪلهوڙا برادري جي ماڻهن سرڪاري گندي پاڻي جي ڪڍي تي مبيناطور قبضي ڪرڻ ۽ گهٽين آڏو بيٺل گندو پاڻي نيڪال نه ٿيڻ خلاف احتجاجي مظاهرو ڪري علامتي بک ڪٿي.ان موقعي تي ممتاز ڪلهوڙو حاجن ڪلهوڙو وزير ڪلهوڙو مختيار ڪلهوڙو شير محمد ڪلهوڙو ۽ ٻين ڳالهائيندي الزام هڻندي چيو ته يوسي پٽ پريل جي چيئرمين ۽ سندس پاءُ اسان جي قديمي

بقايا نمبر 34 ڏسو صفحو 5

سکر مان نڪتل پوليس ويٽنگ اميدوارن جو پيادل مارچ هنگورجا پهتو

احتجاج ڪندڙ اميدوارن سنڌ حڪومت کان مطالبو ڪيو ته بنا دير آفر آرڊر جاري ڪيا وڃن

هنگورجا (ن ع) سنڌ پوليس جي ويٽنگ اميدوارن جو احتجاجي پيادل مارچ اميدوار هنگورجا باءِ پاس پهچي ويا. سنڌ پوليس جي SPD01-2024تحت ويٽنگ لسٽ ۾ شامل اميدوارن جا ٻن سالن کان آفر آرڊر جاري نه ٿيڻ خلاف سکر پريس ڪلب کان سي ايم هائوس ڪراچي تائين احتجاجي پيادل مارچ جاري آهي مارچ اڄ هنگورجا باءِ پاس قومي شاهراهه تي پهچي ويو

بقايا نمبر 35 ڏسو صفحو 5

صحافي مختيار علي وڪو جي چاچي جي لاڏاڻي تي تعزيتي سلسلو هلندڙ

ڳوٺ جام وڪو ۾ صحافين، وڪيلن اديبن ۽ سياسي سماجي اڳواڻن تعزيت ڪئي

حيدرآباد (اسٽاف رپورٽر) حيدرآباد يونين آف جرنلسٽس جي سينيئر ميمبر ۽حيدرآباد جي صحافي مختيارعلي وڪو سان سندس چاچي محمد هارون وڪو جي لاڏاڻي تي حيدرآباد جي ڳوٺ جام وڪو ۾ تعزيت جو سلسلو جاري آهي سياسي سماجي ادبي صحافتي حلقن سميت وڪيلن ٽڏي تي پهچي تعزيت ڪئي حيدرآباد جي صحافي مختيارعلي وڪو سياسي سماجي اڳواڻ محمد امين وڪو ريونيو آفيسر محمد صالح وڪو پوليس آفيسر طارق وڪو ايڊووڪيٽ

بقايا نمبر 23 ڏسو صفحو 5

سيوهڻ ۾ ڪوٽڙي جي باريجا صحافي پاڻن سان ناانصافين خلاف مظاهرو

صحافين ۽ سڄاڻ ڌرين ٽئين ڏينهن به نيشنل پريس ڪلب آڏو احتجاج ڪيو

سيوهڻ(ن ع) حيدرآباد يونين آف جرنلسٽ جي مرڪزي سڏ تي صحافين پاران ڪوٽڙي واقعي ۽ باريجا صحافي پاڻن سان ٿيل ناانصافين خلاف سيوهڻ جي صحافين پاران ٽئين ڏينهن به احتجاج جاري رکندي ڪالهه نيشنل پريس ڪلب آڏو پريس ڪلب جي صدر ذوالفقار سولنگي جنرل

بقايا نمبر 24 ڏسو صفحو 5

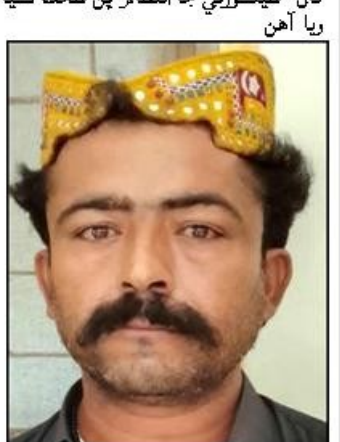
دادو لڳ106 سال پراڻي تاريخي اسڪول ۾ ڪمپيوٽر ليب قائم ڪرڻ جو اعلان

ناميارو اديب محمد خان ابڙو ڳوٺ آراضي جي اسڪول ۾ ڪمپيوٽر ليب قائم ڪرڻ جو اعلان ڪيو

جديد دور ۾ معياري تعليم سان گڏ شاگردن کي انفارميشن ٽيڪنالاجيءَ جي ڄاڻ ڏيڻ ضروري آهي: ڳالهيون

سيوهڻ (ن ع) سنڌ جي ناميارو اديب، دانشور ۽ ڪالم نويس محمد خان ابڙو ڳوٺ آراضي جي 106 سال پراڻي تاريخي گورنمينٽ بوائز ايليمينٽري اسڪول لاءِ ڪمپيوٽر ليب قائم ڪرڻ جو اعلان ڪندي چيو آهي ته جديد دور ۾ معياري تعليم سان گڏ شاگردن کي انفارميشن ٽيڪنالاجي جي ڄاڻ ڏيڻ وقت جي اهم ضرورت آهي ڪمپيوٽر جي سهولت سان شاگردن کي جديد تعليمي گهرجن مطابق سکڻ جا بهتر موقعا فراهم ٿي سگهندا هن اسڪول جي بهتري لاءِ ڳوٺاڻن ۽ انتظاميا جي گڏيل سهڪار کي پڻ ضروري قرار ڏنو ڳالهه هن گڏيل ڏينهن اسڪول جي هيڊ ماسٽر ڪمال الدين خاصخيلي پاران تاريخي

بقايا نمبر 42 ڏسو صفحو 5

ڪيرو: ڏاچي کي گوليون هڻي مارڻ جي ڏوهه ۾ گرفتار جوابدار

ڪپرو: مري برادري جي معزز شخصيت غلام محمد دارغو دل جو دورو پوڻ سبب لاڏاڻو ڪري ويو

ڪپرو (ن ع) مري برادري جي معزز شخصيت غلام محمد دارغو دل جو دورو پوڻ سبب لاڏاڻو ڪري ويو مرحوم جي جنازي نماز ۾ سياسي سماجي اڳواڻن ۽ شهرين وڏي انگ ۾ شرڪت ڪئي

بقايا نمبر 31 ڏسو صفحو 5

ڪپرو پوليس ڏاچي کي گوليون هڻندڙ جوابدار کي گرفتار ڪرڻ جي دعوي

ڪپرو(ن ع) ڪجهه ڏينهن اڳ ڳوٺ پالارو پرسان ڏاچي کي مبينا طور گوليون هڻي قتل ڪيو ويو هو جنهن واقعي جو ڪيس ڪاهي ٿاڻي تي سرڪاري فرياد تي داخل ڪيو ويو هو پوليس موجب واقعي ۾

بقايا نمبر 32 ڏسو صفحو 5

ميهڙ جا بنيادي مسئلا حل نه ٿيا، شهري اتحاد جي سڏ تي 56هين ڏينهن به ريلي

پيئڻ جو صاف پاڻي اڻلڀ ۽ شهر جون گهٽيون گندگيءَ جي ور چڙهيل آهن: اڳواڻ

اسڪولن ۽ ٽيڪنيڪل ڪاليج بابت به شڪايتون، تعلقي اسپتال ۾ دوائن ۽ ڊاڪٽرن جي ڪوٽ آهي

ميهڙ (ن ع) ميهڙ واسين جا بنيادي مسئلا حل نه ٿيڻ خلاف شهري اتحاد ميهڙ جي سڏ تي سياسي سماجي واپاري، سول سوسائٽي جي اڳواڻن دڪاندارن ۽ شهرين پاران 56 ڏينهن به بيٽو چوڪ کان گهنٽا گهر چوڪ ۽ آزاد پريس ڪلب ميهڙ تائين احتجاجي ريلي ڪيئي وئي شهري اتحاد ميهڙ جي چيئرمين نياز علي بروڙ پي ٽي آءِ تعلقي صدر محمد ايوب ڪوسو ،قومي عوامي تحريڪ جي اڳواڻ وڪيل مير ڪوسو جي صدر محبوب ڪوسو ڪائونسلر

بقايا نمبر 25 ڏسو صفحو 5

ڪنڊڪوٽ ۾ ايپڪا ضلعي ڪشمور جو اجلاس ڪلرڪن جون پروموشنون جلد ڪرڻ جو مطالبو

صوبائي صدر بخش علي چاچڙ ۽ ضلعي صدر جيڪب آباد عمران جڪراڻي جي خاص شرڪت

تنظيم کي وڌيڪ مضبوط بڻائڻ ۽ ملازمن جي مسئلن لاءِ گڏيل جدوجهد جو عزم

ڪنڊڪوٽ (ڊ ر) آل پاڪستان ڪلرڪس ايسوسيئيشن (APCA)ضلعي ڪشمور جو ڪامياب اجلاس اڄ ناظم ڪمپليڪس ڪنڊڪوٽ ۾ آل پاڪستان ڪلرڪس ايسوسيئيشن (APCA)ضلعي ڪشمور جي سمورين باڊيز جي عهديدارن ۽ ميمبرن جو هڪ اهم اجلاس ڪاميابيءَ سان منعقد ٿيو اجلاس جي اڳواڻي ضلعي صدر محترم عبدالوهاب چاچڙ جنرل سيڪريٽري دوست محمد مزاري ۽ انفارميشن سيڪريٽري رينواز چاچڙ ڪئي اجلاس ۾ خاص مهمانن

بقايا نمبر 26 ڏسو صفحو 5

آبادگارن ٽئين ڏينهن به شاهي بازار کان ريلي ڪڍي مين چوڪ تي ڌرڻو هڻي نعريبازي ڪئي

شاخ ۾ گندگي، غيرقانوني نوڪرين ۽ پاڻي چوري سبب پڇڙيءَ ۾ پاڻي نه ٿو ملي: آبادگار

مانجهند (ن ع) مانجهند ۾ شاهه اويس ڪئنال جي پڇڙي جي آبادگارن جو زرعي پاڻي ڪوٽ خلاف 3 ڏينهن به شاهي بازار سان ريلي ڪڍي مين چوڪ تي ڌرڻو هڻي نعريبازي ڪئي وئي آبپاشي کاتي جي انتظاميا کي انڊس هاءِ وي بلاڪ ڪرڻ جو چتاءُ ڏنو ويو ان موقعي تي آبادگارن ،يوسف عمراڻي سهيل احمد پڇي لياقت ميمڻ ۽ ٻين ميڊيا سان ڳالهائيندي چيو ته شاهه اويس ڪئنال تي آبپاشي کاتي جي ناهلي عروج تي پهچي وئي آهي شاخ

بقايا نمبر 29 ڏسو صفحو 5

راج ڪمار واڌواڻي اسان جو پراڻو ساٿي ۽ ڀٽ وانگر آهي: سيد قائم علي شاهه

ڏياري جو تهوار تي اسان اوهان جي خوشين ۾ برابر جا شريڪ آهيون

سکر (بيورو رپورٽ) پاڪستان پيپلز پارٽي ميناريٽي ونگ سکر جي جنرل سيڪريٽري راج ڪمار واڌواڻي خيرپور جي جيلاني هائوس ۾ اڳوڻي وڏي وزير سنڌ سيد قائم علي شاهه سان ملاقات ڪئي ملاقات دوران ملڪ جي موجوده سياسي صورتحال ۽ ٻين اهم معاملن تي خيالن جي ڏي وٺ ڪئي وئي ان موقعي تي راج ڪمار واڌواڻي سيد قائم علي شاهه کي هندو برادري جي مذهبي تهوار ڏياري بابت آگاهه ڪندي ٻڌايو ته ڏياري ٽن ڏينهن تائين ملهائي ويندي آهي جنهن تي سيد قائم علي شاهه راج ڪمار واڌواڻي سميت سنڌ جي سموري

بقايا نمبر 33 ڏسو صفحو 5

سکر: عبدالغني چوهاڻ مطالبن جي مڃتا لاءِ احتجاج ڪندي

ڪپرو ۾ سماجي تنظيم پاران ڏياري جي موقعي تي نابين ماڻهن ۾ راشن بيگ ۽ لفافا ورهايا ويا

ڪيرو(ن ع) پاڪستان ايسوسيئيشن آف دي بلائنڊ (PAB)ضلعي سانگهڙ پليٽ فارم تان پيپ سنڌ ۽ انسان دوست ٻارڙن جي مشهور ڊاڪٽر سنيل ڪمار جي سهڪار سان ڏياري جي خوشيءَ جي موقعي تي نابين مستحق ماڻهن ۾ راشن بيگ لفافا پڻ ورهايا ويا.ان موقعي تي پيپ ضلعي سانگهڙ جي صدر عباس علي يوسفزئي ۽ جنرل سي

بقايا نمبر 39 ڏسو صفحو 5

هالا: عورتون ريلوي ڪالوني جي پلاٽ تي مبينا قبضي خلاف احتجاج ڪندي

گمبٽ ۾ ميڊيڪل شاگردن لاءِ ڊزاسٽر مئنيجمينٽ آگاهي سيشن منعقد

ڊاڪٽر اميدان چنا، ڊاڪٽر مجيب الرحمان پنهور ۽ ٻين شاگردن سان تجربا شيئر ڪيا

گمبٽ (ٽ ر) جي آءِ ايم ايس گمبٽ ۾ ميڊيڪل شاگردن لاءِ ڊزاسٽر مئنيجمينٽ آگاهي سيشن جو انعقاد گمبٽ انسٽيٽيوٽ آف ميڊيڪل سائنسز گمبٽ ۾GYMڪلب گمس پاران ڊزاسٽر مئنيجمينٽ آگاهي سيشن جو اهتمام ڪيو ويو ته جيئن ميڊيڪل شاگردن کي زندگي بچائڻ واري

بقايا نمبر 38 ڏسو صفحو 5

ڪپرو ۾ ڪوٽڙي جي صحافين خلاف انتقامي ڪاروائين خلاف احتجاجي مظاهرو

صحافين ڏيون ڪمار کتري، پير بخش راڄڙ سيد نور بخاري ۽ ٻين احتجاج ڪيو

صحافين سان هميشه آيل سمورن واقعن جا ڪيس داخل ڪري ذميوارن خلاف ڪاروائي ڪئي وڃي

ڪيرو (ن ع) ڪوٽڙي ۾ باريجو صحافي پاڻن سان انتقامي ڪاروائين واري عمل خلاف صحافين خلاف پريس ڪلب ڪيرو جي صحافين ڏيون ڪمار کتري، پير بخش راڄڙ سيد نور بخاري ملڪ عادل خان سيد نور بخاري، راجا رشيد ڪنير ۽ عزيز هاليپوٽو سميت صحافين اڳواڻي ۾ احتجاجي ريلي ڪيئي شهيد چوڪ ڪيرو تي احتجاجي مظاهرو ڪيو ويو ان موقعي تي احتجاج ڪندڙ صحافين چيو ته صحافين کي مبينا طور انتقامي ڪاروائين

بقايا نمبر 41 ڏسو صفحو 5

وڏا ماڇيون ۾ جاگيراڻي ۽ سولنگي برادرين وچ ۾ هلندڙ تڪرار ڪاڻ ڇهين ڏينهن به آپريشن

ايس ايس پي خيرپور جي اڳواڻي ۾ ضلعي جي مختلف پوليس ٿاڻن جي اهلڪارن آپريشن جاري رکيو

مختلف ڳوٺن ۾ ڏوهارين ماڻهن خلاف ٽارگيٽڊ ڪاروائين دوران هٿيار پڻ هٿ ڪيا ويا آهن: ايس ايس پي

خيرپور(رپورٽ: عبدالمجيد پنهور)خيرپور جي ايس ايس پي ڪيپٽن (ر) امير سعود مگسي جي سربراهي ۾ وڏا ماڇيون ٿاڻي جي حد ۾ جاگيراڻي ۽ سولنگي برادرين وچ ۾ هلندڙ تڪرار ڪاڻ ڇهين ڏينهن به سرچنگ ۽ ڪومبنگ آپريشن جاري رهيوايس ايس پي خيرپور جي اڳواڻي ۾ ضلعي جي مختلف پوليس ٿاڻن جي اهلڪارن پاران وڏا ماڇيون ٿاڻي جي حد جي مختلف ڳوٺن ۾ ڏوهارين ماڻهن خلاف ٽارگيٽڊ ڪاروائيون ڪيون ويون پوليس ۽ رينجرز پاران مختلف هنڌن تي سرچ آپريشن دوران گهر گهر تلاشي ورتي وئي، جنهن دوران هٿيار پڻ هٿ ڪيا ويا آپريشن دوران

بقايا نمبر 36 ڏسو صفحو 5

خيرپور:شاهه عبداللطيف يونيورسٽي خيرپور ۾ ڏياري جو ڏڻ ملهايو ويو

خيرپور(ڊ ر) شاهه عبداللطيف يونيورسٽي خيرپور جي اسٽوڊنٽس سوسائٽيز سينٽر (SSC)جي اهتمام هيٺ مائناريٽي اسٽوڊنٽس سوسائٽي جي شاگردن ۽ استادن

بقايا نمبر 37 ڏسو صفحو 5

سکر: بجلي چوري خلاف سيپڪو پاران ڪاروائي ڪئي پئي وڃي

راڌڻيديرو ۾ مبينا سيال ۽ شيخ برادري ۾ تڪرار تان هٿيارٻندن جي فائرنگ ۾ پيرسن مارجي ويو

هٿياربند شيخ محلا ۾ فائرنگ ڪري ٻاهٺ ورهين جي حاجي شيخ پٽ محراب شيخ کي قتل ڪري فرار ٿي ويا

اطلاع تي پوليس پهچي لاش ڪٺائي اسپتال مان پوسٽ مارٽم بعد وارثن حوالي ڪري جاچ شروع ڪئي

ڪجهه سالن کان تڪرار دوران سيال برادريءَ جي هٿياربند 4 ماڻهو قتل ڪيا آهن، انصاف ڪيو وڃي: وارث

راڌڻيديرو (رپورٽ: قربان علي ڳلال) راڌڻيديرو جي شيخ محلا ۾ رات دير سان نامعلوم هٿياربند گهر ۾ گهڙي ٻاهٺ ورهين جي حاجي شيخ پٽ محراب شيخ کي ڪلاشن جا برسٽ هڻي قتل ڪري ڇڏيو علائقي ۾ خوف جي لهرخبر موجب راڌڻيديرو جي شيخ محلا ۾ رات دير سان نامعلوم هٿياربندن گهر ۾ گهڙي ٻاهٺ ورهين جي حاجي شيخ ولد محراب شيخ کي ڪلاشن جا برسٽ هڻي قتل ڪري ڇڏيو واقعي بعد علائقي واسين پاران اڳڙا

بقايا نمبر 40 ڏسو صفحو 5

سکر ۾ سنڌو درياءَ ۾ ٽپو ڏيندڙ پيرسن کي ريسڪيو ٽيم بروقت ڪارروائي ڪري بچائي ورتو

سکر (بيورو رپورٽ) لينس ڊائون پل تان سنڌو درياءَ ۾ ٽپو ڏيندڙ 55 سالن جي شخص کي پاڪستان نيوي جي ريسڪيو ٽيم بروقت ڪارروائي ڪندي زنده بچايو اهو واقعو 7 نومبر تي صبح جو 11:50 تي پيش آيو جي هڪ شخص لينس ڊائون پل تان سنڌو درياءَ ۾ ٽپو ڏنو اطلاع ملڻ تي پاڪستان نيوي جي ريسڪيو ٽيم سکر

بقايا نمبر 43 ڏسو صفحو 5

ڪيرو: صحافين خلاف مبينا انتقامي ڪاررواين تي احتجاجي مظاهرو ڪيو پيو وڃي

هي اخبار پرنٽر ناصر جمال سومرو پاپولر پرنٽرز مان ڇپرائي ، عبرت گروپ آف پبليڪيشنز جي تحت عبرت بلڊنگ گاڏي کاتو حيدرآباد مان ڇپرائي جاري ڪئي.